

Tirsdag den 8. december 2009 (D)

1

28. møde

Tirsdag den 8. december 2009 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til integrationsministeren om moskeer.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.12.2009).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel (hasteforespørgsel) til ministeren for sundhed og forebyggelse om betaling for behandling på private sygehuse.

Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 04.12.2009).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 13 [afstemning]:

Forespørgsel til undervisningsministeren om helhedsskoler.

Af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jøved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 03.11.2009. Fremme 05.11.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 04.12.2009. Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jøved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 24 af Marlene Harpsøe (DF)).

4) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser. (Justering af præmie, løntilskud og bonus, adgang til skolepraktik og til skoleundervisning og tilskud til praktikvirksomheder).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 18.11.2009. 1. behandling 24.11.2009. Betænkning 01.12.2009. 2. behandling 03.12.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. (Ændring af status for Danmarks Designskole, udmøntning af aftale om fusion af visse uddannelsesinstitutioner m.v.).

Af kulturministeren (Carina Christensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 25.11.2009. 2. behandling 01.12.2009).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefrihed for soldaterlegater).

Af skatteministerens (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 30.11.2009. 2. behandling 03.12.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af spiritus m.m., lov om tobaksafgifter, lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. og forskellige andre love. (Gennemførelse af EU-cirkulationsdirektiv).

Af skatteministerens (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 20.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 30.11.2009).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed og lov om ophavsret. (Gennemførelse af direktivet om audiovisuelle medietjenester m.v.).

Af kulturministerens (Carina Christensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 02.12.2009).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om værnepligtsorlov og om orlov til FN-tjeneste m.v. samt forskellige andre love. (Orlov ved forsvarrets udsendelse af personel til udlandet m.v.).

Af beskæftigelsesministerens (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 21.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 25.11.2009).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, lov om beskatning af pensionsordninger m.v. og lov om pensionsafkastbeskatning. (Forlængelse af den særlige udbetalingsmulighed i Særlig Pensionsopsparing og afvikling af ordningen).

Af beskæftigelsesministerens (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 11.11.2009. 1. behandling 19.11.2009. Betænkning 02.12.2009. Ændringsforslag nr. 6 af 07.12.2009 uden for betænkningen af beskæftigelsesministerens (Inger Støjberg)).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af konkursloven. (Behandlingen i konkurs af indeståender på frit valg-ordninger).

Af justitsministerens (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 29.10.2009. Betænkning 26.11.2009).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter. (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgifter i fogedsager).

Af justitsministerens (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 29.10.2009. Betænkning 26.11.2009).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 19.11.2009. Betænkning 03.12.2009).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, ændring af reglerne om sammensætning af Danmarks Vækstråd m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 01.12.2009).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og forskellige andre love. (Registrering af kreditvurderingsbureauer, godkendelsesordning for udenlandske clearingcentraler, overførsel af tilsyn fra Finanstilsynet til Konkurrencestyrelsen, sekretariatsbistand for Garantifonden for Indskydere og Investorer m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. (Udvidelse af dækningsområde m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Videregivelse og behandling af oplysninger om forbud mod ophold i bestemte virksomheder).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om produktsikkerhed.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 22.10.2009. 1. behandling 05.11.2009. Betænkning 03.12.2009).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering. (Indsamling af energioplysninger m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 05.11.2009. Betænkning 01.12.2009).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager og retsplejeloven. (Omkostningsdækning i forbindelse med forbrugersager ved domstolene).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 18.11.2009).

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Energikrav til bygningsdele, bygherreansvar m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.11.2009).

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre obligatorisk brug af vandmålere på varmt og koldt vand i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsejendomme og udlejningsejendomme.

Af Anita Knakkegaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2009).

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod at bære burka og niqab i det offentlige rum.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 08.10.2009).

24) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brændemærkning af heste.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2009).

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede straffe for vanvidskørsel.

Af Kim Christiansen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 05.11.2009).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Transportministeren (Lars Barfoed):

Lovforslag nr. L 86 (Forslag til lov om anlæg af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød).

Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 74 (Forslag til folketingsbeslutning om reduktion af CO₂-udslip fra lastbiler).

Jeppe Kofod (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 75 (Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en fond til klimainvesteringer i udviklingslande).

Mogens Jensen (S), Pernille Frahm (SF), Johs. Poulsen (RV) og Per Clausen (EL):

Forespørgsel nr. F 19 (Vil ministeren redegøre for den kulturpolitiske situation i Danmark og herunder for, hvad ministeren vil gøre for - at sikre, at flere danskere får mulighed for at deltage i samfundets kulturtilbud, herunder særlig i udkantsområderne, - at sikre flere frie og ikke politisk styrede ressourcer til kunsten og

- at sikre den nødvendige armslængde i dansk kulturpolitik).

Titler på de fremsatte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Kl. 13:01

Samtykke til behandling

Formanden:

Jeg skal oplyse, at det punkt, der er opført som punkt 4 på dagsordenen, kun med Tingets samtykke kan behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 18: Forespørgsel til integrationsministeren om moskeer.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.12.2009).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 20: Forespørgsel (hasteforespørgsel) til ministeren for sundhed og forebyggelse om betaling for behandling på private sygehuse.

Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 04.12.2009).

Kl. 13:01

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykke til fremme af disse forespørgsler som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 13 [afstemning]:

Forespørgsel til undervisningsministeren om helhedsskoler.

Af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 03.11.2009. Fremme 05.11.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 04.12.2009. Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 24 af Marlene Harpsøe (DF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 23 af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 51 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 23 er forkastet.

Herefter stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 24 af Marlene Harpsøe (DF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 17 (DF), imod stemte: 96 (V, S, SF, KF, RV, EL og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 24 er forkastet.

Herefter er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser. (Justering af præmie, løn-tilskud og bonus, adgang til skolepraktik og til skoleundervisning og tilskud til praktikvirksomheder).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 18.11.2009. 1. behandling 24.11.2009. Betænkning 01.12.2009. 2. behandling 03.12.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 114 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. (Ændring af

status for Danmarks Designskole, udmøntning af aftale om fusion af visse uddannelsesinstitutioner m.v.).

Af kulturministeren (Carina Christensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 25.11.2009. 2. behandling 01.12.2009).

Kl. 13:03

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Også her går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 114 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 23:**Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefrihed for soldaterlegater) .**

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 30.11.2009. 2. behandling 03.12.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 114 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:**Forslag til lov om ændring af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af spiritus m.m., lov om tobaksafgifter, lov om afgift af øl, vin og frugtvín m.m. og forskellige andre love. (Gennemførelse af EU-cirkulationsdirektiv).**

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 20.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 30.11.2009).

Kl. 13:05

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-19 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 25:**Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed og lov om ophavsret. (Gennemførelse af direktivet om audiovisuelle medietjenester m.v.).**

Af kulturministeren (Carina Christensen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 02.12.2009).

Kl. 13:05

Forhandling**Formanden:**

Der er ingen, der beder om ordet.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om værnepligtsorlov og om orlov til FN-tjeneste m.v. samt forskellige andre love. (Orlov ved forsvarrets udsendelse af personel til udlandet m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 21.10.2009. 1. behandling 30.10.2009. Betænkning 25.11.2009).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. I går kunne vi læse følgende i Berlingske Tidende – klart og tydeligt: »Overlev krigen i Afghanistan og bliv fyret fra dit civile job, når du kommer hjem.«

Grunden til denne overskrift er jo netop, at denne sag har vist sig at være mere symbolsk end reel, for selvfølgelig skal vi udvide kredsen som foreslået simpelt hen for at sikre, at når man kommer hjem efter at have været enten i Afghanistan eller andre steder, hvor man har ydet en indsats, så kan man være sikker på at have det arbejde, som man havde før, og derfor stemmer Socialdemokratiet jo også for selve forslaget. Men hvad hjælper det, når de alligevel mister jobbet og ikke kan bevise grunden til, at de er blevet fyret, når de kommer hjem?

Derfor har vi foreslået, at det er arbejdsgiveren, der skal bevise grunden til afskedigelsen, altså det, man kalder omvendt bevisbyrde. Hvis man støtter vores forslag, som hele oppositionen er enige om, er man også med til at sende nogle klare signaler til arbejdsgiverne om, at der fortsat skal være en rigtig god begrundelse for at afskedige en medarbejder, som er udsendt af forsåret.

Ministeren har jo i et svar på et spørgsmål sagt, at hun ønsker at se nogle af de her sager ved domstolene, før der skal ændres i loven, for at se, om der reelt er et problem. Man kan jo så undre sig over den udtalelse, for når mange af de her sager kommer for domstolene, vil det jo netop dreje sig om en eller anden form for erstatning for uberettiget fyring, og det er jo ikke det, vi snakker om her. Vi snakker om, om folk skal beholde deres arbejde eller ej, altså et arbejde, som man godt har kunnet lide, selv om man gerne har villet ud og gøre en god indsats i udlandet.

Hærens Konstabel- og Korporalforening har flere sager liggende, hvor man ikke haft nogen mulighed for at bevise, at grunden til afskedigelsen netop var udsendelsen, og derfor har man ikke indbragt sagerne for en domstol. Man mente netop, at man ville tabe de her sager, og derfor kan man heller ikke, som ministeren ønsker det, skaffe beviser for, at omvendt bevisbyrde burde indføres. Så her er der reelt en problemstilling.

Hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti mener også, at der skal et ordentligt grundlag til, før man overlader bevisbyrden til arbejdsgiverne, men ifølge det brev fra HKKF til hr. Bent Bøgsted, som også ligger i sagen, viser det sig jo netop, at der er grund til at tage den her problemstilling op. For ifølge foreningen er der en formodning om, at hver eneste gang man sender et hold ud, er der omkring 20

personer, som er usikre på, om det job, de så godt kan lide, og som de har forladt, også er der, når de kommer hjem.

Det vil sige, at vi altså her taler om at være sikker på, at man ikke mister et godt job. Vi taler om, at forsåret har mulighed for at trække på folk, der er ansat i civile job, så de kan få nogle til at tage af sted, så der er nogle at tage af, og vi taler om, at det skal være interessant at tage ud for at hjælpe andre i internationale operationer, og at det i hvert fald ikke skal koste på ens egen personlige konto.

Derfor har Socialdemokratiet ønsket det her ændringsforslag, og vi håber, at VKO vil sætte sig ned og tænke sig godt om. Det er et rigtig godt forslag; det er et forslag, som vil hjælpe de soldater, der bliver sendt ud; og det er også et forslag, som er med til at sikre, at der er nogle, der måske ikke bliver hjemme, på grund af at de er bange for at miste deres arbejde. Derfor har vi fremsat dette ændringsforslag, og vi håber, at man vil tænke sig meget godt om, inden man stemmer imod det.

Kl. 13:10

Formanden:

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Hvad tænker man på, når man som dansk soldat er i Afghanistan? Jeg tror, at man tænker utrolig meget på, at man står i en uhyre farlig situation, at man sætter sit liv på spil. Man ved, at når man har sagt farvel til sin familie i Danmark, så aner man ikke, om man nogen sinde ser sine kære igen. Det er meget, meget alvorligt og en utrolig stor belastning for den enkelte soldat.

Når man på den måde er i livsfare i Afghanistan, skal man så også gå rundt dernede og være nervøs for, at man mister sit civile job i Danmark? Nej, selvfølgelig skal man ikke det. Når et flertal har besluttet at sende soldaterne af sted, skal vi selvfølgelig også bakke dem op. Derfor er det, at vi f.eks. skal sørge for, at soldaterne har det bedst mulige udstyr med sig til Afghanistan. Men de skal selvfølgelig også være sikre på, at de ikke mister deres job i Danmark, mens de er derude.

I SF mener vi ikke, at vi kan være bekendt at sige vores soldater tak for indsatsen ved at lade arbejdsgiverne fyre dem. Sådan sker det desværre mange gange i dag. Soldaternes job i det civile, som også den foregående ordfører nævnte, er væk, når de vender tilbage fra deres militærtjeneste. Det går selvfølgelig ikke, det kan vi ikke være bekendt.

Jeg vil sige det på den måde, at den nuværende lovgivning ikke bare er hullet som en si, den er så hullet, at det nærmest svarer til, at bunden i en spand er væk. På papiret er der i dag en vis form for beskyttelse, men i praksis er der næsten ingenting. Det skyldes, at arbejdsgiverne bruger et gammelt arbejdsgiverkneb. Man siger til den hjemvendte soldat, at man har lavet omstruktureringer i virksomheden, og derfor kan vedkommende ikke få sit gamle job tilbage. Hvis soldaten så mister sit job i Danmark på den måde, skal han eller hun bevise, at fyringen er sket på grund af fraværet på grund af udsendelsen til Afghanistan.

Det er en så umulig opgave, at jeg må oplyse Folketinget om, at Hærens Konstabel- og Korporalforening simpelt hen har opgivet at anlægge retssager, fordi man ikke tror på, at man kan bevise, at fyringen skyldes udsendelsen til Afghanistan. Det har man opgivet, selv om både Hærens Konstabel- og Korporalforening og den fyrede selv mener, at årsagen til det hele er militærtjenesten i udlandet. Foreningen har haft omkring 100 af den her slags sager.

Derfor er der kun en vej frem for at løse det her problem, og det er at gøre det sværere for arbejdsgiveren i Danmark at fyre en hjemvendt soldat, og derfor har oppositionen, som det er sagt, stillet et forslag om, at hvis en udsendt soldat fyres, skal arbejdsgiveren have

en omvendt bevisbyrde. Det vil altså sige, at hvis en arbejdsgiver opfører sig så grimt som at fyre en hjemvendt soldat, skal arbejdsgiveren bevise, at fyringen ikke skyldes orloven på grund af udsendelse til Afghanistan. Det er altså med andre ord lige præcis de samme regler, som gælder, hvis der er tale om en afskedigelse, mens man er på barselorlov. Her er der nemlig også omvendt bevisbyrde.

Jeg må sige til den borgerlige fløj, at jeg synes, det er meget, meget skuffende, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti vil stemme imod det her forslag. Regeringen og Dansk Folkeparti ønsker altså mindre tryk for de danske soldater, end vi f.eks. gør i SF. Det kan da godt være, at det kan være lidt overraskende for en del. De fleste af os har jo nok ellers opfattet de borgerlige partier som meget forsvarsvenlige, men det gælder altså ikke beskyttelsen af danske soldater, når de vender tilbage til Danmark. Det er meget, meget beklageligt.

Man argumenterer fra borgerlig side, herunder også fra ministerens side, med, at Hærens Konstabel- og Korporalforening må anlægge nogle retssager. Jamen kære venner, der er jo ingen, der anlægger en retssag, hvis man på forhånd regner med, at den er tabt på grund af en umulig lovgivning. Den nuværende lovgivning er så ringe, at Hærens Konstabel- og Korporalforening altså er overbevist om, at man ville tabe sagerne.

Men selv hvis man nu gjorde det tankeeksperiment, at man sagde, at de her retssager ville blive ført, ville der jo gå 2-3 år, inden der lå en endelig afgørelse. Så ville man måske fra regeringens side se på lovgivningen – hvis regeringen sidder til den tid, og det tror jeg bestemt ikke den gør.

Det, jeg vil frem til, er, at hvis vi skal vente på den måde i 2-3 år, så er det bare at trække tiden ud, og der vil jo så være hundredvis af danske soldater, som vil blive sendt ud til Afghanistan uden den beskyttelse i forhold til deres civile job i Danmark, som de har krav på.

Som sagt: Det kan vi ikke være bekendt, så jeg opfordrer Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti til at stemme for det her ændringsforslag for at bakke de danske soldater op og give dem den størst mulige tryk.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Vi går til afstemning fra medlemmernes pladser.

Kl. 13:16

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal, S, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 51 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 61 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2 tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, lov om beskatning af pensionsordninger m.v. og lov om pensionsafkastbeskatning. (Forlængelse af den særlige udbetalingsmulighed i Særlig Pensionsopsparing og afvikling af ordningen).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 11.11.2009. 1. behandling 19.11.2009. Betænkning 02.12.2009. Ændringsforslag nr. 6 af 07.12.2009 uden for betænkningen af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)).

Kl. 13:17

Forhandling

Formanden:

Beskæftigelsesministeren har oplyst, at hun ønsker at tage ændringsforslag nr. 3 tilbage. Ønsker nogen at opretholde ændringsforslaget?

Det er ikke tilfældet. Dermed er det bortfaldet.

Ønsker nogen i øvrigt at udtale sig? Det gør hr. Bjarne Laustsen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg synes, det var flovt, at ministeren ikke ville tage ordet under den foregående sag, og derfor er jeg selvfølgelig spændt på, om ministeren vil tage ordet her under andenbehandlingen.

Det her er jo regeringens flagskib. Når de folk, der bliver fyret ude i landet i dag, spørger, hvad vi kan gøre ved arbejdsløsheden, så svarer regeringen altid: Vi har gjort rigtig meget. Hvad f.eks.? Ja, vi har f.eks. gjort det sådan, at SP-ordningen kan udbetales til folk. Så får vi folk i arbejde, så bliver krisen afværget, og så er der ingen problemer fremover.

Det, man har gjort her, er sådan set bare at bruge børnepengene, og så smider man regningen i børneværelset til de kommende generationer. Det, der er interessant her, er jo, om ministeren vil fortælle, hvad der er kommet ud af, at man har givet folk lov til at bruge SP-ordningen. Det var jo penge, som folk først skulle have udbetalt, den dag de blev folkepensionister. Derfor kan jeg have svært ved at forstå, at det er godt bare sådan lige fra den ene dag til den anden at sige, at nu bruger vi bare løs. Derfor skylder ministeren et svar på: Hvor mange mennesker er der egentlig kommet i arbejde, fordi man har hævet fra SP-ordningen?

Det, vi fra en række partiers side har sagt i vores betækningsafgivelse her i dag, er jo, at vi ikke vil sætte os imod, at regeringen er kommet til at lave noget, der er mindre klogt, med Dansk Folkeparti, og som har betydet, at der er en lang række småsparere, der kommer i klemme, hvis man skal videreføre ordningen. Så det vil vi sådan set ikke blande os i. Og de steder, hvor der er ændringsforslag, skal vi nok hjælpe regeringen igennem, der er intet problem i det. Men det er jo interessant, at man, når man siger, at man ikke kan gøre noget ved krisen, fordi det er ting, der er kommet udefra, og at det har man ikke rigtig nogen muligheder for, så alligevel som det store dyr i åbenbaringen fremhæver det her med, at folk kan bruge SP-pengene.

Så det, jeg vil spørge ministeren om her i dag ved andenbehandlingen, er: Hvor mange mennesker er der kommet i arbejde som følge af, at folk har fået lov til at bruge deres SP-penge?

Jeg husker, at jeg ved førstebehandlingen spurgte, om det var klogt at bruge pengene på den måde, om ikke det var bedre at lave offentlige investeringer, fordi det, jeg kunne forestille mig, var, at folk ville købe fladskærme, de ville rejse noget mere, måske købe dyr rødvin, og hvor mange arbejdspladser giver det i Danmark? Det er jo ret interessant, om der er kommet flere i arbejde ved det.

Det, der er problemet her til sidst, er, at ordningen vil blive så dyr for de sidste, så man derfor godt kan få lov til det. Men jeg tror jo på, at regeringen, fordi den virkelig er klempt, har haft et helt, helt andet mål med at give mulighed for at hæve SP-pengene. Og derfor er der et andet tal, som vi skal have frem i dag. Det er, hvor meget regeringen har fået ind i ekstraordinære indtægter, ved at folk har fået lov til at hæve fra SP-ordningen. Det er et tal, der i hvert fald er større end 10 mia. kr., så meget kan jeg hjælpe ministeren med.

Men det kunne være ret interessant at få at vide, hvor meget der er kommet ind i ekstraordinære indtægter, engangsindtægter, ved at man har fået lov til at bruge SP-pengene. Kunne vi ikke få det at vide? vil jeg spørge ministeren. For det tror jeg faktisk er det største og afgørende synspunkt, som regeringen har haft. Det har ikke været for at hjælpe nogle småsparere eller noget som helst andet. Det var, fordi der var et hul i statskassen.

Den tidligere SR-regering sørgede for, at der var et rigtig godt fundament i Danmark, stærk økonomisk stabilitet. Det har den nuværende regering sat fuldstændig over styr. Man skal ud at låne over 90 mia. kr. til næste år. Og underskuddet i år ville også have været meget, meget større, hvis ikke man havde lavet det nummer her med SP-pengene.

Så derfor vil jeg spørge ministeren: Kan vi ikke få at vide, hvor mange penge der ekstraordinært er kommet ind som følge af, at man har fået lov at hæve pengene?

Så kunne det selvfølgelig også være interessant at få at vide, hvad det betyder for hele den finansielle stabilitet, for skabelsen af arbejdspladser, at man ikke har en pose penge som den her, som kan investeres i danske arbejdspladser og hjælpe virksomheder i gang med industri, innovation og alle mulige andre ting. Når man har brugt pengene og delt dem ud, så er det for ever, så er de brugt. Hvad er de brugt til? Er der kommet flere arbejdspladser, og hvor mange penge er der kommet ind ekstra i skat? Det kunne jeg godt tænke mig at vide om vi kunne få et klart og tydeligt svar på her i dag ved andenbehandlingen.

Kl. 13:21

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:22

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 6 uden for betænkningen af beskæftigelsesministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 4 og 5 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af konkursloven. (Behandlingen i konkurs af indeståender på frit valg-ordninger).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 29.10.2009. Betænkning 26.11.2009).

Kl. 13:22

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter. (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgifter i fogedsager).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 29.10.2009. Betænkning 26.11.2009).

Kl. 13:23

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der ønsker at udtale sig.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:23

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 19.11.2009. Betænkning 03.12.2009).

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går så til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL), om ændringsforslag nr. 2 tiltrådt af udvalget eller om ændringsforslag nr. 3 tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår også her, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, ændring af reglerne om sammensætning af Danmarks Vækstråd m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 01.12.2009).

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Kl. 13:23

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og forskellige andre love. (Registrering af kreditvurderingsbureauer, godkendelsesordning for udenlandske clearingcentraler, overførsel af tilsyn fra Finanstilsynet til Konkurrencestyrelsen, sekretariatsbistand for Garantifonden for Indskydere og Investorer m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

Kl. 13:23

Kl. 13:24

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der har bedt om ordet.

Dermed er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:24

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3 tiltrådt af et flertal?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at forslaget går videre til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. (Udvidelse af dækningsområde m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

Kl. 13:24

Kl. 13:25

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der har bedt om ordet.

Dermed er forhandlingen afsluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:25

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at forslaget går videre til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvilket er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Videregivelse og behandling af oplysninger om forbud mod ophold i bestemte virksomheder).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 03.11.2009. Betænkning 24.11.2009).

Kl. 13:25

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om produktsikkerhed.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 22.10.2009. 1. behandling 05.11.2009. Betænkning 03.12.2009).

Kl. 13:25

Forhandling

Formanden:

Her er der et ønske fra hr. Benny Engelbrecht. Er det som ordfører?

Ja. Værsgo.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Jeg skal på vegne af den socialdemokratiske ordfører hr. Niels Sindal, som ikke kan være til stede i dag, fremføre følgende:

Vi mener, at lovforslaget bidrager med en tiltrængt lovrevision af området. Det er bekymrende, at tjenesteydelser fjernes fra produktsikkerhedsloven. Forbrugeren stilles hermed dårligere på dette område end tidligere. Der er en række eksempler på, at forbrugere kommer i klemme, når en tjenesteydelse ikke lever op til det, der er lovet. Der er tilfælde, hvor forbrugeren kan forvente noget bestemt ifølge anprisning, og hvor varen, i det her tilfælde tjenesteydelsen, ikke lever op til det lovede.

I de andre nordiske lande er tjenesteydelser omfattet af produktsikkerhedsloven, og denne enighed på det nordiske marked er meget væsentlig for os. Der er ikke særlovgivning, der kan træde i stedet for den generelle produktsikkerhedslov. Dermed opstår der et hul i det sikkerhedsnet, som produktsikkerhedsloven skal udgøre. Muligheden for, at myndighederne kan kræve, at ydelsen udføres på en

sikker måde, bør opretholdes. Også muligheden for, at myndighederne kan advare potentielle brugere om farlige tjenesteydelser, hvorved skader kan forhindres i at opstå, bør opretholdes efter vores overbevisning.

Kl. 13:27

Formanden:

Tak til hr. Benny Engelbrecht. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen afsluttet, og vi går til afstemning – nej, ministeren har bedt om ordet. Værsgo til økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:27

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at baggrunden for, at tjenesteydelser, som vi også drøftede under første behandling, ikke er med, er, at i de 15 år, hvor loven har virket, har der ikke været grebet ind over for tjenesteydelser i et eneste tilfælde. Det skyldes bl.a., at der ikke føres kontrol med tjenesteydelser.

Vi finder, at tjenesteydelser bedst reguleres i forbindelse med sektorspecifikke uddannelseskrav, og det er også tilfældet i dag. Der er regler for at være elektriker, at være dyrlæge, at være dørmænd og meget andet. Grunden til, at vi synes, at det er lidt malplaceret at tage det med her, er, at det så alene vil være tjenesteydelser, der er forbundet med selve produktet, der vil være omfattet af loven. Og der er som sagt ikke et eneste tilfælde, hvor reglerne er blevet misbrugt.

Jeg tager alligevel ordet her for blot at understrege, at vi med lovgivning rent faktisk giver mulighed for, at myndighederne alligevel kan gribe ind, det kan f.eks. være i en sag om defekte motionscykler. Synspunktet fra Socialdemokraternes side må så være, at selv om det er cyklerne, der er defekte, er det vigtigt, at de personer, der er i fitnesscentret, og som rådgiver om, hvordan man bruger cyklerne, også er omfattet af lovforslaget. Det mener vi altså ikke er nødvendigt, for lovforslaget her giver mulighed for, at de defekte cykler kan blive taget ud og ikke kan blive sat ind igen, før de er blevet repareret.

Det korte af det lange er, at vi mener, at lovforslaget her faktisk er et stort skridt fremad for forbrugerbeskyttelsen. Der har været en grundig udvalgsbehandling af spørgsmålet om tjenesteydelser knyttet til produkter, men regeringen finder – og det er jeg glad for at et flertal gør – at den bedste måde at regulere selve tjenesteydelserne på, er i særlovgivning, hvor vi kan stille de krav til hygiejne, uddannelse og andet, som vi måtte finde rigtige.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til hr. økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen afsluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:29

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (S, SF, RV og EL). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: (0).

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Til orientering for Folketingets medlemmer kan jeg sige, at det forventeligt var den sidste afstemning i dag.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering. (Indsamling af energiplysninger m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 05.11.2009. Betænkning 01.12.2009).

Kl. 13:31

Forhandling

Formanden:

Jeg beder om, at alle de nyttige drøftelser, som ikke vedrører næste punkt på dagsordenen, finder sted uden for salen.

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager og retsplejeloven. (Omkostningsdækning i forbindelse med forbrugersager ved domstolene).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 18.11.2009).

Kl. 13:32

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Lovforslaget har til formål at sikre, at en forbruger ikke af økonomiske grunde afholder sig fra at føre en retssag, når en afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn ikke efterleves af den erhvervsdrivende.

Langt de fleste erhvervsdrivende – ja, det er den helt overordnede situation – har en høj etisk adfærd i forhold til deres kunder. Men der findes desværre også brodne kar, der f.eks. ikke vil efterleve en afgørelse fra Forbrugerklagenævnet eller et af de godkendte klage- eller ankenævne, der helt eller delvis er gået den erhvervsdrivende imod.

For at sikre forbrugerne og for at sikre de erhvervsdrivende, der driver deres forretning hæderligt i fair konkurrence, synes Venstre, at dette lovforslag er helt på sin plads. Venstre ønsker nemlig, at forbrugerne har tid til det frie marked, og Venstre ønsker at sikre en fair

konkurrence mellem de erhvervsdrivende. Derfor er dette lovforslag et godt lovforslag, som vi gerne vil takke økonomi- og erhvervsministeren og regeringen for. Det er også ganske afbalanceret ved, at forbrugerne først skal have udtømt sine muligheder for at anvende sin egen retshjælpsforsikring, således at reglerne for at opnå fri proces følges.

Venstre har også stor tillid til, at det er Forbrugerstyrelsen, der skal administrere ordningen. Men det er værd at slå fast, at det skal ske på en sådan måde, at bureaukratiet kan holdes nede, ikke kun for forbrugeren, men også for systemet.

Venstre kan således give sin fulde tilslutning til lovforslaget.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Der er ikke bedt om korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Det foreliggende lovforslag ligger i naturlig forlængelse af L 175 om forbrugerklager fra sidste samling, som alle partier i Folketinget stemte for. Dengang lovede ministeren en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen sikrer, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det bl.a. undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen. Meget fornuftigt valgte man at gennemarbejde denne del af loven grundigt inden fremsættelsen, og i en tid, hvor vi af og til fra oppositionen skælder ud, når der sjuskes med lovarbejdet, synes jeg ærlig talt, at det fortjener ros.

Det endelige lovforslag ligger nu klar, og i al væsentlighed ligger forslaget i klar forlængelse af de hensigter, Folketinget har haft. Som forbruger er det helt afgørende, at man har et sted at gå hen, når man vil klage over produkter eller tjenesteydelser, og det er lige så vigtigt, at klagesystemet fungerer tilfredsstillende og kan bedømme klagerne objektivt og uden omkostninger for klageren.

Men vi ser også eksempler på, at forbrugeren nok har fået ret, men hvor den erhvervsdrivende ikke vil følge afgørelsen i sin branches klagenævn eller i Forbrugerklagenævnet. Så er forbrugeren henvist til at gå rettens vej, men det har hidtil været en omstændelig og kostbar affære. Når det er de færreste forbrugere, der vil føre sager over køb, ligger det snublende nær at antage, at nogle virksomheder og erhvervsdrivende kan spekulere i, at kunden giver op på forhånd, om jeg så må sige, medmindre forbrugeren har en retshjælpsforsikring.

Med forslaget får Forbrugerstyrelsen ret til at gå til domstolene på forbrugers vegne. Vi er godt tilfredse med forslaget, fordi forbrugere, der har fået helt eller delvis medhold ved et klagenævn, nu kan få dækket deres udgifter til en retssag af det offentlige, i det konkrete tilfælde Forbrugerstyrelsen.

Ministeren tilføjer så den betingelse, at forbrugeren ikke åbenbart forventes at kunne få medhold i retssagen. Sandsynligheden for, at man vurderer, at en sag ikke kan føres, når et kompetent ankenævn har afgjort spørgsmålet til fordel for forbrugeren, er dog mere teoretisk, så dette giver ikke panderynker hos Socialdemokraterne. Men vi vil naturligvis følge udviklingen og se, om der skulle opstå uklarheder, når der skrives betænkning, og også senere, når loven udmøntes i praksis.

Ordningen skal kun gælde personer, som ikke har en retshjælpsforsikring, som i givet fald kan bruges i første omgang. En retshjælpsforsikring dækker den forsikredes udgifter i forbindelse med retssagerne videre, efterhånden som man bliver involveret i dem. Det er til beløbet over retshjælpsforsikringens maksimumdækning, man kan hente dækning for sine omkostninger, og det lyder umid-

delbart ganske fornuftigt. Hen ved ni ud af ti af alle danskere har en retshjælpsforsikring, skønt de færreste overhovedet er klar over det. I mange tilfælde omfatter familieforsikring, boligforsikring eller kaskoforsikring samtidig udgifter til retshjælp og advokat.

Samtidig anfører ministeren, at ordningen vil modvirke tendensen til, at en forbruger ikke vil føre sag af økonomiske årsager. Det forventer vi så vil blive tilfældet, når alle forbrugere nu i princippet enten har deres egen retshjælpsforsikring eller Forbrugerstyrelsens som sikkerhedsnet, således at en forbrugerklagesag ikke også fører til klagerens ruin.

Socialdemokraterne finder også, at ordningen kan give en styrkelse af selve ankenævnsafgørelserne, idet flere komplicerede sager vil kunne få en afgørelse ved en højere instans. Dermed vil der blive skabt en retlig præcedens for ankenævnenes afgørelser.

Vi er glade for, at ministeren vil styrke informationsindsatsen for ordningen, hvad der kun kan give en forbedret forbrugerstilling. For Socialdemokraterne er det afgørende, at ordningen nu også når ud til de borgere, der har behov for at få dækket udgifterne til retssager. Det er afgørende, at ingen står i et vakuum, efter at et ankenævn har afgjort en sag til forbrugers fordel, men virksomheden ikke har fulgt afgørelsen.

Jeg vil selvfølgelig gerne vide, hvordan ministeren vil sørge for at styrke forbrugernes kendskab til ordningen, og samtidig vil jeg i udvalgsbehandlingen spørge ministeren nærmere om, hvorfor hun skønner, at der kan forekomme op mod 40 sager om året, hvor det offentlige skal træde til med økonomisk bistand. Vi skal selvfølgelig også vide lidt mere om forslagens konsekvenser for Forbrugerstyrelsens økonomi i denne sammenhæng.

Generelt går forslaget dog i den rigtige retning, som Socialdemokraterne gerne vil drive forbrugerpolitikken i, nemlig hen imod bedre vilkår, flere rettigheder og sikker, objektiv sagsbehandling. Vi kan med andre ord støtte forslaget og ser frem til en fornuftig og grundig udvalgsbehandling.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til hr. Benny Engelbrecht. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Lovforslaget, som vi behandler i dag, er en opfølgning på det lovforslag om tvangsfuldbyrdelse, som vi behandlede i sidste folketings-samling. Så vi har faktisk lagt grundstenen til, at forbrugere kan få omkostningsdækning og hjælp fra Forbrugerstyrelsen i sager, hvor en erhvervsdrivende ikke vil følge en afgørelse fra Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn, til trods for at forbrugeren har fået helt eller delvis ret i klagen.

Nu vil forbrugeren med Forbrugerstyrelsen i ryggen kunne indlede en sag ved domstolene og få dækket omkostningerne, også selv om vedkommende ikke har en retshjælpsforsikring eller denne forsikring ikke dækker alle udgifterne, hvis der f.eks. er en selvrisiko eller et maksimum for forsikringsdækningen.

Vi har i forlængelse af lovforslaget om tvangsfuldbyrdelse diskuteret udformningen af dette lovforslag, og jeg synes, at det har fået en meget fornuftig balance; det vil jeg gerne kvittere for over for ministeren. Bl.a. kan jeg se, at lovforslaget nu lægger op til, at forbrugere skal kunne opnå omkostningsdækning ved fogedretten, hvis den erhvervsdrivende er insolvent, eller hvis fogedretten finder det betænkeligt at fremme sagen. Samtidig er der heller ikke nævnt nogen minimumsgrænse med hensyn til sagens størrelse, hvilket også er fornuftigt.

Til sidst vil jeg nævne – som jeg også gjorde det i sidste samling, da søsterforslaget var til behandling – at jeg håber, at regeringen vil

bruge den samme energi, som bruges på forbrugerområdet, på at sikre de små erhvervsdrivende rettigheder og muligheder for klageadgang. F.eks. kan en erhvervsdrivende, der ønsker at klage til Klagenævnet for Udbud i forbindelse med offentlige udbud, i dag ikke være sikker på, at en eventuel erstatning dækker sagsomkostningerne. Generelt set er forbrugerne i forhold til erhvervsdrivende bedre dækket ind, når det gælder opfølgning på afgørelser og økonomisk kompensation til udgifter i forbindelse med retssager ved domstolene. Det nævner en del af høringssvarene også, hvilket jo skaber en uheldig balance.

Vi må ikke glemme, at ikke mindst mindre selvstændige erhvervsdrivende også kan blive uretfærdigt og urimeligt behandlet af f.eks. offentlige myndigheder og andre virksomheder.

Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:41

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det fru Nanna Westerby som ordfører for SF, værsgo.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Da SF's ordfører på det her lovforslag ikke kan være her, skal jeg læse højt, hvad SF mener.

SF kan støtte forslaget, da det er en klar forbedring af den enkelte forbrugers rettigheder. Lovforslaget er en opfølgning på en ændring af forbrugerloven, som fandt sted i sidste samling. Her kritiserede vi, at man ikke havde indskrevet noget om hjælp til forbrugeren, hvis en erhvervsdrivende valgte at trække sagen i langdrag. Det medførte, at ministeren lovede at komme med en opfølgning for at hjælpe den enkelte forbruger i forbindelse med at føre en retssag, efter at Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn har dømt til fordel for forbrugeren, men hvor den erhvervsdrivende ikke følger indstillingen. Og dette lovforslag er så denne opfølgning, så SF kan støtte forslaget.

Kl. 13:42

Formanden:

Tak til fru Nanna Westerby. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis forslaget, og jeg siger selvfølgelig, fordi det jo er fremsat af vores egen økonomi- og erhvervsminister, som – bare til almindelig orientering – tilhører partiet.

Det er et rigtig godt forslag, som jeg synes matcher nogle af de allerbedste, vi har behandlet i Folketinget, for det her stiller forbrugeren meget bedre. Når man af en virksomhed har købt en vare eller et produkt, som ikke lever op til den kvalitet eller det omfang, sådan en vare eller sådan et produkt skulle have haft, har man fået sagen behandlet i Forbrugerklagenævnet og fået medhold dér som forbruger, men så er der nogle enkelte – heldigvis meget få – virksomheder, der ikke har efterkommet den afgørelse, der er truffet om at betale en erstatning. Og så har man været lidt tilbage som forbruger og har selv skullet investere i en retslig behandling for at få sit krav tvangsfuldbyrdet, altså tvunget virksomheden til at betale den her erstatning.

Nu går vi så ind via Forbrugerstyrelsen og betaler omkostningen til, at forbrugeren får ret, og på den måde får vi opdraget de virksomheder, som ikke tager ansvar og følger de afgørelser, der er truffet. Jeg skal minde om, at det er meget, meget få virksomheder, som

ikke konstruktivt medvirker i det her klagenævn og dets afgørelser og påtager sig det ansvar, der følger med at være en branche, der skal levere nogle ordentlige ydelser til sine forbrugere. Langt, langt størstedelen af virksomhederne agerer ansvarligt og ordentligt, så det er altså meget få virksomheder, vi rammer på den her måde. Men det er hensigtsmæssigt, fordi det skaber retssikkerhed, det skaber retfærdighed, og vi sikrer nu, at folk får en ret i forbindelse med den vare eller ydelse, de har købt. Så der er en massiv støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Så er det fru Bente Dahl som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

For et par år siden efterhånden var der et af de her programmer i fjernsynet, der ofte har et efterspil. Og der er kommet flere og flere af den slags programmer, hvor vi bagefter sidder med sådan et »det kan da ikke være rigtigt« på læben. Det her program handlede om de snydere, der ikke retter sig efter forbrugerklagesystemets afgørelser, når de falder ud til forbrugernes fordel. For alle forbrugerne var sagen, at de var blevet snydt ved købet; varen var blevet præsenteret, så forbrugerne troede, at de havde købt en bedre vare, end de havde gjort. De havde alle klaget igennem forbrugerklagesystemet og fået ret, og derefter burde sælgeren have ladet handelen gå tilbage, men nej, sælgeren lod, som om der aldrig havde været nogen afgørelse, og overhørte totalt alle henvendelser. Den eneste sanktion på det tidspunkt var at skrive deres navn på Forbrugerklagenævnets hjemmeside til skræk og advarsel, og det virkede altså heller ikke.

Så derfor hilser vi i Radikale Venstre dagens lovforslag velkommen. Det er et supplement til et lovforslag, vi behandlede i sidste samling, L 175, som gav forbrugeren det kort over for sælgeren, at hvis forbrugeren havde fået ret i en klage, ville denne klageafgørelse træde i kraft efter 6 uger, hvis ingen gjorde indsigelse. Og derved er retssikkerheden jo sikret for alle parter – også virksomheden.

Men man kan jo sige, at det ikke er særlig interessant at få ret, hvis en retssag alligevel ikke kan gennemføres, og det sikrer så det lovforslag, vi behandler i dag, nemlig at ingen på grund af økonomiske omstændigheder ikke kan gennemføre en retssag. Naturligvis er det sådan, at hvis forbrugeren selv har en retshjælpsforsikring, skal det offentlige ikke ind og bruge skattekrone på det formål.

Det er vældig fint med en oplysende indsats, og at den styrkes. Jeg vil meget gerne vide, præcis hvordan ministeren har tænkt sig at gøre det.

I Radikale Venstre noterer vi os, at der er flere i høringssvarene, der har den indvending, at lovforslaget lægger op til en unødigt kompliceret og ressourcekrævende løsning, og det synspunkt vil jeg meget gerne have belyst i udvalgsbehandlingen.

I Radikale Venstre er vi meget optaget af at sikre forbrugeren og dennes rettigheder, så vi er vældig tilfredse med forslaget, og vi vil stemme for.

Kl. 13:46

Formanden:

Tak til fru Bente Dahl. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er selvfølgelig også positive over for den her mulighed for at hjælpe forbrugere til at få ret. Det giver sig selv. Men vi har

også bemærket, at Forbrugerrådet har en lang række kritiske bemærkninger til lovforslagets udformning, herunder at det er unødigt kompliceret, herunder at der er nogle byrder, der lægges på forbrugeren – f.eks. spørgsmålet om at vælge den rigtige advokat, hvilket vi måske kunne overlade til Forbrugerrådet eller andre – og at der også er problemer med, om man altid får dækning for de udgifter, man måtte have for at få ret.

Derfor vil vi i udvalgsarbejdet koncentrere os meget om de indvendinger, der er kommet, ikke mindst dem fra Forbrugerrådet, for at sørge for, at lovforslaget ender med at blive så optimalt som muligt. For det er helt selvfølgeligt, at dem, der har fået ret i en klage, også får retten gennemført over for den erhvervsdrivende. Så vi er naturligvis positive over for hensigten. Men vi vil kigge på, om der er noget, der kan forbedres, for at det bliver endnu mere effektivt for forbrugeren.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det hr. Villum Christensen, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Jeg synes, det er dybt krænkende for den almindelige retsbevidsthed, at man kan opleve, at erhvervsdrivende ikke vil rette sig efter de afgørelser, som træffes i forskellige domstolslignende klageorganer. Vi kan derfor godt tilslutte os, at man som forbruger får fuld omkostningsdækning i disse sager, når man indbringer afgørelserne for de egentlige domstole. Vi er også enige i, at ordningen træder i stedet for retsplejelovens regler om fri proces, såfremt der ikke er dækning i retshjælpsforsikringen.

Helt grundlæggende kan man sige, at det simpelt hen ingen mening giver at operere med ankeorganer, hvis ikke afgørelserne efterleves. Det er næsten bedre ikke at have en ankemulighed i så tilfælde. Forhåbentlig bliver det ikke særlig dyrt med denne omkostningsdækning, da vi må have en forventning om, at det vil disciplinere de virksomheder, som ikke vil anerkende uskrevne regler eller normer om, at afgørelser i ankeorganer skal efterleves.

Vi støtter naturligvis forslaget.

Kl. 13:49

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:49

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at takke alle ordførerne for den positive behandling af lovforslaget. Formålet med lovforslaget er jo at sikre forbrugerne et velfungerende og et effektivt klagenævssystem, og som flere har været inde på, er det en opfølgning på et lovforslag, der blev vedtaget i juni i år. Loven fra i sommer gør det muligt under visse betingelser at få fogedretten til at tvangsfuldbyrde en afgørelse, der er truffet af Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn, og lovforslaget indebærer, at en erhvervsdrivende, der har tabt en klagesag ved Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- og ankenævn, ikke længere kan forholde sig passivt til afgørelsen. Den erhvervsdrivende skal inden for en frist på 30 dage skriftligt meddele nævnet, hvis vedkommende ikke ønsker at være bundet af nævnets afgørelse, og hvis den erhvervsdrivende forholder sig passivt, vil afgørelsen efter udløbet af fristen kunne tvangsfuldbyrdes i fogedretten.

I forarbejderne til loven er der anført, at der som supplement til reglerne om tvangsfuldbyrdelse vil blive etableret en ordning, der

styrker forbrugernes muligheder for bistand i forbindelse med retssagen. Ordningen skal bl.a. indebære, at det undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre en retssag, når en klagenævnsafgørelse ikke efterleves af den erhvervsdrivende. Derfor har vi fremsat lovforslaget, som behandles her i dag, der skal være med til at sikre en sådan ordning, og lovforslaget vil først og fremmest bidrage til at højne efterlevelsen i forhold til en gruppe erhvervsdrivende, som hidtil ikke har efterlevet klagenævnsafgørelserne og blot har forholdt sig passivt over for afgørelsen. Det må forventes, at størstedelen af de erhvervsdrivende, som det er det i dag, også fremover vil efterleve en klagenævnsafgørelse.

Lovforslaget giver mulighed for, at Forbrugerstyrelsen efter ansøgning kan dække en forbrugers omkostninger i forbindelse med en retssag, som finder sted på grundlag af en klagenævnsafgørelse eller et forlig indgået for nævnet. En eventuel dækning efter en retshjælpsforsikring er primær i forhold til omkostningsdækning efter lovforslaget, og det svarer til reglerne om fri proces. En retshjælpsforsikring skal derfor udtømmes først.

Den overordnede ramme for lovforslaget er, at der er tre situationer, hvor der gives dækning af omkostningerne. For det første kan der efter ordningen dækkes omkostninger i de tilfælde, hvor forbrugere har en retshjælpsforsikring, men hvor omkostningerne til retssagen overstiger forsikringens maksimum. I tilfælde heraf kan Forbrugerstyrelsen dække de omkostninger, der overstiger forsikringens maksimum. Forbrugerstyrelsen kan endvidere dække omkostninger til en eventuel selvrisiko ved en retshjælpsforsikring. For det andet er der efter den foreslåede ordning mulighed for omkostningsdækning i de tilfælde, hvor en forbruger ikke har en retshjælpsforsikring. For det tredje kan en forbrugers omkostninger til tvangsfuldbyrdelse af en nævnsafgørelse eller en dom, som fastslår forbrugerens krav efter nævnsafgørelsen, dækkes efter den foreslåede ordning.

Der gælder ikke nogen økonomiske betingelser for at være omfattet af ordningen. En forbruger vil derfor uafhængigt af indtægtsforhold kunne få dækket sine omkostninger efter ordningen.

Jeg gør lidt ud af at sige, præcis hvad det er, der bliver dækket ind her, fordi hr. Benny Engelbrecht også spurgte ind til, hvad det præcis er, ordningen her går ind og dækker, og fru Bente Dahl også var inde på spørgsmålet om, hvorvidt ordningen her var lige lovlig bureaukratisk. Jeg vil sige, at det, der har været det helt bærende element i udfærdigelsen af lovforslaget – og det er også et svar til hr. Frank Aaen – har været, at lovforslaget skulle udarbejdes, så det viste mest muligt hensyn til forbrugeren. Det betyder altså, at vi også i forhold til nogle af de kritiske høringssvar, der har været, har forsøgt at tilpasse lovforslaget, så man får dækket ind i alle de situationer, man nærmest har kunnet tænke på, der måtte kunne opstå, og hvor vi ønsker at forbrugere skal have en ordentlig dækning. Det afgørende her har været at lave regler, der minder om fri proces på så mange måder som overhovedet muligt, men som altså også dækker ind i forhold til noget af den kritik, der har været i høringsrunden.

Hr. Benny Engelbrecht spurgte så også ind til, hvad det er for beregninger, der gør, at vi i lovforslaget skriver, at det vil være ca. 30-40 sager om året, vi forventer at det lovforslag vil omfatte. Jeg vil sige, at vores skøn i forhold til lovforslaget sådan set bygger på, i hvor mange sager det er, at afgørelserne ikke bliver efterlevet, og hvor der kan være behov for, at forbrugere bruger retsvæsenets muligheder for at få sagen bragt i hus, og det er som følge af det skøn, at vi er nået frem til det tal.

Så spørger hr. Benny Engelbrecht og også fru Bente Dahl til vejledningsindsatsen. Og man kan sige, at der ligesom bliver to ben, som informations- og vejledningsindsatsen kommer til at gå på. Der bliver den generelle informationsindsats, der kommer til at fremgå af hjemmesiden, og hvor man altså bliver informeret om, at der kommer disse nye regler, og derudover vil der blive udarbejdet mere udførligt vejledningsmateriale til brug for den enkelte forbruger. Så så

fremt der er en sag, vil Forbrugerstyrelsen, om man så må sige, sørge for, at forbrugeren bliver klædt bedst muligt på ved også at have fået vejledning i, hvordan de nye regler kan bruges.

Kl. 13:54

Hr. Benny Engelbrecht spurgte også efterfølgende til spørgsmålet om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget. Som det ser ud lige nu og med det antal sager, vi måtte forvente at der kommer, mener vi, at de overslag, der fremgår af lovforslaget, er dækkende, og så mener vi også, at der er mulighed for at kunne afholde en del af de omkostninger, som er af en mindre størrelse, inden for Økonomi- og Erhvervsministeriets budget. Men det er klart, at det, man aldrig helt kan forudsige, er, hvis det lige pludselig vimler frem med mange sager – det kan jo også ændre på det økonomiske skøn – og så må vi selvfølgelig vurdere, hvad konsekvenserne måtte være.

Men som det ser ud lige nu baseret på historiske erfaringer, mener vi altså, at vi kan stå inde for de ting, der står i lovforslaget, og dermed også for den økonomiske løsning, der er valgt.

Men jeg vil gerne takke for den positive behandling, som lovforslaget har fået. Der er også blevet stillet en række yderligere spørgsmål, og dem medvirker vi naturligvis gerne til bliver besvaret under udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:55

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:56

Benny Engelbrecht (S):

Det er blot et kort og faktisk spørgsmål i forbindelse med de forventninger, der er til antallet af sager. Er der i den forbindelse taget højde for, at når ankenævnsafgørelser på den her måde også kan føres videre, kan man altså også forvente, at der måske vil være færre, der spekulerer i det?

Kl. 13:56

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:56

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg kan svare ja til, at vi har en forventning om, at det her vil have en præventiv effekt.

Kl. 13:56

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:56

Frank Aaen (EL):

Tak for svaret og tak for, at der er lyttet til de kritiske høringssvar. Det, der nogle gange gør det lidt vanskeligt for os, er, at vi ikke ved, hvad dem, der i høringssvarene er kommet med kritik, mener om det, der er rettet, og derfor vil jeg bare foreslå, at vi under udvalgsbehandlingen får spurgt f.eks. Forbrugerrådet, om de er tilfredse med det, de ser nu. For vi vil naturligvis også helst ende med at stemme for det her forslag.

Kl. 13:57

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:57

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det vil vi i hvert fald meget gerne medvirke til, for vi har helt klart den opfattelse, at lovforslaget efter

høringsfasen og efter de tilrettelser, der er blevet lavet, er noget, som Forbrugerrådet ser på med endnu mere positive øjne, end de gjorde tidligere.

Kl. 13:57

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Energikrav til bygningsdele, bygherreansvar m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.11.2009).

Kl. 13:57

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet som ordfører, er fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Dette forslag til ændring af byggeloven er et af de lovforslag, der kommer som opfølgning på regeringens energistrategi. Lovforslagets hovedformål er at stille skærpede krav til byggekomponenter som vinduer og lignende. Dermed sikrer vi, at forbrugerne får energieffektive løsninger, når de skal have nye vinduer eller andet. En meget stor del af energiforbruget i Danmark stammer fra den eksisterende boligmasse, og dette tiltag vil hjælpe boligejerne til at blive mere energieffektive. I dag ser vi, at forbrugerne ofte blot bliver påduttet et tilfældigt og ofte ringe produkt. Med denne lovgivning sikrer vi, at alle produkterne lever op til en minimumsstandard. Dermed sikrer vi flere produkter med god energieffektivitet, og det vil betyde større konkurrence på de energirigtige produkter. Det vil i sidste ende give sig udslag i lavere priser for forbrugerne.

En anden del af lovforslaget går ud på at understrege, at det er den professionelle bygherre eller entreprenøren, som vi normalt kalder det, som står med ansvaret for, at byggeriet kvalitetsmæssigt er i orden. Det er allerede intentionen med lovgivningen i dag, men for at sikre mod misforståelser udspecificeres det yderligere. Lovforslaget implementerer desuden EU's habitatsdirektiv, så vi sikrer de op mod 250 områder i Danmark, der er dækket af EU's habitatsdirektiv. Endelig specificerer lovforslaget også dele af EU's direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:59

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Det her forslag ligger i forlængelse af energiforliget fra februar 2008, som Socialdemokraterne jo var en del af, og Socialdemokraterne er derfor også positive over for det her forslag og støtter det, for det er nemlig vigtigt, at vi får nedbragt energiforbruget i de danske bygninger.

Udfordringen er nemlig rigtig, rigtig stor, for det er jo velkendt, at forbruget i bygningsmassen udgør 40 pct. af det samlede danske energiforbrug, og vi ved, at af den bygningsmasse, der vil eksistere i 2020, eksisterer 95 pct. af den allerede i dag. Derfor er det væsentligt at sætte ind med alle de energibesparelser, vi kan presse på med, i den eksisterende bygningsmasse. Det er jo netop det, der er formålet med det her forslag.

Det konkrete indhold af forslaget er, at energiforbruget i den eksisterende bygningsmasse altså skal reduceres, i takt med at den almindelige vedligeholdelse bliver gennemført. Med forslaget sikres ministeren en hjemmel til at stille krav til, at bygningsejere skal anvende de mest energieffektive og rentable løsninger, når de alligevel bygger om, renoverer eller skifter bygningsdele og installationer ud. For at sikre, at kravene i bygningsreglementet bliver overholdt, sker der endvidere en tydeliggørelse heraf.

Med hensyn til den løbende reduktion af energiforbruget skal vi passe på, at vi i vores gode tiltag for at reducere energiforbruget ikke skaber andre problemer, f.eks. med fugt, dårligt indeklima og deraf følgende problemer med skimmelsvamp og andre sundhedsskadelige problemer. Vi har i de seneste år set, at man i stigende grad isolerer bedre, og samtidig opstår der flere og flere problemer med skimmelsvamp i de danske boliger. Så vi skal altså sikre os med vedtagelsen af det her lovforslag, at vi ikke sætter turbo på den her udvikling, så der kommer endnu mere skimmelsvamp i de danske hjem.

Endelig tror jeg også, at vi skal sikre os, at kommunerne har mulighed for at gennemføre en kontrol med, at de så også er de rigtige og energieffektive komponenter, som bliver anvendt i de enkelte hjem. Her er det jo centralt at få afklaret, om kommunerne reelt har midler til at gennemføre den her kontrol.

Med hensyn til kravene til de enkelte bygningsdele sker der jo en udvidelse af kravene, så de i fremtiden også gælder for mindre renoveringer og vedligeholdelsesopgaver, og nu er det så energieffektiviteten, der er i fokus, både ved bygningsdele og installationer. Her synes jeg, at det er uhyre vigtigt, at der lyttes til de høringssvar, som påpeger, at vi skal huske, at forudsætningen for, at loven kommer til at virke, er, at den er til at forstå for menigmand, der f.eks. gennemfører en renovering af sin bolig. Når vi med lovforslaget giver ministeren hjemmel til at konkretisere komponentkravene, er det vigtigt, at den almindelige husejer kan føle sig på sikker grund og navigere rundt i de nye krav, og ministeren bør sikre, at vi ikke gør en bolig-ejer til lovovertræder, fordi det er uklart, hvad der menes med komponentkrav for bygningsdele og installationer.

Der er også en passage i lovforslaget, som jeg gerne vil fremhæve og citere. Det er, at komponentkravene vil blive fastsat under hensyn til at sikre en fortsat priskonkurrence til gavn for forbrugerne. Det vil sige, at kravene i bygningsreglementet vil blive fastsat, så flere producenter vil kunne opfylde kravene. Endvidere vil der være en overgangsperiode, før kravene træder i kraft, hvor producenterne får mulighed for at tilpasse deres produkter til de nye krav.

Det er selvfølgelig forståeligt, at der er en overgangsperiode, men vi skal sikre, at kravene bliver gode nok, så vi kommer til at leve op til den målsætning, der er om at reducere energiforbruget med 25 pct. i 2010, yderligere 25 pct. i 2015 og endelig 25 pct. mere i 2020. I 2020 skal vi simpelt hen have reduceret det samlede energiforbrug i Danmark med 75 pct. i bygningerne i forhold til 2006-niveauet. Så derfor skal vi ikke lægge ud med at være uambitiøse.

Til afslutning vil jeg sige, at ud fra en samlet vurdering kan Socialdemokraterne støtte forslaget, men vi vil stille en række opklarende spørgsmål under udvalgsarbejdet, så vi er sikre på, at loven bliver god nok til at fremme reduktionen af energiforbruget i den hastighed, som vi er enige om i energiforligskredsen. Tak.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak til hr. Thomas Jensen. Næste ordfører er fru Anita Knakkegaard fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

Lovforslaget tager bl.a. udgangspunkt i regeringens strategi for reduktion af energiforbruget i bygninger, som følger op på den energipolitiske aftale af 21. februar 2008, hvori det fremgår, at bruttoenergiforbruget skal falde med 4 pct. frem til 2020 i forhold til 2006.

Energikravene til nybyggeri strammes derfor væsentligt op.

Formålet med lovforslaget er at nedbringe energiforbruget i eksisterende bygninger i takt med den almindelige renovering og vedligeholdelse af disse bygninger. Som det fremgår af bemærkningerne, vil der blive fastsat nye skærpede energikrav, såkaldte komponentkrav, til bygningsdele og installationer, der skiftes ud i forbindelse med løbende vedligeholdelse og renovering. Endvidere fremgår det, at komponentkravene vil være privatøkonomisk rentable, hvilket vil sige, at renoverings- og vedligeholdelsesarbejder tjenes hjem ved den energibesparelse, forbrugeren opnår over komponentens levetid.

Dansk Folkeparti ønsker svar på et spørgsmål vedrørende et eksempel med komponentkravene. F.eks. er isolering i forbindelse med tegltage totaløkonomisk rentabel, men prisen på fjernvarme er lav. Hvordan tjenes energibesparelsen hjem her? Det præciseres også i lovforslaget, at den professionelle bygherre er erstatningsansvarlig efter dansk rets almindelige regler for tab, som følge af at byggeriet ikke udføres i overensstemmelse med bygningsreglementet. Dog vil det fortsat være bygningsejeren, der er ansvarlig over for kommunen for overholdelse af reglerne.

Af »Strategi for reduktion af energiforbruget i bygninger« fremgår, at Danmark i dag samlet set har verdens strammeste energikrav til nye bygninger. Den langsigtede vision er, at alle nye bygninger skal være plusenergibygninger. Vi er i Dansk Folkeparti enige i, at vi skal spare på energien, men vi ønsker også sikkerhed for, at det sundhedsmæssige samt beboernes trivsel i lavenergihuse 1 og 2 opfylder kravene til dette, da der intet materiale foreligger ved sagen vedrørende den sundhedsmæssige del. Hvor mange år har man testet beboernes indeklima og sundhedsmæssige tilstand i lavenergihuse og passivhuse i Danmark? Dette er helt nødvendigt baggrundsmateriale for Dansk Folkeparti for at kunne vurdere, om det er forsvarligt at investere milliardbeløb i lavenergihuse.

Det fremgår endvidere, at en række lavenergibygninger og passivhuse er opført med dispensation for netop indeklima, hvilket for os jo ikke er betryggende. Vi har genlæst alle høringssvarene, og i flere svar fremgår frygt for fugt, svamp, skimmelsvamp, det arkitektoniske udseende ved bl.a. udvendig isolering m.v. i vores gamle bygninger. Endvidere kan vi frygte, at huslejen vil stige, da der kun er lejerne til at betale i det almene boligbyggeri ved energibesparelser i eksisterende bygninger. Det samme går jeg også ud fra er gældende i det private byggeri. Hvem skal garantere, at energibesparelser kan betale energirenoveringen?

Dansk Folkeparti ønsker at få de oplysninger, vi mangler, så vi kan træffe beslutning på et korrekt grundlag. Samtidig vil vi sikre os, at vi kun godkender energibesparelser vedrørende 2010, lavenergiklasse 2, og at vi om nogle år med de erfaringer, der foreligger, skal godkende 2015-krav vedrørende lavenergiklasse 1. Så vi er til dels

positive over for byggeloven, men afventer svar på vores spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Så er der også implementering af direktiver. Der er habitatdirektivet om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter. Direktivet er allerede implementeret i dansk ret ved bl.a. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj. Danske myndigheder har efter direktivet pligt til at foretage en vurdering af samtlige planer og projekter i habitatområder. Det kan vi godkende.

Det næste er direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2005/36/EF, der angår anerkendte statikere, er også gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 1040 af 28. oktober 2008.

Så vi kan godkende de direktiver, og vi ser frem til besvarelsen af vores spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak til fru Anita Knakkegaard. Så er det fru Nanna Westerby som ordfører.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at SF helhjertet støtter ethvert skridt i retning af mere energieffektive boliger. I dag udgør energiforbruget i bygninger ca. 40 pct. af Danmarks samlede energiforbrug, og det koster os mere end 50 mia. kr. årligt.

Så uanset hvordan vi vender og drejer situationen, skal vi have nedbragt energiforbruget i vores boliger. Det skal vi bl.a., fordi energi er en sparsom ressource – olien er ikke bare noget, der til evig tid vil flyde. Så hvis vi skal undgå energikriser i fremtiden, skal vi gøre os uafhængige af de traditionelle energikilder.

En anden grund til at nedbringe energiforbruget er hensynet til klimaet. Lige nu er verdens ledere samlet til klimatopmødet her i Danmark, og det er nok ikke gået nogens opmærksomhed forbi, at årsagen er de klimaforandringer, som vi kan se frem til, hvis ikke vi reducerer vores CO₂-udslip. Og her handler det jo bl.a. om at reducere energiforbruget i boliger.

Endelig er der også både samfundsøkonomiske og privatøkonomiske gevinster at hente ved at skrue ned for energiforbruget i vores boliger. Privatøkonomisk er der penge at hente på mindre energiregninger, og samfundsøkonomisk er der penge sparet på mindre energiproduktion.

Dette forslag lægger som nævnt op til, at energireduktioner skal ske i forbindelse med renovering, som alligevel skal gennemføres. Og her er det jo sundt fornuft og giver god mening, at man, hvis man alligevel går i gang med et større renoveringsprojekt, bruger energibesparende elementer i den proces.

Så er der blevet snakket lidt om indeklima, og selvfølgelig er det vigtigt, at man tager højde for, at bedre isolering af vores boliger ikke betyder mere skimmelsvamp; det synes vi er meget vigtigt i SF. På den anden side kan man jo så sige, at flere tilfælde også har vist, at bedre isolering og bedre brug af energivenlige komponenter ved renoveringsprojekter faktisk også kan give et bedre indeklima, fordi det kan tætnes for noget af det træk, der er i mange huse. Men jeg håber da, at ministeriet i de krav, der kommer til at være til de her komponenter, tager højde for indeklimaet.

I SF vil vi så også gerne sikre os, at det her forslag bliver så ambitiøst som muligt og får så stor en effekt som muligt. F.eks. så vi gerne, at de energipriser, rentabiliteten måles ud fra, ikke bare var dagens energipriser, for de er jo lige nu meget lave på grund af den aktuelle krise. Vi så helst, at rentabiliteten også afspejlede de forventede højere energipriser i hele komponentens levetid – både på grund af stigende priser på fossile brændsler, når vi er ude af krisen, og hø-

jere CO₂-kvote-priser, i takt med at vi bliver nødt til at skærpe CO₂-reduktions-kravene. Det så vi meget gerne indregnet i den måde, man udregner rentabilitetskravene på.

Sidst vil jeg, som flere af høringssvarene også peger på, sige, at det ville være godt, hvis der blev indført kontrolforanstaltninger, så det kan kontrolleres, at komponentkravene overholdes. Man har jo med forslag fra regeringen tidligere skruet voldsomt ned for den kommunale byggesagsbehandling, og derfor kan vi være bekymrede for, om kommunerne reelt kan udføre kontrol med, at de her komponentkrav overholdes.

Men afsluttende skal jeg sige, at SF støtter forslaget.

Kl. 14:11

Formanden:

Tak til fru Nanna Westerby. Så er det hr. Knud Kristensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Lovforslag nr. L 78 er et energitiltag rettet mod de bestående bygninger.

Vi har jo allerede gennemført et lovforslag om at reducere energiforbruget i nye bygninger med 75 pct. – 25 pct. i henholdsvis 2010, 2015 og 2020. Derfor er det helt naturligt, at der også skal sættes på en rigtig energigrenovering af den bestående boligmasse.

Jeg ser det her mere som en vejledning til boligejerne end som et forslag. Det sker jo tit og ofte, når man ændrer på eller laver forskellige ting ved sin ejendom, at man netop går ind og laver energirigtige løsninger, der kan være rentable – og det er næsten, uanset hvad man foretager sig i den enkelte bolig.

Lovforslaget her er et rigtig godt forslag, fordi det stiller krav til, at dem, som udfører det professionelle arbejde, også har ansvaret for, at der bruges de rigtige energiløsninger til at udføre de opgaver, som er på den enkelte ejendom. Det er ikke sådan, at det ansvar bliver ændret med lovforslaget her; der er den samme retstilstand, men det er præciseret. Jeg synes, det er rigtig godt for den almene boligejer, at denne kan have tillid til, at der laves de helt rigtige energiløsninger.

Herudover ved vi, at mange af landets varmeproducenter hjælper til med at lave de rigtige energiløsninger og er behjælpelige med at få de forskellige varme anlæg indstillet rigtigt, så forbrugeren er i centrum med hensyn til det, der hedder energirigtige løsninger.

Så er der spørgsmålet om skimmelsvamp. Det er jo klart, at hvis man kun pakker sin ejendom ind og glemmer ventilationen, giver det et problem, men en tilpas udluftning med en tilpas isolering medfører ganske enkelt, at man får en langt bedre boligstandard, også i den bestående boligmasse.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 14:14

Formanden:

Tak til hr. Knud Kristensen. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Det Radikale Venstre synes, at det her er et glimrende forslag, som vi gerne støtter.

Formålet er jo, som det er sagt nogle gange, at mindske energiforbruget i nye og eksisterende bygninger. Dermed er det jo helt i tråd med målene i den energipolitiske aftale fra 2008.

Vi synes kun, det er rimeligt, at der stilles krav til ejeren og bygherren om, at de vælger de mest energirigtige ting, når der skal byg-

ges om eller renoveres. Vi synes også, det er rimeligt, at der stilles krav om at bruge de mest energieffektive materialer og komponenter, når der skal skiftes bygningsdele eller installeres elementer. Det er også godt, at forslaget sætter fokus på, hvem det er, som har ansvaret for, at bygningsreglementet og energikravene følges efter forskrifterne.

Blot er jeg en lille smule usikker på den del af teksten, hvor det angives, at den professionelle bygherre er den erstatningsansvarlige. Jeg er ikke helt klar over, hvordan man definerer den erstatningsansvarlige, den professionelle bygherre. Er den professionelle bygherre typehusfabrikanten eller projektudvikleren? Er det den private lille grundejer, som lejer en bolig ud? Det er ting, som jeg håber vi kan få opklaret under udvalgsarbejdet.

Men vi er meget positive over for forslaget og støtter det.

Kl. 14:16

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er klart, at Enhedslisten også støtter et forslag om at nedbringe energiforbruget i boligerne. Med de bemærkninger, der har været fra andre, om, at man så selvfølgelig skal passe på, at man ikke samtidig skaber nogle fugtproblemer, er den del af lovgivningen helt i orden for os, så det vil jeg ikke bruge mere tid på.

Men jeg vil godt bruge lidt tid på det med lejernes økonomi. Det er jo lidt sigende, at når man kigger i de skemaer, som der altid er i et lovforslag, om, hvad konsekvenserne for kommune og stat er, hvad konsekvenserne for erhvervslivet er, og hvad konsekvenserne økonomisk er, så får vi svar – ikke altid de helt rigtige svar, men dog et forsøg på at give svar. Når vi så kommer dertil, hvor det handler om borgerne, står der ikke noget om økonomiske konsekvenser, så står der kun noget om administrative konsekvenser for borgerne. Men hvad med de økonomiske konsekvenser?

Vi ved jo, at Boligselskabernes Landsforening har gjort opmærksom på, at det her kan betyde højere husleje. Vi ved også, at private udlejere traditionelt altid har brugt enhver chance for at skruer lejen i vejret og vælte udgifterne plus merfortjeneste over på huslejerne. Derfor kan vi godt risikere, at lejerne kommer i en dårlig situation på grund af det her lovforslag. Det skal ikke bruges som begrundelse for på nogen måde at svække det energirigtige i det her, overhovedet ikke; det er bare en omsorg for lejerne, så det ikke bliver dem, der kommer til at betale for tingene, enten fordi deres boligselskab ikke har anden mulighed end at sende regningen videre, eller fordi private udlejere får endnu bedre muligheder for at skruer op for lejen og indtjeningen, end de i forvejen har.

Jeg vil sige, at der ikke er nogen tvivl hos mig om de regnestykker, der er lavet, om, at energibesparelser kan finansieres, måske ikke lige på 1, 3 eller 5 år, men i hvert fald på langt sigt kan finansieres via besparelse på energiregningen. Man bør derfor kunne sikre energigrenoveringer i hele vores bygningsmasse uden at påføre nogen ekstraudgifter bare ved at sige, at det finansieres via energibesparelsen. Jeg tror, at det i næsten alle praktiske tilfælde vil vise sig at være korrekt, hvis man stiller de ordentlige lånemuligheder til rådighed, i hvert fald for dem, der skal gennemføre renoveringen, og som altså ikke selv med det samme har økonomien til at vente på, at energibesparelsen kommer ind.

Derfor vil vi i udvalgsarbejdet arbejde meget på, hvordan vi kan indføre garantier for, at lejerne ikke kommer til at betale ekstra husleje på grund af den her lov, for det behøver de ikke. Altså, det er jo heller ikke sådan, at jeg har noget imod, at det nogle gange koster flere penge at tage hensyn til miljøet – sådan er det i nogle tilfælde –

men samfundsmæssigt er der jo ingen tvivl om, at det er en fordel at få gjort noget ved miljøet.

Jeg vil også sige, at jeg konkret tror, at tingene altid kan hænge sammen, hvis vi får dem skruet ordentligt sammen. Det, der vil optage os i udvalgsarbejdet, er derfor udelukkende, hvordan vi garanterer, at lejerne ikke kommer til at betale en merpris.

Det er det også – det er jeg også nødt til at sige i dag – fordi det jo er lejerne i det her samfund, som er blevet snydt af den her regering gang på gang på gang. De har fået stjålet penge fra Landsbyggefonden, de har måttet se, at de rige boligejere nord for København har scoret kassen i form af nedsat skat og værdistigninger, der godt nok er blevet lidt mindre på det seneste, men stadig væk er betydelige for dem, der købte i rette tid. Så altså, lejerne er blevet snydt, så vandet driver af den her regering. Derfor skal de altså heller ikke betale regningen på det her område. De skal sikres imod huslejestigninger, men vi skal også sørge for, at miljøet får det bedre, og derfor er vi indstillet på at støtte loven. Vi skal bare have de garantier.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Det er uomtvisteligt, at den ældre bygningsmasse vil udgøre et afgørende potentiale, hvis vi bare skal nærme os de ambitiøse CO₂-mål, som er fremsat uden for den kvotebelagte sektor. Vi kommer derfor ikke udenom, at der skal stilles nogle krav, når der skal renoveres i den ældre bygningsmasse. I parentes bemærket er det jo ikke meget, vi har hørt fra regeringen, når det handler om, hvordan disse mål skal nås, heller ikke i disse meget gyldne klimadage.

Da vi i lovforslaget her balancerer mellem to hensyn – den personlige frihed på den ene side og det samfundsmæssige ønske om at reducere CO₂-udledningen på den anden – skal det være hævet over enhver tvivl, at ordningen er privatøkonomisk rentabel, især når vi har at gøre med de mindre renoveringer og vedligeholdelsesarbejder. Det står godt nok mange steder i lovforslaget og i tekstens bemærkninger, men det skal ikke bare være ord. Vi synes derfor, at det skal overvejes, hvorvidt man kan indføre en dispensationsmulighed, hvis bygherren kan sandsynliggøre, at der pålægges en reel ekstraudgift, eksempelvis som følge af en særlig indretning i huset – alle huse er jo ikke ens – et særlig billigt opvarmningssystem, en særlig isole-ring, og hvad ved jeg.

Vi skal ikke have et samfund, hvor standarder presses ned over hovedet på folk, men vi vil gerne have et samfund, hvor vi succesivt forbedrer den ældre bygningsmasse til også at bidrage til den nødvendige CO₂-reduktion, når der er sund fornuft i det for alle parter. Med de faldne bemærkninger mener vi, at lovforslaget medvirker til det.

Kl. 14:22

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 14:22

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning, der er til lovforslaget. Med forslaget til lov om ændring af byggeloven tager vi nemlig et vigtigt skridt i vores bestræbelser på at nedbringe energiforbruget og dermed CO₂-udledningen i Danmark. 40 pct. af det danske energiforbrug stammer som bekendt fra bygningsdriften, og derfor er det

også vigtigt, vi tager initiativer, der kan sænke energiforbruget i bygningsmassen. Lovforslaget skal ses i forlængelse af den energiaftale, som et bredt flertal af Folketingets partier indgik i februar 2008, om den danske energipolitik i årene 2008-2011. Her er det overordnede mål at nedbringe bruttoenergiforbruget med 4 pct. i forhold til 2006. Af aftalen fremgår det bl.a., at energiforbruget i nye bygninger, og det er så også mit svar til den socialdemokratiske ordfører, skal reduceres med 25 pct. i 2010, 25 pct. i 2015 og mindst 25 pct. i 2020, altså i alt mindst 75 pct., når vi når 2020.

Men det er ikke nok, at vi stiller krav til nybyggeriet, for under 1 pct. af bygningsmassen udskiftes om året, så hvis energiforbruget skal sænkes, skal vi også renovere de ældre bygninger, så de får et lavere energiforbrug. Navnlig skal vi have fat i den store del af bygningsmassen, der er opført før 1979, hvor der for første gang blev stillet reelle krav til nye bygningers energiforbrug. Det her lovforslag har så til formål at nedbringe energiforbruget i det eksisterende byggeri, og det sker ved, at vi stiller krav til bygningsdelenes energiforbrug. Samtidig synes vi også, det er væsentligt, og det har flere ordførere også været inde på i dag, at vi tydeliggør, hvem der har ansvaret for byggeriets lovlighed. Den mest omkostningseffektive måde at nedbringe energiforbruget i eksisterende bygninger på er ved at lade det ske, når bygningsejeren alligevel bygger om eller renoverer.

Med lovforslaget stilles der nu krav om, at bygningsejeren skal vælge rentable, energirigtige løsninger, når gamle bygningsdele skal udskiftes. Dermed sikres det, at energiforbruget mindskes i takt med den almindelige vedligeholdelse af bygningerne. Kravene til bygningsdelenes energiforbrug vil blive fastsat i bygningsreglementet i 2010 efter en bred høring, og i den forbindelse vil der blive taget en række hensyn, som jeg tror det vil være meget formålstjenligt blot at repetere her i dag, da mange af ordførerne har været inde på forskellige problemstillinger i den henseende.

For det første vil de nye krav være privatøkonomisk rentable. Det vil sige, at den merudgift, man f.eks. får ved at investere i et energirigtigt vindue, tjenes hjem i form af de sparede energiudgifter. Der kan altså være god forbrugerøkonomi i at stille energikrav til komponenter. For det andet vil det være enkelt og let for bygningsejere at efterleve kravene. Det skyldes, at kravene stilles som et fast, landsdækkende krav til bygningsdelenes energieffektivitet. Når en boligejer skal udskifte et vindue eller en varmepumpe, vil de gængse produkter på markedet automatisk leve op til kravene. Udskiftning af komponenterne betyder i øvrigt ikke, at man samtidig pålægges at gennemføre andre energiforbedringer i bygningerne. For det tredje vil komponentkravene blive fastsat, så flere producenter kan opfylde kravene, og dermed sikres det, at der fortsat er konkurrence på pris og kvalitet til gavn for forbrugeren. Og endelig for det fjerde skal de nye krav medvirke til at sikre et sundt og behageligt indeklima samt bevaring af forskelligartet arkitektur. F.eks. vil fredede bygninger være undtaget fra komponentkravene, og det vil derfor også fortsat være muligt at anvende dannebrogsvinduer.

Når vi i de kommende år stiller en række krav til energiforbruget i bygninger, er det vigtigt, at kravene også overholdes, så de får den ønskede effekt på energiforbruget. Det gælder for både nybyggeri og renoveringer. Bygningsejere har fortsat ansvaret over for de kommunale byggemyndigheder, for at byggeriet er opført i overensstemmelse med bygningsreglementet. Lovforslaget præciserer til gengæld, at den professionelle bygherre, altså entreprenøren, kan have et erstatningsansvar over for bygningsejeren, hvis byggeriet ikke overholder bygningsreglementets bestemmelser. Det gælder også kravene til energiforbrug, og jeg tror, at bl.a. hr. Jørgen Poulsen spurgte ind til den problemstilling. Hvis en professionel bygherre f.eks. har opført et parcelhus, der er isoleret forkert, kan bygherren, hvis han har handlet ulovligt, efterfølgende gøres ansvarlig for at dække udgifterne til lovliggørelse af parcelhuset.

Kl. 14:27

Så til de spørgsmål, der er blevet stillet, om, hvad det her måtte koste, og som jeg tror at bl.a. hr. Frank Aaen var inde på:

Vi kan selvfølgelig ikke præcis hundrede procent sige, hvordan hvert enkelt krav i bygningsreglementet vil komme til at blive, men jeg vil bare komme med en umiddelbar vurdering af, hvorhenne vi ligger prismæssigt. Erhvervs- og Byggestyrelsen vurderer, at et traditionelt standardvindue med ramme og karm af træ på ca. 1,4 m², der i dag kan købes for ca. 1.700 kr., vil blive ca. 50 kr. dyrere, end det er i dag, og at merprisen tjenes hjem inden for de første 3-4 år. Tilsvarende forventes en oliefyret kedel umiddelbart at blive fordyret med 5.000 kr., og den udgift kan tjenes hjem i løbet af 4-5 år. For de små cirkulationspumper i varmeanlæg vil merudgiften være mellem ca. 500 kr. og 1.000 kr. om året, og de penge vil være tjent hjem i løbet af 1-2 år. Samtidig synes jeg, det er vigtigt at understrege, at priserne på mange komponenter ofte vil falde på længere sigt. Jeg tror også, at hr. Frank Aaen havde den pointe, i og med at det her er noget, der i et vist omfang kan væltes over på andre, f.eks. lejere, at det kunne være interessant at kigge på det samlede regnestykke for at se, hvad det betyder for ens samlede økonomi, hvis man sparer penge på energiudgifter på længere sigt. Det, vi i hvert fald kan se, er, at udviklingen er gået i den retning, at når vi fra Folketingets side har stillet strengere krav, har det faktisk betydet, at virksomhederne har oppet sig og er begyndt at konkurrere med henblik på at kunne efterleve de nye krav, hvorefter priserne er faldet. Og det betyder faktisk, hvis vi ser tilbage på de stramninger af kravene, der skete med hensyn til gaskedler og varmegenindvindingsanlæg tilbage i 2006, at priserne i dag er faldet til samme niveau, som var gældende, før kravene blev skærpet. Så det synes jeg er et ret godt eksempel på, at selv om vi skærper kravene, er det ikke nødvendigvis altid ensbetydende med, at prisen stiger på lang sigt; det betyder måske nærmere, at man får nogle konkurrenter ud af markedet, der ikke efterlever kravene, og at man får nye ind, der er med til at gøre det her rentabelt.

Så jeg vil sige, at der har været mange andre og også tekniske spørgsmål til lovforslaget, herunder til de mere generelle bestemmelser, der er, og til de materielle erstatningsregler, og det tror jeg er noget, som er bedst at tage under udvalgsbehandlingen. Men jeg vil gerne takke for den positive tilgang, der er til forslaget, og jeg ser frem til en god og konstruktiv debat i Boligudvalget.

Kl. 14:29

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Det gav ikke anledning til yderligere bemærkninger, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre obligatorisk brug af vandmålere på varmt og koldt vand i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendomme.

Af Anita Knakkegaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2009).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 14:30

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for beslutningsforslaget, som ligger på linje med regeringens prioriteter om at reducere energiforbruget i bygninger. Samtidig er jeg enig i, at det er et godt og sundt princip, at man betaler for det, man bruger.

Dansk Folkeparti har fremsat beslutningsforslag om, at der inden årets udgang udarbejdes lovforslag om at indføre obligatorisk brug af vandmålere for varmt og koldt vand i flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendomme. Formålet med beslutningsforslaget er at sikre, at forbrugerne alene skal betale for eget forbrug af koldt og varmt vand, og samtidig vil brug af målere medføre vandbesparelser til gavn for miljøet.

Jeg er positiv over for forslaget. Et krav om obligatorisk måling af vand kan implementeres på forskellige måder, og nu gælder det om at finde den bedst mulige måde at gennemføre forslaget på, så det ikke får utilsigtede konsekvenser. I den forbindelse er der en række elementer, der bør undersøges nærmere.

For det første vil en overgang til individuel måling af vandforbrug i eksisterende byggeri kræve ændring af den eksisterende lovgivning på flere områder, da forslaget vedrører både lejelovgivningen og byggelovgivningen. Vurderingen er, at der som minimum skal ske en ændring af lejelovens og byggelovens målerbekendtgørelser.

For det andet er det vigtigt for regeringen, at et krav fastsættes, så det er rentabelt for den enkelte forbruger. Besparelserne bør altså være større end den udgift, der er til etablering af målerne. Besparelsesmulighederne for den enkelte består i, at man kun skal betale for sit eget forbrug, og generelt viser erfaringerne, at folk sparer på vandet, når de selv høster besparelserne. Det samlede vandforbrug i en ejendom kan falde med helt op til 20 pct. ved opsætning af vandmålere, og desuden er der en større tilskyndelse til løbende at få repareret cisterner og dryppende vandhaner.

For nybyggeri vil omkostningerne ved et krav om måling af vand være til at overskue. For det eksisterende byggeri kan omkostningerne ved at etablere individuel måling imidlertid blive høje, og det skyldes, at installationerne i nogle tilfælde er indrettet, så der skal installeres op til syv målere i hver lejlighed for at kunne måle det samlede forbrug. Desuden går rørene på tværs af lejlighedsskel, og derfor vil individuelle vandmålere kræve ombygninger. Derfor vil det være væsentligt at kortlægge omkostningsniveauet for forskellige bygningstyper samt besparelspotentialet.

For det tredje bør spørgsmålet om de tekniske muligheder for måling af vand undersøges. I 1996 blev der indført krav om, at nybyggeri skulle forberedes til installation af målere med henblik på individuel måling af vandforbruget. Der blev dog ikke fastsat krav om individuel måling, da der på daværende tidspunkt ikke var tilstrækkelig gode tekniske løsninger til måling af varmt vand. Det er vurderingen, at der siden er sket en udvikling af målere, som vil mu-

liggøre forslaget, men det vil være væsentligt at få det belyst nærmere i forbindelse med udarbejdelse af et lovkrav.

Alt i alt mener jeg som sagt, at det er et godt beslutningsforslag. For at udarbejde en løsning, der sikrer en fornuftig afvejning af besparelspotentiale og omkostninger, mener jeg imidlertid, at der er behov for en nærmere vurdering af, hvordan vi fastsætter kravet til det eksisterende byggeri, og samtidig bør udviklingen i målerteknologi og erfaringer med opnåede vandbesparelser analyseres nærmere.

Jeg foreslår derfor, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der inden for de næste 3-4 måneder skal redegøre for konsekvenserne, så et krav om installation af vandmålere i eksisterende byggeri kan udarbejdes på den bedst tænkelige måde, og utilsigtede konsekvenser undgås. Arbejdsgruppen bør inddrage de relevante organisationer og videninstitutioner på området, og arbejdsgruppen vil kunne afrapportere i foråret 2010, hvorefter vi kan sende et lovforslag i høring.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette beslutningsforslag handler om at gøre det obligatorisk at opsætte og bruge vandmålere. Det vil betyde, at der skal betales efter forbrug, og det vil give incitament til at spare på vandet. Hvis folk sparer på vandet, vil det desuden give en miljømæssig gevinst, og det er intentioner, som Venstre deler.

Venstre ønsker at sikre bedre incitamenter til at spare på vandet, og Venstre støtter princippet om, at man betaler efter forbrug. Når der skal betales efter forbrug, viser erfaringerne, at forbrugerne sparer på vandet, og dermed opnås besparelser på det samlede vandforbrug. Vandmålere skal dog stadig finansieres, og det er vigtigt for Venstre, at vi nøje undersøger de økonomiske konsekvenser for forbrugerne i forhold til finansiering af vandmålere.

Økonomi- og erhvervsministeren har foreslået at nedsætte et arbejdsudvalg, der skal undersøge mulighederne og foreslå bedre regler på dette område for på den måde at sikre et velfunderet lovforslag. Venstre støtter nedsættelsen af et sådant udvalg og vi ser frem til at få afklaret konsekvenserne af et lovforslag og samtidig sikre, at uheldige konsekvenser af lovforslaget undgås.

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Vi har ansvaret for at sikre, at der er nok drikkevand til de næste generationer, og derfor er Socialdemokraterne positive over for tiltag, som kan minimere vandforbruget, og tiltag, der generelt kan sikre drikkevandsressourcerne i Danmark i lang tid efter i dag. Derfor er det umiddelbart en god idé med individuelle vandmålere, så den enkelte og familien kan tilpasse sit vandforbrug efter, hvad det koster. Det er på den måde et fornuftigt, rationelt adfældsregulerende tiltag, som dog skal ses i sammenhæng med finansieringen, og hvilken fordelingspolitisk profil det vil have.

Socialdemokraterne deltager gerne i tiltag, som sikrer lavere vandforbrug i lejemål, men der skal være en rimelig fordeling af udgifterne, så de ikke væltes over på lejerne alene. Og Socialdemokraterne mener, at vi skal styrke lejernes mulighed for, at de via beboerpræsentationen kan få indflydelse på energiforbruget i den ejendom,

hvor de bor, så vi sikrer, at vi kommer ud over det problem, som findes i dag, hvor udlejere ikke tager initiativ til forbedringer, simpelt hen fordi det kun er lejerne, der har udgifter forbundet med uhenigtsmæssige energitudgifter.

Det konkrete beslutningsforslag skal ses i en større sammenhæng end blot som et tiltag til begrænsning af vandforbruget. Det skal også vurderes på, hvordan det virker økonomisk for lejere og udlejere i den almene sektor, i den private udlejningssektors småhuse og i storhusene. Her har vi brug for nogle praktisk opklarende oplysninger om, hvem der skal betale regningen for, at der opstilles vandmålere – ikke bare for selve vandmåleren, men også for konsekvenserne for den enkelte lejers husleje.

Her kunne jeg godt tænke mig en forklaring på, hvorfor Dansk Folkeparti ikke bare ærligt og redeligt siger, hvorfor man fremsætter det her forslag. Det er jo, fordi der er faldet en dom i Højesteret om, at en udlejer ikke kan opkræve separat betaling for vandforbrug ud over huslejen, hvis der ikke er opsat en vandmåler. Hvis der ikke er en vandmåler, så er vandforbruget aftalt og inkluderet i huslejen.

Hvilke konsekvenser har det her forslag fra Dansk Folkeparti så for folkepensionisten? Der vil jeg sige, at det her forslag på bedste vis afslører, hvordan Dansk Folkeparti behandler landets folkepensionister. Dansk Folkeparti taler pænt om dem, samtidig med at de tyvstjæler. Regnestykket er nemlig, at først skal pensionisten betale forhøjet husleje, fordi man sætter en vandmåler op. Pensionisten kan godt nok få boligstøtte til en del af forhøjelsen, men ikke til den hele. Samtidig får udlejer muligheden for at opkræve betaling for vandforbruget. Og med de tal, som Dansk Folkeparti selv har med i forslaget, vil en pensionist i en lejlighed på 70 m², som koster f.eks. 3.200 kr. i leje om måneden, få en månedlig huslejestigning på 190 kr. netto.

Det er så altså konsekvenserne for pensionisten, hvis man gennemfører det her forslag fra Dansk Folkeparti. Så er Dansk Folkeparti så frække at sige, at pensionister jo altså kompenseres med den nye skattereform med en check på 1.300 kr. Der vil jeg bare sige til Dansk Folkeparti, at man kun kan bruge de 1.300 kr. en gang, og det her er altså nye udgifter, man vil pålægge pensionisterne.

Så på baggrund af den huslejestigning, jeg her har skitseret, på 190 kr. om måneden, er den jo årligt på 2.280 kr. for en pensionist. Og så kan man også se, at så slår en check på 1.300 kr. slet ikke til.

Jeg vil også lige knytte en kommentar til, hvad vi har af sikker viden på det her område. Der ved jeg, at den seneste autoriserede undersøgelse er fra Boligministeriet tilbage i 1995, og derfor er der et helt klart behov for, at vi får set på nye oplysninger, fordi der jo er mange af priserne, der er steget siden 1995, bl.a. vandpriserne.

Derfor kan jeg også godt tilslutte mig ministerens forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe, men det er så forudsat, at man også regner på de fordelingsmæssige konsekvenser af sådan et forslag her, samspil med lejelov og andre love, så vi sikrer os, at det ikke er lejerne, der kommer til at betale hele regningen.

Afsluttende vil jeg sige, at Socialdemokraterne jo gerne vil støtte tiltag, der kan sikre, at vi passer bedre på vores fælles drikkevand, så der også er drikkevand nok til de kommende generationer. Men Socialdemokraterne kan ikke støtte det her forslag, fordi det pålægger lejerne, herunder pensionisterne, meget store månedlige udgifter, som blot vil forstærke den pilskæve skattereform, som VKO-flertallet tromlede igennem Folketinget her i foråret.

Kl. 14:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anita Knakkegaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:40

Kl. 14:43

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg er overhovedet ikke enig i de beregninger, da jeg faktisk har haft mange henvendelser fra netop pensionister, der er trætte af at skulle betale naboens store forbrug af både varmt og koldt vand, da det jo bare lægges over på den enlige folkepensionist. Og det samme gælder massevis af andre enlige, der også har samme problem, hvor de betaler for naboens forbrug af ekstra vand. Så jeg vil gerne se de beregninger, som hr. Thomas Jensen kommer frem til, for det svarer overhovedet ikke til de beregninger – tværtimod tror jeg, at mange pensionister kan spare.

Kl. 14:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Thomas Jensen (S):

Nu kan jeg jo ikke stille spørgsmål til fru Anita Knakkegaard heroppefra, men jeg vil bare konstatere, at som loven er i dag, vil konsekvensen af det her forslag jo være, at udlejeren får mulighed for at opkræve separat betaling for vandforbrug, og på den måde får folkepensionisten i første omgang en ekstra huslejeudgift, fordi man skal betale for opsætning af måleren. Til den udgift kan man få lidt boligstøtte, men ikke nok. Og så skal man så betale for selve vandforbruget, og det kan man ikke få boligstøtte til, og på den måde bliver resultatet af udregningen ud fra de forudsætninger, jeg har stillet op på baggrund af Dansk Folkepartis forslag, en huslejestigning på 190 kr. om måneden.

Kl. 14:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anita Knakkegaard.

Kl. 14:41

Anita Knakkegaard (DF):

Er hr. Thomas Jensen ikke enig med mig i, at det bestemt ikke er alle udlejere, der betaler for lejerens forbrug af vand? For mange lejere går det lige op med det vandforbrug, som de egentlig skal betale for. Så det er yderpunkterne, hr. Thomas Jensen sådan set står med.

Kl. 14:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Thomas Jensen (S):

Som jeg skitserede i min tale, skal vi jo se på, at der er forskellig dynamik i det her forslag for den almene sektor, for den private udlejningssektor af småhuse og for storbuse. Det er jo det, vi skal have afklaret, når nu ministeren tilbyder at nedsætte en arbejdsgruppe, nemlig, hvad det præcis betyder for de forskellige lejertyper. Det, jeg har skitseret her, er på baggrund af de oplysninger, som Dansk Folkeparti selv har lagt frem her i beslutningsforslaget med, at den enkelte bruger så og så mange kubikmeter vand om året til den og den pris, og så har jeg beregnet det ud fra en gennemsnitslejlighed på 70 m², hvor gennemsnitslejen ligger på 550 kr. pr. m² om året, og på baggrund af det kommer jeg frem til det her med, at det vil koste den enkelte pensionist 190 kr. ekstra i husleje om måneden, og det vil Socialdemokraterne slet ikke være med til at gennemføre.

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Nanna Westerby som ordfører for SF.

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Forslaget her vil, som vi har hørt før, pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om at indføre obligatorisk brug af vandmålere på varmt og koldt vand i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervs-ejendomme og – hvad der nok særlig vil være tilfældet – udlejnings-ejendomme. Det vil sørge for, at man vil kunne aflæse individuelt forbrug for hver beboelse. I dag har mange ejendomme fælles vandafledning.

SF støtter den intention, der er om, at man skal få forbrugerne til at spare på vandet. Mange steder fører det til markant mindre vandforbrug, når der opsættes vandmålere. Det er god logik, at der skal være en gulerod ved at spare på vandet, og det kommer der jo først rigtigt, hvis der opsættes vandmålere for hver husstand og man betaler for sit eget vandforbrug. Så jeg vil sige, at SF støtter intentionen i det her forslag.

Men vi skal selvfølgelig også være sikre på, hvad det er, vi gør, bl.a. hvad det er, vi gør, hvis det viser sig, at det ikke er rentabelt at opsætte de her vandmålere. I nogle tilfælde vil det være rentabelt. Der vil der være flere penge at spare ved at opsætte de her vandmålere, end der vil være ved at lade være. Men i de tilfælde, hvor det faktisk vil betyde en øget udgift at opsætte vandmålere, skal vi altså være sikre på, hvor finansieringen bliver hentet. I ældre ejendomme kan installationen nemlig være rigtig dyr, og den kan have betydelige følgeomkostninger, f.eks. i form af nye rør, hvis de gamle er for tilkalkede til opsætning af vandmålere.

Den sidste viden og uafhængige rapport, vi har på det her område, som den tidligere ordfører også sagde, er fra 1995, og det er en betænkning lavet i Boligministeriet. Vi synes altså, at der skal noget opdateret viden til på det her område, som kan sikre, at vi ved, hvad rentabiliteten er i det her. Hvis det med det her forslag skulle vise sig, at det ikke er rentabelt at opsætte de her vandmålere, så vil udgiften jo blive lagt over på lejeren, og det vil betyde en huslejestigning. Vi skal godt nok tænke os om, før vi påfører ekstra udgifter til Danmarks lejere, som i forvejen har de laveste indkomster. Det synes vi i SF.

Så vi synes, at der skal klarhed over lejernes stilling som følge af forslaget, og vi synes, at der skal klarhed over de fordelingsmæssige effekter af det her forslag. Vi er positive over for intentionerne, men vi kan ikke støtte, at man lidt tilfældigt kan risikere huslejestigninger rundt omkring i landet.

Det lader til, at vi ikke er alene om at have den holdning, og at der er mange, der er positive over for intentionerne. Jeg synes, det er rigtig godt, at regeringen siger, at den gerne vil nedsætte en arbejdsgruppe på det her område. Vi ved, at der til foråret kommer en række forslag fra regeringen om energireduktion i udlejningsboliger. Der kunne man jo overveje at medtage det her forslag. Vi vil altså se positivt på intentionerne i forslaget, men det her forslag kan vi som sagt ikke støtte.

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Knud Kristensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Beslutningsforslaget, som her er fremsat, synes jeg i og for sig der er nogle gode intentioner i. Det er klart, at når man betaler for det forbrug, man har, er man jo mere opmærksom på, hvad der løber igennem både varmemåler og vandmåler. Men jeg er også meget enig i

ministerens forslag om, at man nedsætter en arbejdsgruppe, fordi det ikke er så enkelt lige at gennemføre den proces, som er foreslået her.

Det kan være meget omkostningsfuldt for den enkelte bruger. Derfor skal man ligesom ind og finde ud af, hvordan man egentlig kan løse den samlede opgave, så man finder en fornuftig løsning for hele boligmarkedet. Der er nogle boliger, som det kan være let at finde de løsninger til, der kan også være nogle ejendomme, hvor det ganske enkelt vil være nødvendigt at lave en ombygning, og i den situation kan man så lave den rørføring, der netop skal til.

Samtidig med det ved vi også, at hele vand-, energi- og varme-sektoren netop opererer med nogle nye metoder med hensyn til få målesystemer sat op. Det er også noget, som den her arbejdsgruppe kan indarbejde i den proces, som den skal igennem. Så intentionerne er gode, og jeg er meget enig i ministerens forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe, så vi får et godt og robust lovforslag, som vi kan få implementeret senere.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:48

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Det er jo på mange måder et både velment og sympatisk forslag, men det er også et dyrt forslag, og det er først og fremmest et besværligt forslag. Og nu hører jeg, at det jo også lovgivningsmæssigt indeholder en del besværligheder. Så jeg vil bare sige, at der skal en hel del til, for at vi i Det Radikale Venstre kan overbevises om, at vi skal støtte det her forslag. Vi kan selvfølgelig overbevises, men vi kan ikke stemme for det på det grundlag, som er her nu.

Vi tror for så vidt, at forslagsstillerne har ret i, at individuelle målere vil bevirke en reduktion i det samlede vandforbrug i ejendomme. Men spørgsmålet er så, om omkostningerne og de tekniske besværligheder, der er forbundet med det, står mål med de energibesparelser, man kan indvinde.

Jeg synes, at det er utrolig positivt, at ministeren vil nedsætte et arbejdsudvalg, som kan se på de tekniske løsninger. Jeg vil dog sige, at jeg godt kunne ønske, at man på en eller anden måde også lagde et ansvar hos boligforeningerne. Jeg synes selvfølgelig, at det er dejligt, at man kan måle og veje alting og nå de her besparelser. Men jeg synes også, at det er et problem, at disse boligforeninger stort set kun er medbestemmende, når det handler om at bestemme farven på den træhest, der skal stå på legepladsen. Jeg kunne altså godt ønske mig, at de blevet inddraget på en eller anden måde. Jeg synes dybest set, at det her er en af de beslutninger, som netop boligforeningerne kunne være med til at træffe. Tak.

Kl. 14:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi har selvsagt heller ikke noget imod, at man prøver at lave undersøgelser på det her område, men jeg tvivler meget på fornuften i forslaget. Det gør jeg, fordi det her jo er et udgiftskrævende forslag, og det skal sættes op imod den miljøgevinst, der måtte være. Der er jeg bange for, at de penge, der skal bruges her, kunne bruges meget mere fornuftigt til andre formål, der ville have en mere gavnlig effekt på miljøet. Ud over at man altså skal installere for flere tusinde kroner i ejendommenes lejligheder, er der også en årlig driftsudgift på mange millioner kroner på landsplan, som jeg tror kunne bruges til

andet fornuftigt. Men lad os få undersøgt, om der overhovedet er fornuft i det.

Så er der den anden del, og det er det med den sociale balance i det her, som andre, bl.a. Socialdemokratiet, også har været inde på. Altså, er der en social balance? Eller har Dansk Folkeparti måske bare bøjet sig for den lille misundelse, som jeg da også har hørt derude, hvor jeg bor, hvor de ældre en gang imellem siger: Hvorfor skal jeg betale vand for børnefamilierne, også nede i vaskeriet? Ja, ja, det argument har vi alle sammen hørt, men har det for det første noget på sig rent økonomisk? Og har det for det andet noget på sig rent økonomisk for den enkelte familie?

Hvis det er sådan, som vi har hørt nu, at vi har fået væltet udgifterne delvis over på pensionisterne - udgifter, som de ikke kan få dækket via boligydelsen - så er de jo lige vidt. Og hvis de får væltet pengene over af ejeren på en måde, der gør, at de ikke kan få bolig-sikring, hvad så? Det synes jeg da er et spørgsmål vi har brug for at få svar på af Dansk Folkeparti. Så vil det ende med, at pensionister vil komme med en ekstraregning. Og det er lige præcis dem, der tjener mindst i samfundet. De eneste, der kan få boligstøtte i det her samfund, er dem, der tjener allerallermindst. Derfor vil jeg da gerne stille dette spørgsmål igen: Hvis de ender med at få en udgift, hvor er vi så henne socialt set?

Så sagde jeg det med børnefamilierne lige før. Det er også et socialt spørgsmål. Vi skal huske, at det her er en grøn afgift - det er selvfølgelig en vandudgift, for det drejer sig om vand, men det meste af det her er jo grønne afgifter. Og i Enhedslisten har vi det i hvert fald sådan - jeg ved ikke, hvordan det er i Dansk Folkeparti - at når man pålægger borgerne grønne afgifter, skal det være socialt afbalanceret, og så skal man ikke bare give en større afgift, fordi der er mange i husstanden, så skal man give en grøn afgift, der vokser, hvis der er et merforbrug, et misbrug.

Men en børnefamilie misbruger jo ikke vand ved at sørge for, at børnene kommer i bad hver eneste dag. Det er jo hos de rige oppe nordpå, der har en svømmepøl, der skal tømmes og fyldes flere gange om året, misbruget af vand sker. Det vil vi gerne straffe, men vi vil da ikke straffe det, at en børnefamilie sørger for, at dens børn kommer i bad.

Derfor skal alle grønne afgifter være indrettet socialt, hvis det står til Enhedslisten. Det burde Dansk Folkeparti også tænke på. De burde ikke bare tænke på det her med, om pensionisten kommer til at betale regningen for det her - det synes jeg også man skal - selv om man påstår, at det er til fordel for pensionisten, men også på, om det her rammer børnefamilierne uhensigtsmæssigt. Det synes jeg ikke det skal. Grønne afgifter skal være retfærdige. Vi skal straffe svi-neriet og merforbruget, vi skal da ikke straffe almindelige menne-sker for et forbrug, som gør, at de kan lave mad hver dag og vaske sig hver dag.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Jeg mener ikke umiddelbart, at der er behov for yderligere obligato-risk detailregulering på området, og synes egentlig, at lejelovens § 46 i vid udstrækning løser problemet, hvis der skulle være utilfreds-hed blandt lejerne. Bare der er et lejerflertal for det i en udlejnings-ejendom, kan man kræve, at vandregningen skal opgøres på bag-grund af individuelt opsatte vandmålere.

Efter vores opfattelse er det ikke Folketingets opgave at lovgive om alle mulige og umulige tænkte retfærdighedsproblemer, slet ikke når man pålægger investeringer, som i mange tilfælde ikke giver me-

ning. Vi er bange for, at vi kommer til at påføre udlejerne og dermed også lejerne nogle omkostninger, de ikke er interesseret i.

I mange gamle huse kan man ikke bare opsætte vandmålere, fordi rørene går rundt på kryds og tværs i huset, selv om vi anerkender, at det samlede forbrug utvivlsomt vil falde, hvis man påtvinger en indførelse af individuel vandmåling – koste, hvad det koste vil. Der er nævnt eksempler på – det har vi også hørt – at det kan blive nødvendigt at opsætte hele syv vandmålere i en enkelt lejlighed. Det taler vel sit eget sprog. Vi tror godt, at man kan finde ud af det i den enkelte bebyggelse eller i det enkelte boligselskab, uden at vi skal komme med yderligere detaljeret lovgivning på området – en lovgivning, som under alle omstændigheder fører til flere omkostninger og mere administration.

Vi anerkender, at der er tale om en balancegang, men mener ikke, at argumenterne for yderligere regulering ud over lejelovens § 46 er til stede i den virkelige verden. Såfremt tekniske og økonomiske problemstillinger kan vise sig at finde en fornuftig løsning i det her udvalg, som er foreslået af økonomi- og erhvervsministeren, ser vi naturligvis meget gerne de resultater først.

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Ordføreren for forslagsstillerne, fru Anita Knakkegaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:56

(Ordfører for forslagsstillerne)

Anita Knakkegaard (DF):

Dansk Folkeparti ønsker med forslaget, at der indføres obligatorisk brug af vandmålere for varmt og koldt vand i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendomme. Det indebærer, at der bliver pligt til opsætning af vandmålere på varmt og koldt vand til individuel aflæsning i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendomme, inden for en 2-årig periode, efter at lovforslaget er vedtaget.

I mange ejerlejligheder og udlejningsejendomme er der ikke vandmålere i hver enkelt lejlighed, men fælles vandaflæsning. Nogle af disse ejendomme har vandmålere på varmt vand, men ikke på koldt vand. I en nabo-lejlighed bor der måske en familie med to børn og to voksne, der bader og vasker tøj, og jeg har som boligordfører gennem årene talt med mange ældre, pensionister og enlige, der klager over, at de betaler til nabosens forbrug af vand, og det mener vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig heller ikke er rimeligt at de skal.

Med den nye skattereform bør den enkelte familie have indflydelse på deres eget vandforbrug, men det får den kun, hvis der opsættes vandmålere, så der kan foretages individuel måling af vandforbruget, nøjagtig som det sker med varmekorbruget. Med skattereforment indføres en grøn check på 1.300 kr. årligt til alle over 18 år med tillæg på 300 kr. pr. barn, dog for maks. to børn. Den grønne check skal kompensere øgede afgifter, bl.a. på forbrug af energi. Brugen af vandmålere vil spare på forbruget af vores drikkevand og derved også spare på vores drikkevandsressourcer til gavn for naturen og vores efterkommere.

Der er p.t. ikke krav om individuel måling af vandforbruget, der er derimod krav om, at vandinstallationer i nybyggeri skal forberedes til installation af målere med henblik på individuel måling af vandforbruget. Der er endvidere krav om, at der ved nyinstallation af vandinstallation i den enkelte boligenhed eller erhvervsenhed skal forberedes til installation af målere med henblik på individuel måling af vandforbruget. Der er ligeledes ikke krav om individuel måling af forbruget af varmt vand.

Opsætning af vandmålere er naturligvis mest ukompliceret i nyere ejendomme, da rørføringen i disse ejendomme typisk ikke er nær så kompliceret som i ældre ejendomme. I ældre ejendomme er der ofte flere stigstrenger, og det medfører, at der i givet fald skal monte-

res flere målere. Selve monteringen i ældre ejendomme er ikke nødvendigvis så kompliceret, bortset fra at det er mere omfattende på grund af de flere målere. Montering af målere i nybyggeri vil typisk ligge omkring det samme niveau, men samlet vil det være væsentlig billigere, i kraft af at der alene skal monteres en måler pr. lejlighed. Senere udskiftning af målerne vil være ukompliceret. Det er også erfaringen, at opsætning af vandmålere kan medføre en vis udjævning af forskellen i vandforbruget lejlighederne imellem. Det er derimod erfaringen, at det samlede vandforbrug i en ejendom falder markant, typisk omkring 20 pct., men i nogle tilfælde mere, ved opsætning af vandmålere.

Der skal tages et initiativ omkring opsætning af vandmålere generelt for alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendomme. Når udlejer gives mulighed for at opsætte vandmålere, vil ejendommens vandforbrug i stedet for blive afregnet over et separat vandregnskab, hvori alle udgifter til vandforbruget indgår. Det vil medføre, at lejerne vil få større udgifter ved en forøgelse af vandforbruget og mindre udgifter ved en begrænsning af vandforbruget. Men mere væsentligt er det, at udgiften for den enkelte lejer vil afhænge af den pågældende lejers eget vandforbrug. I en sådan situation vil det derfor være et klart incitament for lejerne til at begrænse deres vandforbrug.

Jeg vil til slut sige tak til de forskellige ordførere og til ministeren, og også især til De Konservative og Venstre samt til hr. Thomas Jensen. Den lille beregningsfejl i forbindelse med pensionisterne og det, jeg har oplyst, skal vi se om ikke vi kan få rettet. Men vi er glade for, at Socialdemokraterne også er delvis positivt indstillet over for forslaget. Det samme kan vi sige til de andre, altså Enhedslisten og SF. Så var der De Radikale, som nok ikke er så positivt indstillet. Tak til ordførerne.

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:00

Thomas Jensen (S):

Tak til fru Anita Knakkegaard. Som det fremgik af min ordførertale, er Socialdemokraterne jo lidt skeptiske over for det her forslag, fordi vi mener, at pensionisterne vil komme til at få en ekstra udgift hver måned som følge af forslaget.

Derfor vil jeg bare høre: Nu, hvor Dansk Folkeparti nævner pensionisterne i beslutningsforslaget, har Dansk Folkeparti så foretaget nogle beregninger på, hvilke økonomiske konsekvenser det her vil få om måneden for en pensionist i en gennemsnitlig stor lejlighed?

Kl. 15:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Anita Knakkegaard (DF):

Altså, jeg er i mine beregninger selvfølgelig gået ud fra syv målere – en på wc'et, en varmtvands- og en koldt vandsmåler på håndvasken, en varmtvands- og en koldt vandsmåler på bruseren, og en varmtvands- og en koldt vandsmåler på køkkenvasken. Det er i alt syv målere a 200 kr. stykket, og alle de oplysninger har hr. Thomas Jensen også fået. Så kommer arbejds lønnen oveni, jævnt B 38 – fire stk. til 700 kr. inklusive arbejds løn, syv stk. til ca. 3.500 kr. inklusive arbejds løn, eksklusive moms. Derefter optager ejeren selvfølgelig et realkreditlån på 4.375 kr. i forbindelse med udgiften til vandmålere. Udgiften vedrørende renter og afdrag betales over huslejen. Ydelsen inklusive renter og afdrag er årligt på 13,2 pct., og det giver omkring 577 kr. i årlig huslejestigning over 10 år. Besparelsen vil så ligge på ca. 1.000 kr. for vand om året. Det gælder ikke for pensionisten, men

for en familie på fire. Men for pensionisten er det sværere at regne ud.

Kl. 15:04

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:02

Thomas Jensen (S):

Tak til fru Anita Knakkegaard. Som vi kan høre på fru Anita Knakkegaards udregninger og på den udregning, jeg fremførte i min ordførelse, er vi ikke helt enige, så jeg vil her kort og konkret spørge Dansk Folkeparti, som fremsætter det her forslag, om vi ikke i fællesskab skal bede ministeren om, når der skal nedsættes denne arbejdsgruppe, at der skal redegøres for alle samspil mellem forskellige lejelove og andre love, sådan at vi får nogle klare eksempler på, hvilke konsekvenser det her har for pensionister og for børnefamilier. På den måde kan vi være på fuldstændig sikker grund med hensyn til, hvad det vil betyde i kroner og øre hver måned. Er Dansk Folkeparti ikke enig med mig i, at ministeren arbejdsgruppe også skal se på det?

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Anita Knakkegaard (DF):

Vi kan fint se på omstændighederne vedrørende pensionisterne, men det er da logisk, at børnefamilier vil bruge mere, men de skal altså også have et incitament til at spare. Ideen i det hele er jo, at folk betaler for det forbrug, de egentlig har, og derfor kan være interesserede i at spare. Men vi kan fint se på det, og det kan jo stilles som spørgsmål fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:03

Frank Aaen (EL):

Det er da altid noget, at Dansk Folkeparti vil være med til at se på, hvad det her koster for pensionisten. Det synes jeg da er glædeligt.

Så er der det andet principielle spørgsmål: Når man laver grønne afgifter, skal det så efter Dansk Folkepartis mening være sådan, at den grønne afgift rammer dem, der har et merforbrug og sviner med ressourcerne, men ikke rammer dem, der bare er almindeligt mådeholdne og passer på, som man bør, så det altså er merforbruget og svineriet, der skal straffes, og ikke bare den almindelige borgers naturlige forbrug, der skal straffes?

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:03

Anita Knakkegaard (DF):

Nu ved jeg ikke, hvad hr. Frank Aaen mener med »naturligt forbrug«. Altså, folk betaler jo det, det koster, ikke også, og man får et tilskud til afgifter og deslige. Enhver er jo nødt til at betale på den måde efter tallene på vandmålere og sådan noget, og der må man sige, at det gængse ligger på 46 m³ pr. person. Hvis man så bruger mere, betaler man mere, og bruger man mindre, ja, så sparer man, ikke også? Altså, sådan er det jo, og det er ikke meningen, at naboen skal betale for det, hvis jeg går i bad morgen, middag og aften. Det vil jo være urimeligt.

Frank Aaen (EL):

Næh, men en enkelt person, der sviner med vandet – f.eks. den, der har en swimmingpool oppe nordpå – skal selvfølgelig betale for ekstra vand, det er jeg med på. Men grønne afgifter har vi jo i hvert fald ofte diskuteret skal virke sådan, at de straffer dem, der sviner med ressourcerne. Det gælder vel også på vandområdet? Men det er da ikke at sviner med ressourcerne, at en børnefamilie sørger for, at børnene kommer i bad, vel? Hvorfor skal børnefamilierne så betale mere i grøn afgift for vand? Det er det, jeg ikke kan forstå. Det er jo et brud på hele princippet om grønne afgifter, hvor det er fraseriet, der skal straffes, og ikke det forbrug, som hører til at være et almindeligt menneske.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Anita Knakkegaard (DF):

Nu er det altså ikke vandafgifterne, der er på dagsordenen her; det er vandmålere, hvor man får en mulighed for netop at se sit forbrug og sætte forbruget med, hvis man fräser med vandet. Det er det, det handler om. Det er jo ikke de grønne afgifter. Dem kan jeg jo ikke gøre noget ved her.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Nanna Westerby (SF):

Jeg undrede mig også lidt over nogle af de ting, som nogle spørger, også ordførere, har været inde på, nemlig hvad man gør, hvis det viser sig, at det her ikke er rentabelt. Det må Dansk Folkeparti jo have gjort sig nogle overvejelser om.

Hvad havde man tænkt sig, hvis det viser sig, at den udgift, det er at opsætte vandmålere – f.eks. i ældre ejendomme, hvor der skal rigtig mange vandmålere til, og hvor der kan være betydelige følgeudgifter ved det – ikke modsvares af en tilsvarende mindre regning?

Skulle det så bare være en huslejestigning for de grupper i Danmark, som i forvejen har de laveste indkomster?

Kl. 15:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:06

Anita Knakkegaard (DF):

Jamen det kan man jo regne ud. Hvis man har en ejendom, kan man jo sådan nogenlunde regne ud, hvad udgifterne for at opsætte det her er, og hvad vandforbruget i ejendommen på nuværende tidspunkt er. Så sjusser man og siger, at der er en besparelse på 20 pct., og hvad er det så?

Så er det da rigtigt, at der da er nogle, der vil komme til at betale mere end f.eks. pensionisten, der kun bruger 46 m³. Hvis der bor 12 andre i ejendommen i tre lejligheder, vil pensionisten da selvfølgelig betale mindre for det forbrug, som egentlig er de andres, og som hun eller han ellers hidtil har betalt til. Sådan er det, og det kan man ikke ret godt regne ud; det giver sig selv. Men de vil jo få en besparelse.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Nanna Westerby.

Kl. 15:07

res drikkevand, at det ikke bliver brugt urimeligt, som det mange gange gør, bl.a. til massevis af bade og forskellige andre ting, men at man måske lige stopper op og siger: Vi kan vist godt lige tænke os om. Man behøver ikke at stå og vaske op under den varme hane, når man vasker den ene eller de to tallerkner op.

Kl. 15:09

Nanna Westerby (SF):

Jamen det er jo netop ikke sikkert, at der er en besparelse. Spørger man f.eks. Boligselskabernes Landsforening, siger de også, at der helt klart er nogle ejendomme, særlig de ældre ejendomme, hvor det her ikke vil kunne betale sig. Jeg er bare lidt i tvivl om, hvilke overvejelser Dansk Folkeparti har gjort sig, for det siger jo lidt om, hvad det er for en fordelingsprofil man har som parti: hvem det er, man gerne vil give penge til, og hvem det er, man gerne vil tage penge fra.

Hvad er det for nogle overvejelser, man har gjort sig i forbindelse med de lejere – pensionister, førtidspensionister, også familier – som vil få en huslejestigning med det her forslag? Er det bare noget, man havde tænkt sig at lukke øjnene for, eller hvad havde man tænkt sig at sige til de lejere, som vil opleve en huslejestigning som følge af det her forslag?

Kl. 15:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:09

Jørgen Poulsen (RV):

Jo, det kan de jo netop i dag, men med det her forslag har de ikke den mulighed. Men det, jeg spørger om, er jo i virkeligheden, om ikke også man burde overlade noget til fællesskabet, så man tog et fælles ansvar for det forbrug, der var i ejendommen. Problemet her er jo, at ejendommene er meget forskellige, og derfor kunne det være sådan, at det, der var fornuft det ene sted, ikke var fornuft det andet sted. Det er bare derfor, jeg gerne vil have beboerne med ind over til at bestemme, og det vil jeg gerne høre Dansk Folkepartis holdning til.

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anita Knakkegaard.

Kl. 15:10

Anita Knakkegaard (DF):

Jamen jeg tror ikke på, at man vil opnå en huslejestigning. Det kommer da an på, hvordan man tager lånene, ikke også? Altså, det tror jeg overhovedet ikke på kan være muligt, for man skal selvfølgelig sørge for, at der ikke kommer en huslejestigning.

Men hvad der kan undre mig, er jo, at fru Nanna Westerby under det forrige forslag ikke var inde på, hvad alt det der med hensyn til energirenoveringer og deslige vil give af udgifter for lejerne, for det kan jeg godt love for let kan gå hen og blive til mange penge. Og det samme gælder selvfølgelig, når hr. Thomas Jensen siger: Det er jo de private lejermål. Hr. Thomas Jensen siger dermed sådan set, at det er ejeren, der kommer til at betale, hvis det vandforbrug, der er, er helt hen i vejret. I det almene byggeri betaler de jo for det enorme forbrug. Sådan er det, der er nemlig kun en til at betale, og det er lejeren.

Kl. 15:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jørgen Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:08

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg vil bare gerne spørge fru Anita Knakkegaard, om hun og Dansk Folkeparti kunne tænke sig at medvirke til, at beboerne selv fik indflydelse på at bestemme, om de vil have deres vandregning individuelt eller i fællesskab.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Anita Knakkegaard (DF):

Jamen det kan de jo sådan set allerede i dag, hvis det er det, de vil. Men vi vil gøre det obligatorisk, fordi vi synes, det er en god idé, at vi sparer på vores drikkevandsressourcer, for dem er der såmænd ikke så mange af – der er masser af vand, det ser vi hver dag komme ned fra himlen, men meget af det er jo ikke drikkevand. Og derfor synes vi, det er væsentligt for eftertiden, at vi også får sparet på vo-

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg havde jo ikke skrevet, at det skulle være obligatorisk, hvis jeg mente, at det skulle det ikke. Med det her forslag bliver det obligatorisk, og jeg er ikke så bange for det – og jeg har spurgt mange smede og blikkenslagere. Altså, i nogle af de gamle ejendomme kan det være svært, og de skal selvfølgelig ikke have det. Der skal selvfølgelig være en eller anden form for undtagelse, hvis beløbet løber løbsk, fordi man skal hive vægge ned og sådan noget. Men i mange gamle lejligheder er det ikke et problem, for de har jo vandrør, der løber sådan, at man allerede kan tage det ude ved hovedhanen, og det vil sige, at så skal der to vandmålere på.

Det er ikke så stort et problem. Til gengæld er der mange lejligheder fra 1970'erne og 1980'erne, hvor man lavede skjulte rør, og det er nok dér, problemet vil opstå. Men ellers er problemet ikke så stort, og dér, hvor det er stort, skal man selvfølgelig gøre noget – der kan også være ejere, der ikke kan få lån, fordi ejendomsværdien falder nu her, og så kan man ikke få lån til det. Og det skal der selvfølgelig også tages højde for.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod at bære burka og niqab i det offentlige rum.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 08.10.2009).

Kl. 15:12

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 15:12

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Med beslutningsforslaget lægger Dansk Folkeparti op til, at Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om forbud mod at bære de muslimske heldækkende klædedragter, burka og niqab, i det offentlige rum. Jeg tror ikke, at det kommer bag på nogen – heller ikke på forslagsstillerne fra Dansk Folkeparti – at jeg som justitsminister ikke kan støtte et sådant beslutningsforslag.

Det skyldes, at et forbud mod at bære burka i det offentlige rum vil rejse væsentlige spørgsmål i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention og grundloven. Jeg kan henvise til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 286 fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik, hvor ministeriet nærmere har uddybet, hvilke overvejelser i forhold til menneskerettighedskonventionen og grundloven et sådant forbud rejser.

Når det er sagt, er det også vigtigt at slå fast, at min og regeringens manglende støtte til forslaget bestemt ikke afspejler en støtte til, at kvinder i Danmark bærer burka eller lignende beklædningsgenstande, tværtimod. Det er min opfattelse, at brug af burka, niqab og lignende beklædningsgenstande repræsenterer et undertrykkende menneskesyn og et undertrykkende kvindesyn, som på ingen måde hører hjemme i Danmark.

Det er den opfattelse, der ligger bag, at regeringen har nedsat den såkaldte burkaarbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skal undersøge udbredelsen af identitetsslørende religiøst betingede beklædningsgenstande som f.eks. burkaen i Danmark, og den skal indsamle oplysninger om årsagen til, at nogle kvinder går iklædt sådanne beklædningsstykker. Herudover skal arbejdsgruppen undersøge, om identitetskontrollen over for kvinder, der bærer burka eller lignende påklædning, i praksis fungerer i dagligdagen. Endelig skal arbejdsgruppen overveje mulige initiativer for at begrænse problemet.

Regeringen ser naturligvis meget frem til resultatet af det arbejde, som arbejdsgruppen er i gang med. Vi vil også sørge for, at der hurtigt bliver taget stilling til initiativer, som arbejdsgruppen måtte foreslå til begrænsning af de problemer, som brugen af burka og lignende beklædning indebærer i Danmark.

Så nej fra regeringens side til beslutningsforslaget, da det rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og konventioner, men ja til at kæmpe imod det kvindesyn og det menneskesyn, som burkaen, niqaben og andre beklædningsgenstande repræsenterer. Vi synes ikke, det hører hjemme i Danmark.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:15

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil sige, at det godt kan undre, at justitsministeren siger, at Det Konservative Folkeparti og justitsministeren er imod det her forslag, for justitsministeren har jo sådan set selv udtalt til pressen, at det var

i overensstemmelse med grundloven, og at justitsministeren ikke kunne forestille sig, at det her skulle være i strid med grundloven. Så fremhæver man det, som om det bare ikke kan være anderledes, når nu Justitsministeriets jurister har talt.

Men hvis man nu læser det svar, som er givet til Folketingets Retsudvalg fra Justitsministeriet, kan man se, at der jo bl.a. står i svaret om grundlovens § 70, at bestemmelsen indebærer en lighedsgrundsætning. Der står også senere i svaret, og jeg citerer: Det antages i den statsretlige litteratur, at der kan gøres visse undtagelser fra lighedsgrundsætningen i grundlovens § 70, men at der må drages snævre grænser for undtagelserne.

Så står der også senere hen, at Grundlovskomiteen har fundet det utilrådeligt i grundloven at optage bestemmelser om andre ...

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg gør opmærksom på taletidsreglerne.

Kl. 15:16

Martin Henriksen (DF):

Nå ja, men pointen er sådan set bare en lighedsgrundsætning, og så er der mulighed for undtagelser. Det står i svaret til Retsudvalget.

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:16

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er grundlæggende for mig som en konservativ justitsminister, som repræsentant for et lov og orden-parti, som repræsentant for en lov og orden-regering, at vi ikke fremsætter lovforslag, som rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne. Vi er imod det kvindesyn, som burkaen og niqaben repræsenterer, for det er et fornedrende kvindesyn og det er et diskriminerende menneskesyn. Så derfor er vi imod det og kan slet ikke forstå, at man vil forsvare og acceptere det, men vi vil ikke fremsætte lovforslag, som rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundlov og menneskerettigheder.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:17

Martin Henriksen (DF):

Så vil jeg lige fortsætte med at læse op fra det svar, som Justitsministeriet selv har givet, hvor der jo står, at Grundlovskomiteen har fundet det utilrådeligt i grundloven at optage bestemmelser om andre undtagelser, idet man formener, at udviklingen også i denne henseende bedst gives fri, hvorved den offentlige mening og forholdenes magt til enhver tid vil udøve den indflydelse, som kan være ønskelig. Citat slut.

Så står der også i svaret, at Justitsministeriet er tilbøjelig til at mene. Når man har en justitsminister, der går ud og siger, at justitsministeren ikke mener, at det her er i strid med grundloven, og juristerne så kommer ind over og er tilbøjelige til at mene det modsatte af justitsministeren og der samtidig står, at der er mulighed for at gøre undtagelser, hvordan kan det så være, at man fremstiller det, som om man konkluderer, at det er i strid med grundloven? Der er jo ikke foretaget den konklusion, som justitsministeren her i dag foregøgler er foretaget. Det passer jo ikke.

Kl. 15:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:18

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det, der er sket, er, at der er foretaget en meget nøje gennemgang i forhold til grundloven, i forhold til menneskerettighederne. Det er derfor, vi har juristerne i Justitsministeriet. Det er også derfor, at det ikke er korrekt, at jeg har sagt, at det var i overensstemmelse med grundloven. Jeg har sagt, før det blev undersøgt, at jeg var tilbøjelig til at tro, at der ikke ville være nogen problemer i forhold til grundloven.

Men det, der er sagens kerne her, er, at det rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne, og det gør det, når man kigger på grundlovens § 70, for der står altså ret eksplicit, at i forhold til ens mulighed for at kunne praktisere sin tro vil man på baggrund af et – hvad skal man sige? – burkaforbud kunne berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder.

Det giver altså anledning til væsentlig tvivl om, om forbuddet vil udgøre en berettiget undtagelse for lighedsgrundsætningen i grundloven. Det samme gælder i forhold til menneskerettighedskonventionen, så for Justitsministeriet rejses der altså væsentlige spørgsmål i forhold til konventionen og i forhold til grundloven, og så vil jeg som konservativ justitsminister ikke fremsætte et sådant lovforslag.

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 15:19

Marlene Harpsøe (DF):

Der er noget, jeg ikke forstår, det må jeg ganske enkelt indrømme.

Ministeren siger ofte, at vi skal undersøge tingene til bunds, og det gør vi med al lovgivning. Sådan skal det selvfølgelig være, og det burde jo egentlig også være sådan, at når en minister udtaler sig om noget, eller når regeringspartiet Det Konservative Folkeparti udtaler sig om noget, jamen så må det være, fordi man rent faktisk har sat sig ind i tingene. Sådan er det i hvert fald normalt.

Derfor forstår jeg ikke, hvorfor man så fra Det Konservative Folkepartis side og fra ministerens side er ude at foreslå et forbud mod burka og tilfældigvis bagefter lige finder ud af, fordi nogle jurister siger det, at det er grundlovsstridigt. Det hænger jo ikke sammen, i forhold til at ministeren er minister i en regering og skal undersøge tingene til bunds, inden han kommer med et forslag og lægger det frem for offentligheden.

Kl. 15:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:20

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo, fordi der er den enkle forklaring, at et lovforslag fremsættes af regeringen, og regeringen undersøger tingene, før vi fremsætter et konkret lovforslag. Et regeringsparti har en soleklar ret til – ja, nærmest det prærogativ – selv at kunne stille politiske forslag.

Nu må den konservative ordfører jo selv forklare, hvad Det Konservative Folkeparti står for. Jeg står og tegner regeringen heroppe, men jeg kan roligt sige, at det regeringsparti, jeg kender, Det Konservative Folkeparti, er imod det menneskesyn, som burkaen repræsenterer, er imod det kvindesyn, som burkaen og niqaben repræsenterer. Det var årsagen til, at Det Konservative Folkeparti foreslog det.

Derfor har jeg bedt mine jurister i Justitsministeriet om at undersøge det, og der ligger en autonomi og en integritet i, at juristerne i Justitsministeriet undersøgte det her og konkluderede, at der kan rejses

ses væsentlige spørgsmål i forhold til både grundloven og menneskerettighederne. Derfor vil regeringen ikke fremsætte et sådant lovforslag.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 15:21

Marlene Harpsøe (DF):

Jamen jeg er nødt til at sige til ministeren, at det jo stadig ikke giver mening. Det giver jo ikke mening, at et regeringsparti fremsætter et politisk forslag. Det må de jo selvfølgelig gerne gøre, det står dem frit for, men det giver altså ikke mening, at man så bagefter sparker det til hjørne og siger, at det skal undersøges, og så finder ud af, at det er grundlovsstridigt. Det burde man jo som regeringsparti prøve at undersøge, inden man fremsætter sådan et forslag.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det at bære burka er imod ligestillingen her i det danske samfund, og vi mener, at Justitsministeriet og hele regeringen bør handle på det her område. Det undertrykker kvinder, og det må være imod de gældende ligestillingsrettigheder her i det danske samfund. Her har Justitsministeriet og regeringen en opgave, som de er nødt til at tage på deres skuldre.

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:22

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Ja, alle har jo ret til at mene, hvad de vil, med hensyn til om det er grundlovsstridigt eller ej. Men vi har jo som regering den forpligtigelse, at vi kun vil støtte lovforslag, som ikke rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne, så derfor kan vi ikke støtte et sådant forslag.

Men vi vil godt arbejde for at bekæmpe det kvindesyn, det menneskesyn, som burkaen, niqaben og andre påtvungne beklædningsgenstande er udtryk for i det danske samfund. Det er vi meget imod, og det vil vi også arbejde for at bekæmpe bedst muligt, men på demokratisk vis.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en lang række medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger, og derfor skal jeg helt generelt indskærpe, at taletiden, både for spørgerne og svareren, er 1 minut.

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:23

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er rigtig glad for, at justitsministeren ikke vil stemme for et forslag, der strider mod menneskerettighederne. Men jeg kan også forstå, at den eneste årsag til, at ministeren ikke mener, man skal vedtage det her forslag, er, at det strider mod grundloven, og at det strider mod menneskerettighederne.

Hvis vi nu et øjeblik forestiller os, at det ikke var sagen, hvordan ville justitsministeren så mene, at man skulle straffes for at være undertrykt? Jeg kan forstå, at ministeren synes, det her kunne være en god idé, og at det var derfor, Det Konservative Folkeparti i sin tid foreslog forbud mod burka, fordi burkaen er kvindeundertrykkende, og så går mit spørgsmål til justitsministeren på: Hvordan skal man som kvinde straffes for at være undertrykt? Skal man have en bøde, eller skal man i fængsel for at være så undertrykt, at man bliver tvunget til at gå med burka?

Kl. 15:24

Kl. 15:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:24

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Ja, se, det kommer jo an på situationen. I modsætning til Enhedslisten er vi imod, at kvinder påtvinges at bære burka og niqab, fordi vi mener, det er kvindeundertrykkende. Vi mener, det er et forældet, anakronistisk menneskesyn, burkaen og niqaben repræsenterer.

Hvordan den endelige lovformulering ville være, ville vi tage stilling til, hvis det var sådan, at der ikke var blevet rejst væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne. Vi har nemlig som en grundlæggende præmis i regeringen, at burkaen og niqaben repræsenterer et menneske- og kvindesyn, som vi ikke kan acceptere.

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 15:25

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan fortælle ministeren, at vi i Enhedslisten bestemt er imod, at nogen kvinde tvinges til at bære henholdsvis burka og niqab, men i modsætning til Det Konservative Folkeparti mener vi, at de personer, der i den forbindelse skal straffes, er dem, der tvinger kvinderne til at tage dem på, og ikke de kvinder, der er tvunget til at bære dem.

Jeg kan altså forstå, at ministeren ikke vil svare på, hvad en eventuel straf kunne være, og det undrer mig. Man skulle jo tro, det var noget, der er blevet tænkt lidt over i Det Konservative Folkeparti, når det var et forslag, der blev lagt frem på sommergruppemødet, men man har simpelt hen ikke i Det Konservative Folkeparti, og justitsministeren har heller ikke, overvejet, hvad straffen skulle være for at være burka. Hvordan skal de her undertrykte kvinder straffes for at være undertrykt? Det har man slet ikke overvejet, før man kom med forslaget, er det sådan, jeg skal forstå ministeren?

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:25

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg tror, Enhedslistens ordfører vrøvler meget rundt i det, for vores udgangspunkt er jo ikke, at det er frivilligt, at kvinderne bærer burkaen. Mit udgangspunkt er, at de er påtvunget den for en stor dels vedkommende. Så er der mange af dem, der siger, at de selv har valgt at gøre det, men vi mener, den repræsenterer et menneskesyn og et kvindesyn, som er et fuldstændig reaktionært tilbageskridt for ligestillingen i det danske samfund. Det siger sig selv, at man har vanskeligt ved at få et udadvendt job og have social kontakt, og det sætter de kvinder tilbage, i forhold til at vi altså lever i 2009.

Derfor vil vi bekæmpe det menneskesyn og det kvindesyn, som burkaen og niqaben repræsenterer. Hvis det forslag var blevet til lov, hvis det ikke havde rejst væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne, havde vi selvfølgelig også fundet den rigtige måde at sanktionere på.

Kl. 15:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Per Dalggaard.

Per Dalggaard (DF):

Det glæder mig, at ministeren synes, at det er undertrykkende at bære burka og niqab, og at det er udtryk for et specielt kvindesyn, som vi ikke bryder os om. Men når ministeren så samtidig holder det op mod, at det sådan set er tilladt i forhold til menneskerettighederne og dermed ikke kan forbydes, kan man så ikke konkludere, at menneskerettighedskonventionen i hvert fald på det her punkt er ubrugelig?

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:27

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg skal ikke gøre mig til dommer over menneskerettighederne. Jeg er nu meget tilfreds med, at de sikrer nogle rettigheder for mennesker også i samfund, som ikke har så meget frihed og så mange menneskerettigheder, som vi har. Det er den dimension af det. Og så er jeg rigtig meget tilfreds med den grundlov, vi har, og som vi også mener at forslaget rejser væsentlige spørgsmål i forhold til.

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 15:27

Per Dalggaard (DF):

Så kan man jo sige det ligeud: Hver eneste gang det handler om, at den lovreligion, der kaldes islam, er på banen, så freder menneskerettighedskonventionen alt det, der handler om forsøget på at begrænse de menneskeundertrykkende elementer, der indgår i denne lovreligion. Det vil De Konservative og regeringen ikke være med til at bremse, og det synes jeg faktisk er ret skammeligt.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:28

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi har en menneskerettighedskonvention, som sætter nogle rammer for frihed, demokrati og basale menneskerettigheder ind i en europæisk kontekst. Den er jeg utrolig glad for som borgerlig og som konservativ, fordi den sikrer nogle rettigheder, som mange mennesker i den her verden ikke har haft. I Europa er det også først i løbet af de sidste 20 år, at man er begyndt at få nogle af de grundlæggende basale rettigheder, som menneskerettighedskonventionen garanterer. Derfor er jeg glad for menneskerettighedskonventionen. Det er ikke ensbetydende med, at jeg altid er glad for alle de resultater og domme, der kommer ud af menneskerettighedskonventionen.

Kl. 15:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:29

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil godt børe lidt videre med hensyn til ligestillingen, for nu siger ministeren selv, at det er et reaktionært tilbageskridt, at det er socialt indskrænkende. Reelt kan man vel godt sige, at kvinder, der bærer burka og niqab ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet - ikke i mine øjne i hvert fald.

Men jeg vil godt høre, om ministeren ikke mener, at burka og niqab er i strid med ligestillingsloven, sådan at man faktisk har en kon-

flikt mellem to love, nemlig grundloven og ligestillingsloven, hvis man altså har den holdning, at forslaget bryder grundloven.

Kl. 15:32

Kl. 15:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:32

Kl. 15:29

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Hvis det kom til sådan en fodboldkamp imellem ligestillingsloven og grundloven, ville grundloven altid vinde. Det er jo forudsætningen for alle de andre love, vi vedtager i det danske Folketing. Jeg har ikke dyrket og ikke set på, om der skulle være problemer i forhold til ligestillingsloven. Det, som vi har set på i Justitsministeriet, har været spørgsmål omkring grundloven og menneskerettighederne.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:30

Pia Adelsteen (DF):

Så er der jo nedsat det her burkaudvalg. Der vil jeg godt høre ministeren: Hvis nu burkaudvalget kommer til det resultat, at burka og niqab er kvindeundertrykkende, at det er i strid med menneskerettighederne osv., vil man så fremsætte forslag om at forbyde det?

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:30

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi vil ikke fremsætte forslag som regering. Jeg repræsenterer et lov og orden-parti, og vi vil aldrig fremsætte forslag i Folketingssalen, som rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og den europæiske menneskerettighedskonvention. Det vil vi ikke, uanset hvor meget vi er imod burkaen og niqaben, for det er vi af hele hjerter. Vi mener, det er kvindeundertrykkende. Vi mener, det er udtryk for et helt forældet menneskesyn, men vi vil ikke fremsætte forslag, som efter vores opfattelse rejser væsentlige spørgsmål i forhold til menneskerettighedskonventionen og grundloven.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kan være lidt svært at finde ud af, hvad det er, regeringen og især justitsministeren mener. Jeg forstod det sådan, at i april var ministeren meget imod sådan et forbud, og i august var han meget for et forbud, og her i december er han så igen meget imod. Så det kan skifte sådan lidt frem og tilbage.

Jeg har i hvert fald fundet ud af, at det er rigtig godt, at Liberal Alliance støtter, at De Konservative er i regering, fordi så længe De Konservative er i regering, vil de ikke fremsætte et forslag om det her. Det tror jeg er konklusionen på den ordveksling, der har været imellem ministeren og forskellige DF-medlemmer indtil nu.

Men altså, helt ærligt! Er det ikke lidt småpinligt, at et parti, der har siddet på justitsministerposten i 8 år, vader ud med sådan et forslag, som vi nu hører ministerens ord for er imod grundloven og er imod menneskerettighederne?

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er et sundt demokratisk princip, at Folketingets partier fremsætter forslag ud fra overbevisning, ud fra politisk tro. Der er en grundlæggende tro i Det Konservative Folkeparti på, at vi altid vil kæmpe for kvinders rettigheder - altid. Det er en præmis for vores arbejde.

Da vi mener, at burkaen er kvindeundertrykkende, var det udgangspunktet for, at Det Konservative Folkeparti fremsatte det pågældende forslag. Så beder jeg efterfølgende juristerne i Justitsministeriet om at undersøge det her. Vi finder frem til, at det rejser væsentlige spørgsmål i forhold til menneskerettighedskonventionen og grundloven. Derfor kan vi ikke støtte sådan et forslag, men vi har den politiske holdning, i modsætning til andre partier i Folketinget, kan jeg høre, at vi vil gøre, hvad vi kan for at bekæmpe burkaen og niqaben, men på helt fair demokratisk vis.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jo, men altså! Jeg tror, at alle herinde er imod kvindeundertrykkelse. Jeg har i hvert fald ikke hørt dem, der har talt for kvindeundertrykkelse.

Men hvordan står Det Konservative Folkeparti egentlig i forhold til frihedsrettighederne? Det er faktisk et meget mere spændende spørgsmål og meget mere uklart, for hvad nu, hvis der findes kvinder, som vil gå i noget påklædning, som en hr. Simon Emil Ammitzbøll eller en justitsminister Brian Mikkelsen eller andre ikke bryder sig om de gør, eller som man tror deres mænd påtvinger dem?

Jeg er sikker på, at mange af dem, der går i burka, er påtvunget det af deres kultur og deres ægtefælle, og hvad ved jeg. Men det kunne også være, at der var nogle, der gik med dem, fordi de er trætte af at høre på mange af dem, der sidder lige foran mig, og som dermed gør det i en protest imod Dansk Folkepartis form for ekstremisme. Kunne det ikke være en del af forklaringen?

Hvorfor er det, at det bliver en offentlig opgave, statens opgave, politikernes opgave at bestemme et tøjvalg i et frit land? Så er vi da langt ude over grænsen for, hvad det er, staten skal bestemme.

Kl. 15:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:34

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er altid en offentlig opgave at tage stilling til og redde udsatte mennesker, undertrykte kvinder, børn, der bliver udsat for overgreb. Derfor vedtager vi jo love i det danske Folketing. Vi lever ikke i et eller andet frit liberalistisk samfund, hvor enhver bare kan gøre, hvad vedkommende selv vil, for vi har også et ansvar over for de mennesker, som får deres rettigheder krænket, som er den svage part. I det her tilfælde har vi vurderet, at kvinderne, som bliver påtvunget burkaen, er den svage part.

Men da det rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighedskonventionen, kan vi ikke fremsætte et sådant forslag, men vi kan arbejde med den her problematik på mange andre fronter og på mange andre områder, og det vil vi blive ved med.

Kl. 15:35

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:35

Jesper Langballe (DF):

Det her er lidt pinligt, men det er jo ikke første gang, vi har hørt en voldsom konservativ udmelding, hvorefter man så har trukket det hele tilbage – man er sprunget op som en løve og er faldet ned som et lam.

Ministeren siger, at man ikke vil lave et forbud, men bare sige, at det er udtryk for et nedværdigende kvindesyn. Det er jo fuldstændig rigtigt. Men det er jo mere end det. Det er jo ikke bare et -syn, det er en adfærd. Der vil jeg spørge ministeren: Vil der slet ikke være grænser for, hvor meget ministeren vil finde sig i med hensyn til kvindenedværdigende adfærd?

Lad os nu sige, at en religiøs sekt lod kvinder gå på gaden med lænker om benene, som de slæbte efter sig, og de forsikrede, at de havde taget lænkerne på frivilligt. Dertil ville jeg sige, at det ville jeg være ligeglad med. Vi vil ikke finde os i det. Vi vil ikke acceptere, at folk i handling bliver nedværdiget på den måde.

Hvad siger ministeren?

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:36

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Så vil der blive skredet ind over for det. Det er der også blevet med hensyn til kvindelig omskæring, og det er sket i forhold til flerkone-ri, og der begrundes man jo begge dele i religiøsitet.

Her har vi undersøgt sagen og fundet ud af, at det vil rejse væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettigheds-konventionen. Den problematik, som hr. Jesper Langballe er inde på, er jo fuldstændig rigtig i sit udgangspunkt. Det skal der da skrives ind over for. Man kan ikke bare bruge religionen som alibi for at væ-re kvindeundertrykkende eller til krænkelse af folks frihedsrettighe-der. Religion er jo ikke bare et skalkeskjul for, at man kan begå lov-overtrædelser.

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:37

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes ikke, at der var noget svar i det. Mit spørgsmål gik på, om det kunne accepteres. Jeg brugte eksemplet med, at kvinder blev ud-styret med lænker, som de skulle slæbe efter sig. En burka, hvor man spærrer et menneske inde i en sort sæk, totalt isoleret og kun med en sprække til at kigge igennem, er efter min mening meget værre end lænker.

Så vil jeg stille ministeren et andet spørgsmål. Hvis nu alle gik i burka, alle i samfundet, så er ministeren formentlig enig med mig i, at samfundet ville bryde sammen. Kender ministeren nogen andre eksempler på, at noget er tilladt, som, hvis andre også gjorde det, vil-le få samfundet til at bryde sammen? Hvis ikke vi kan se hinandens ansigter, kan vi jo ikke fungere sammen som mennesker. Kender mi-nisteren andre tilfælde?

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Mit grundlæggende virke som borgerlig politiker i et frit samfund, som jeg synes vi kan være stolte af, udspringer af, at man kan se hi-nanden ansigt til ansigt, kan have en dialog, at man ved, hvem man snakker med, og at ingen bare kan skjule sig bag en beklædnings-genstand. Derfor har regeringen jo også besluttet sig til foranlediget af en konkret sag for noget tid siden, at man har ret til at afvise job-ansøgere, som ikke vil vise deres ansigt, hvis de er ansat i offentlig tjeneste. Så har man altså ret til at sige: Nej, du kan sådan set ikke være ansat her, for vi vil have lov til at se dit ansigt.

Der har været en konkret sag fra Odense i en børneinstitution, og det foranledigede regeringen til at tage det skridt. Så der er jeg sådan set enig i, at man skal kunne se hinandens ansigt, specielt også inden for den offentlige sektor.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:39

Jørgen Poulsen (RV):

Jamen det er da vældig stort og generøst, at landets justitsminister ikke ønsker at bryde grundloven, ikke ønsker at gå imod menneske-rettighederne. Så må jeg da nok sige, at det i svaret til Dansk Folke-parti fremgår gang på gang, at ministeren jo er fuldstændig enig i formålet med et forbud. Derfor synes jeg, at det ligesom fremgår, at ministeren er meget ærgerlig over her at skulle overholde grundlo-ven og menneskerettighederne. Kan ministeren sige, at det er en rig-tig konklusion?

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:40

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er en forkert konklusion. Jeg repræsenterer et lov og orden-parti, en lov og orden-regering, og vi vil aldrig fremsætte et forslag i Fol-кетинssalen, som rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundlo-ven og menneskerettighederne. Så det er jeg sådan set stolt af at for-fægte og forsvare, for det vil ikke komme på tale fra vores side.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:40

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg vil gerne sige til justitsministeren, at sådan som han kender Socialdemokraterne, ved han, at vi har den allerdybeste respekt for grundloven, og derfor kan vi naturligvis ikke stå her i Folketingssa-len og behandle sager, som måske er på kant med grundloven. Det er derfor også min holdning som ordfører her i dag at sige, at debatten måske nok er en lille smule nytteløs.

Mit spørgsmål til justitsministeren går på, at der nu er nedsat en arbejdsgruppe – i folkemunde bliver den måske kaldt burkakommis-sionen – og den er sat til at færdiggøre sit arbejde med udgangen af indeværende år. Kan vi forvente, at arbejdsgruppen, kommissionen, er færdig med sit arbejde i løbet af de næste tre uger?

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:41

Kl. 15:43

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg kan sige så meget, som at burkaarbejdsgruppen, som den hedder, ikke er færdig med sit arbejde. Det har været et spørgsmål om at bore ud, hvad det er for en situation, vi står over for, hvilke udfordringer det giver for det danske samfund, og hvad der eventuelt kan gøres ved det. Der bliver arbejdet på højtryk, og hvornår det endelige arbejde er færdigt, skal jeg ikke kunne konkludere, men det bliver i hvert fald ikke i sådan kommissions-længde-afstand fra den debat, vi har i dag.

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:42

Flemming Møller Mortensen (S):

Kan ministeren så løfte sløret for, på hvilken baggrund arbejdsgruppen, kommissionen, ikke kan gøre sit arbejde færdigt inden for den fastlagte tid? Hvilken kompleksitet og hvilke områder er det, der måtte komme specialisterne på tværs, siden man ikke kan nå at lave sit arbejde?

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:42

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det kan også godt være, man bliver færdig. Altså, jeg ved ikke præcis, hvilket klokkeslæt man bliver færdig på, men arbejdet bliver snart færdigt. Om det bliver færdigt i løbet af de næste 14 dage eller ej, skal jeg ikke kunne sige. De arbejder med det lige nu.

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 15:43

Liselott Blixt (DF):

Når nu ministeren ikke kan tilslutte sig et egentligt forbud, på grund af at det er grundlovsstridigt, kunne det så tænkes, at ministeren kunne tilslutte sig forslaget i en mildere grad, eventuelt som nogle retningslinjer for brugen af burka eller niqab, eventuelt som noget om kvinders beklædning i offentlige erhverv? Vi hørte ministeren udtale, at man har ret til at sige fra, men kunne man lave nogle retningslinjer, der sagde, at man som kvinde i offentligt erhverv ikke bærer burka eller niqab?

Kl. 15:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:43

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Burkaarbejdsgruppen overvejer mange forskellige ting, og det gør burkaarbejdsgruppen med det udgangspunkt, at vi skal sikre ligestilling, at vi skal sikre kvindernes rettigheder i det demokratiske samfund, vi lever i. Og der overvejer man en palet af forskellige initiativer.

Kl. 15:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Liselott Blixt.

Liselott Blixt (DF):

Det glæder mig meget at høre, for det handler jo ikke kun om, at det er kvindeundertrykkende. Vi ved jo også, at det er sundhedsskadeligt, og vi taler meget om forebyggelse i de her år, og vi ved, at når man går i burka eller niqab, kommer man til at lide af D-vitaminmangel, hvilket kan forøge risikoen for kræftsygdomme. Det mener jeg jo at man må tage med i de retningslinjer, man får lavet i det her burkaudvalg.

Kan ministeren love mig her i dag, at det her burkaudvalg ikke bliver en syltekrukke?

Kl. 15:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:44

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Der er ikke nogen af de arbejdsgrupper, udvalg og kommissioner, vi nedsætter, som er syltekrukker. Vi bruger jo langt de fleste arbejdsgrupper og udvalgs forslag, specielt inden for Justitsministeriets område.

Den her arbejdsgruppe er jo nedsat, fordi det er en udfordring for det danske samfund. Det er en udfordring for kvindesynet, for ligestillingen, og derfor har vi set det som en vigtig pointe i sig selv at få det boret helt ud og at få set på, om der kan, og om der skal gøres noget, og det vil arbejdsgruppen belyse.

Kl. 15:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:45

Peter Skaarup (DF):

For ikke så længe siden var der en sag, der handlede om en buschauffør, som sagde til sine passagerer, at man altså skulle vise sit ansigt, hvis man skulle ind i hans bus. Det kom der en vældig ståhej ud af, og manden endte faktisk med at blive fyret. Der var mange, der var efter den her arme buschauffør, fordi han gerne ville se, hvem der kom ind i hans bus, altså se deres ansigter. Vi rejste så den sag over for regeringen og den daværende justitsminister, og hun syntes ikke, der var nogen grund til at gøre noget til fordel for buschaufføren i den her sag.

Men kan justitsministeren her i dag svare på, om De Konservative og vel dermed også regeringen har et bud på, hvad man nu vil gøre? Har man stadig væk den samme holdning, at det er i orden, at man kan gå ind i en bus uden at vise sit ansigt og bære niqab, eller er der også andre toner der fra regeringens side? Vi håber meget, at der er nye toner der fra regeringens side, vi har jo i forvejen et maskeforbud, som man bruger aktivt i forbindelse med demonstrationer. Vi synes også i Dansk Folkeparti, at det må være sådan, at man, når man går ind i en bus, viser, hvem man er, sådan at buschaufføren kan kontrollere, at man betaler for at komme med i bussen, og at man ikke har lyssky ærinder eller har ting inden for sin påklædning, som man ikke må have med.

Kl. 15:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:46

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det synes jeg sådan set også. Det er jo meget naturligt, at ansigtet kan ses, hvis man f.eks. har købt et månedskort til en bestemt form for transport. Nu kender jeg ikke den konkrete sag, så den kan jeg

ikke udtale mig om, men en af de ting, som burkaarbejdsgruppen kigger på, er også hele identifikationsspørgsmålet.

Kl. 15:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:47

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det ville være positivt, hvis vi kan komme så langt, men ikke sådan at forstå, at Dansk Folkeparti så opgiver kravet om et reelt forbud, for vi synes faktisk, at det er noget utroværdigt, at regeringspartier den ene dag siger, at vi skal have et forbud mod burka, og den næste dag siger, at vi i øvrigt er kommet i tanke om, at det er grundlovsstridigt. Sådan spiller klaveret ikke, så der må man undersøge tingene bedre. Når vi spurgte til det i Folketinget, sagde regeringen bare: Det vil vi ikke gøre noget ved, den her buschauffør må blive fyret, vi har ikke noget krav om, at man skal vise sit ansigt, når man går ind i en bus. Men hvis vi kan komme så langt, at regeringen trods alt viser en vilje til at gribe ind modsat tidligere og er indstillet på reelt at gøre op med den tendens, så synes vi, det er fornuftigt.

Men kan regeringen så svare på, hvornår der kommer et udspil, for foreløbig er der jo gået næsten et halvt år, uden at der rigtig er sket noget fra regeringens side?

Kl. 15:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:48

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Altså, burkaarbejdsgruppen blev nedsat i september måned, og det er jo sådan 3-4 måneder siden, og den kigger på en bred palet af initiativer med det udgangspunkt, at vi synes, det er et fornedrende kvinde- og menneskesyn, burkaen og niqabben repræsenterer. Og så er der nogle identifikationsudfordringer, som vi også kigger på.

Kl. 15:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:48

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Helt tilbage i 2005 stillede jeg en række spørgsmål til den daværende justitsminister, fru Lene Espersen, om det her med eventuelle forbud imod burkaer i forbindelse med trafik – på motorcykel, i biler osv. Det var sådan set foranlediget af en historie fra New Zealand, hvor man faktisk har fremsat et lignende forslag, netop på grund af nogle problemstillinger med folk, der begik sig lidt uheldigt i trafikken iført burka. Og da nævnte ministeren i det svar, at det var man ikke interesseret i fra regeringens side, for man anså det ikke som værende et trafiksikkerhedsmæssigt kritikpunkt. Der har jeg så noteret mig, at den nye justitsminister er citeret for at sige, at der også er et trafiksikkerhedshensyn, i forbindelse med begrundelsen fra ministeren selv for, at man støttede et burkaforbud.

Så vil jeg gerne spørge justitsministeren nu, hvad han mener: Er der et trafiksikkerhedshensyn, vi skal kigge på, eller er der ikke?

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:49

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det Konservative Folkeparti lægger jo heller ikke skjul på, at vi ændrede holdning i forbindelse med fremlæggelsen af vores integrati-

onsudspil til sommergruppemødet. Vi var tidligere imod et forbud mod burka. Af hensyn til kvindernes ligestilling, af hensyn til en masse praktiske ting i det danske samfund valgte vi i Det Konservative Folkeparti at sige, at vi var for et burkaforbud.

Så undersøger vi tingene, og regeringen kan ikke fremsætte og vil ikke støtte forslag, som strider imod grundloven, heller ikke når der rejses væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven og menneskerettighederne, og det er derfor, at vi er landet på den position, vi har: Vi er imod burka, vi er imod niqab, vi er imod kvindeundertrykkelse, men vi vil ikke støtte forslag, som rejser væsentlige spørgsmål i forhold til menneskerettighederne og i forhold til grundloven.

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Men det er jo sådan, som jeg også noterede mig at justitsministeren sagde, at justitsministeren repræsenterer et lov og orden-parti; det var et af de foregående spørgsmål, der blev besvaret sådan. Og så er det, jeg undrer mig lidt, når man nu kan se, at den samme justitsminister over for Jyllands-Posten har udtalt, at man anser det som værende et trafiksikkerhedsmæssigt problem, at folk er iført burka, når de f.eks. kører på motorcykel eller i en personbil.

Der er det så, jeg spørger: Hvad så med vores trafiksikkerhedslovgivning i Danmark? Når man ikke vil støtte et burkaforbud rent praktisk ved at stemme for det her beslutningsforslag, støtter regeringen jo reelt, at det fortsat er tilladt at køre i bil og på motorcykel iført burka. Og hvis man så kigger på, hvad en burka er, kan jeg sige, at det er en heldækkende dragt, der dækker næsten alt på kroppen. Øjnene er delvis dækket af et vævet stof, og nogle har tilmed skyklapper på siderne, når de bevæger sig i trafikken. Det kan jo ikke være trafiksikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:51

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo en sag, som politiet må vurdere i hvert enkelte konkrete tilfælde. Det har nu aldrig nogen sinde været en begrundelse for at gennemføre et burkaforbud, at der var trafiksikkerhedsmæssige udfordringer ved det, for det er der. Men det er jo ikke en lovgivnings-sag. Det er en politisag. Hvis politiet vurderer, at man ikke kan køre i bil eller på motorcykel med burka, må de jo skride ind over for det. Det er de sådan set bedre til at vurdere, end jeg er. Jeg ved heller ikke, hvor mange der kører rundt med burka, og det er jo nok det, der også er udfordringen, nemlig hvor meget man kommer ud med burka. Men det er jo op til politiet hele tiden at vurdere trafiksikkerheden.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 15:52

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil først sige, at hvis det forholder sig, som hr. Hans Kristian Skibby giver udtryk for, skal vi vel også til at forbyde mennesker at køre bil med solbriller på.

Til ministeren vil jeg gerne stille følgende spørgsmål: Mener ministeren, at ytringsfriheden indebærer retten til selv at vælge, hvor-

dan man udtrykker sig, herunder også, hvordan man udtrykker sig via sine klæder – dvs. selv at vælge, hvordan man går klædt?

Kl. 15:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:53

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen vi har jo ytringsfrihed i det danske samfund. Det er jeg ekstremt stolt af, for det er ikke alle samfund, der har det, og det har vi måttet kæmpe for – også fra borgerlig side og i Europa i løbet af de sidste 20 år. Men ytringsfrihed er ikke ensbetydende med, at man kan begå lovovertrædelser. Der er også nogle, der vil mene, at det er fair og rimeligt, at man har ret til flerkoneri. Det har vi jo forbudt i dansk lovgivning. Hvis det er ting, der gør, at man overtræder lovgivningen, i forbindelse med at man påberåber sig ytringsfrihed, er der selvfølgelig en grænse.

Kl. 15:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 15:53

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Det vil altså sige, at et burkaforbud ikke er i uoverensstemmelse med ytringsfriheden.

Så vil jeg også gerne lige spørge om noget. Hver gang, der bliver snakket om undertrykkelse, nævner ministeren, at det er svært for de her kvinder at komme ud på arbejdsmarkedet og få et udadvendt job. Der vil jeg bare sige, at jeg godt kan komme på et tilfælde, hvor det kunne være svært at få et udadvendt job, f.eks. hvis man har lilla hanebam og nitter i hele hovedet. Men betyder det, at det er et argument for at forbyde folk at være punkere?

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:54

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Forskellen er jo – og det er nok forskellen på Det Radikale Venstre og regeringen i den her sag – at vi mener, at man har lov til at være punker og gå rundt med hanebam, det kan man gøre, lige så meget man vil, men vi mener, at mange kvinder bliver påtvunget at få burkaen eller niqabben på. Så det er altså den store forskel. Der er nok ikke så mange forældre, der påtvinger deres unge søn at gå rundt i huset derhjemme med hanebam eller at klæde sig ud som punker med piercinger over det hele. Det tvinger jeg i hvert fald ikke mine børn til derhjemme. Så der er altså en forskel.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 15:55

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Jeg sidder og bliver en lille smule forvirret under debatten. Vi har hørt – og jeg går ud fra, at det er noget, justitsministeren også bifalder – at der er et maskeringsforbud i Danmark i forbindelse med demonstrationer, men omvendt kan jeg også forstå, at det er justitsministerens holdning, at hvis den samme maskering bare foregår i en burka, er det ikke ulovligt, og så kan vi som sådan ikke skride ind over for det. Så handler det i virkeligheden om, hvem der er inde i burkaen, altså om det er en autonom, eller om det er en muslim?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:55

Kl. 15:55

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Altså, et maskeringsforbud er et maskeringsforbud, og der kan man jo ikke bare undskylde sig med, at man render rundt i en burka eller en niqab. Hvis man deltager i demonstrationer, må man jo selvfølgelig også overholde landets lovgivning.

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Kim Christiansen.

Kl. 15:55

Kim Christiansen (DF):

Det glæder mig, for så har vi i hvert fald fået slået fast, at man ikke kan deltage i en demonstration iført burka. Så er vi jo allerede et stykke på vej.

Nu hørte vi også om den arme buschauffør, der var blevet fyret, fordi han havde bedt om at se en kvindelig passagers ansigt, og så er mit korte spørgsmål til justitsministeren: Hvis vi forestiller os, at en politibetjent står over for en burkaklædt demonstrant – det har vi fået slået fast er ulovligt – og beder om at få vedkommendes ansigt at se, vil han så eventuelt blive frataget sit job?

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:56

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg kender ikke den konkrete sag vedrørende bushistorien, så den skal jeg ikke kunne udtale mig om. Jeg ved bare af erfaring, at hver gang der kommer sager frem i offentligheden, ligger der altid mange andre elementer bagved, så den vil jeg ikke udtale mig om.

Det, jeg siger, er, at man ikke kan bruge som undskyldning, at man er påtvunget at bruge niqab eller burka, når man deltager i demonstrationer. Det må være noget, der vurderes i hver enkelt sag. Det kan være, der er en grund til, at man har burka eller niqab på, også selv om man deltager i en demonstration. Men det er alt andet lige sådan, at politiet også i forbindelse med f.eks. paskontrol har en forpligtelse til at kunne se en persons ansigt, så når man går igennem paskontrollen, skal man selvfølgelig også vise sit ansigt, selv om man siger, at man skal have burka eller niqab på.

Kl. 15:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 15:57

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg kan jo undre mig over det her forslag, som De Konservative fremsatte lige omkring sommerferien. Jeg synes ellers, at både den nuværende justitsminister og den forhenværende justitsminister burde have vidst fra sagen om dommene og tørklæder, hvor vi netop var inde på nogle af de her principielle betragtninger om grundloven – og derfor blev lovgivningen indrettet, som den nu blev på det tidspunkt – at det her forslag, som man fremsatte, var problematisk. Så mit spørgsmål er: Hvad forventede man egentlig fra De Konservatives side at få ud af det forslag? Var det bare noget ren signalpolitik, hvor man ville op på siden af Dansk Folkeparti? Hvad forventede man at få ud af forslaget?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:58

kende. På hvilken baggrund siger justitsministeren det? For der er ikke nogen radikal, som ikke har sagt, at burkaen *kan* være undertrykkende. Jeg tror, at vi lige så godt som justitsministeren ved, at det i nogle tilfælde er frivilligt. Ellers var det hele jo meget enklere. Men vi har ikke udtalt os om, at burkaen ikke kan være undertrykkende. Og jeg vil bare gerne vide, hvad justitsministeren begrundet sin påstand med?

Kl. 16:01

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Nu er det sådan, at Det Konservative Folkeparti ikke er på vej i sådan en stor glidende bevægelse væk fra vores udgangspunkt, som eksempelvis SF har været her det sidste års tid. Vi står ved de ting, vi mener, og vi har ikke ændret holdning. Vi er et nationalt parti, som tror på, at der er nogle grundlæggende rettigheder, man skal forsvare. Der er overhovedet ikke ændret noget i Det Konservative Folkepartis udgangspunkt, og vi sender jo ikke politik ud i forhold til andre partier. Jeg ved godt, at SF prøver at koordinere med Socialdemokratiet, at man skal være nok så enige, og derfor laver man kompromiser med hinanden, og SF's politik ved vi efterhånden ikke hvad er. Det Konservative Folkepartis politik står fuldstændig fast, uanset hvad andre partier mener, men vi vil ikke lovgive, hvis der rejses væsentlige spørgsmål i forhold til menneskerettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention.

Kl. 15:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 15:59

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes ikke, at det er et særligt kønt tilbagetog, justitsministeren er ude i. Jeg er sikker på, at begge ministre må have indset, at det her ville give problemer, ellers ved jeg ikke, hvor man har haft sine øjne og ører, da vi behandlede forslaget om dommere og tørklæder. Men lad nu det ligge.

Nu har ligestillingsperspektivet jo været rigtig meget fremme her i dagens debat, og et burkaforbud skulle efter sigende gavne, at der ikke længere sker kvindeundertrykkelse af de her kvinder i burka. Men jeg er nu mere optaget af, om ministeren, når de her kvinder så endelig gør oprør mod deres ægtemænd, når de gør op med deres voldelige ægtefælle og de ikke har opholdstilladelse i Danmark, så vil være med til i ligestillingens hellige navn at se på at give de kvinder mulighed for at blive i landet.

Kl. 16:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:00

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Der har vi jo nogle ganske fornuftige regler, som hører under integrationsministeren. Vi taler både om kvinder, der har været udsat for vold, kvinder, som har været udsat for menneskehandel, og der er nogle meget fornuftige regler, som integrationsministeren står for. Hvis man er udsat for vold, for undertrykkelse, har Integrationsministeriet jo forskellige programmer og forskellige konstruktioner, som er ganske fornuftige i forhold til de kvinder, som er udsat for sådanne forfærdelige, uhyrlige overgreb.

Kl. 16:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:00

Lone Dybkjær (RV):

Det er i anledning af justitsministerens svar til fru Anne Marie Geisler Andersen. Her sagde justitsministeren, at i modsætning til Det Radikale Venstre mente justitsministeren, at burkaen var undertryk-

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:01

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det skyldes lige præcis det signal, som den tidligere radikale ordfører sendte i det spørgsmål, som fru Lone Dybkjær refererede til, hvor man ligestillede det med en hanekam eller punkere. Og der kan ikke være noget mere forskelligt end det. Hanekamp og punkere skal man have fuldstændig ret til at have og være i et pluralistisk samfund med diversitet, og det må man sådan set gøre, som man selv vil. Vi tilstræber ikke uniformer. Vi mener blot, at burkaen repræsenterer et menneskesyn, som er nedværdigende, og et kvindesyn, som er undertrykkende.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:02

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er ikke i tvivl om, at burkaen i en lang række situationer er undertrykkende. Jeg synes bare ikke, at man, fordi der bliver stillet et spørgsmål om hanekam, eller hvad der nu bliver stillet, så med det samme kan sige, at det er ensbetydende med, at Det Radikale Venstre ikke mener, at burkaen kan være undertrykkende. Det synes jeg ikke ministeren har ret til at konkludere.

Nu har vi desværre ikke ministerens præcise svar i relation til det præcise spørgsmål. Men jeg synes, det er groft, at ministeren påstår, at vi siger, at burkaen ikke kan være undertrykkende, på basis af de udtalelser, som fru Anne Marie Geisler Andersen kom med.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:02

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Så synes jeg, at man skal lade være med at sammenligne det med hanekam og punkere. Jeg vil opfordre til, at alle får så mange gange hanekam, de vil, og alle de piercinger, de vil, det må de sådan set fuldstændig selv om. Det er et frit valg. Der er nok ikke så mange forældre, der påtvinger deres børn at iføre sig hanekam og piercinger, så derfor er det en helt urimelig sammenligning i forhold til burka og i forhold til niqab. Det handler om fundamentale frihedsrettigheder, i forhold til at man selvfølgelig kan gå klædt, som man vil med piercinger og hanekam, men vi opfatter burkaen og niqabben som kvindeundertrykkende og nedværdigende. Og sådan opfatter vi altså ikke hanekam og piercinger. Men det var godt, at fru Lone Dybkjær kom og præciserede Det Radikale Venstres holdning til spørgsmålet, så det værdsætter jeg.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ministeren. Så er det hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Dansk Folkeparti vil med det her forslag lægge op til et forbud mod at bære de muslimske klædedragter burka eller niqab i det offentlige rum.

Lad mig sige med det samme, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti. Vi synes, at justitsministeren har givet en rigtig god og nuanceret begrundelse for, hvorfor det ikke kan lade sig gøre på nuværende tidspunkt, og det tilslutter vi os fuldt og helt fra Venstres side.

Når det er sagt, vil jeg også gerne slå fast, at det ikke er, fordi vi har sympati for, at kvinder bærer burka eller niqab i det danske samfund, i det offentlige rum. Vi er af den klare opfattelse, at det er undertrykkende, at det er diskriminerende over for kvinder, at det er fornedrende, og at det jo også er meget, meget tvivlsomt, hvorvidt disse beklædningsgenstande bæres af egen fri vilje eller det er noget, som er påtvunget. Og det kan vi på ingen måde acceptere.

Som alle her i salen jo ved, synes vi i Venstre, at ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og ligestilling mellem kønnene er noget helt unikt og noget, vi skal forsvare, noget, vi skal værne om her i vores land, og som vi med entusiasme skal oplyse om i udlandet; det er noget meget værdifuldt, noget meget dyrebart. Men vi synes også, at man inden for de frihedsrettigheder har friheden til at klæde sig, som man vil. Det ønsker vi sådan set ikke at vi skal lave detaljeret lovgivning om. Men vi har den opfattelse i forhold til burkaen og niqabben, at de er undertrykkende, at de er fornedrende. Vi har også den opfattelse, at det hører med til vores meget åbne samfund, vores demokrati, den måde, vi forvalter og praktiserer forsamlingsfrihed og ytringsfrihed på, at man kan se ansigtet, at man kan se mimikken bag ordene, den måde, sætningerne bliver formuleret på, det spil, der er i ansigtet, i forbindelse med at nogle ord i en bestemt sammenhæng siges over for et andet menneske. Det tror vi er noget meget, meget værdifuldt i forhold til ytringsfriheden og i forhold til den måde, vi praktiserer vores åbne demokrati på.

Men når det er sagt, vil vi tilslutte os ministerens bemærkninger. Vi vil også afvente den særlige arbejdsgruppe, der er nedsat af regeringen, og som skal besvare en række burkaspørgsmål. Vi ser også frem til at modtage den redegørelse, og med de ord her skal jeg på Venstres vegne afvise Dansk Folkepartis beslutningsforslag, men samtidig altså med en tyk streg under, at det ikke er, fordi vi på nogen måde billiger dette, at man går med burka eller niqab i det danske samfund. Vi synes, det er fornedrende, vi synes, det er undertrykkende og udtryk for et menneskesyn, som ikke hører hjemme her. Tak.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til Venstres ordfører. Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:07

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil godt spørge ind til noget, som justitsministeren sagde. Han sagde noget i stil med, at flerkoneri er forbudt, selv om flerkoneri er religiøst betinget. Og i det svar, som Justitsministeriet har givet til Retsudvalget, nr. 286, står der som begrundelse for, at Justitsministeriet er tilbøjelig til at mene, at det her er i strid med grundloven, og jeg citerer:

»Ved vurderingen af, om et forbud mod at bære burka i det offentlige rum er foreneligt med grundlovens § 70, lægger Justitsministeriet til grund, at et sådant forbud i Danmark i givet fald kun vil ramme kvinder, der bekender sig til islam.«

Så siger man endvidere:

»Ministeriet lægger imidlertid til grund, at i hvert fald visse muslimer opfatter en sådan tildækning af ansigtet som efterlevelse af et religiøst påbud ...«

Så er der bare noget, jeg skal forstå. Man kan godt forbyde flerkoneri, selv om det er religiøst betinget, men man kan ikke forbyde burkaer, fordi nogle opfatter det som religiøst betinget. Kan hr. Kim Andersen ikke se, at der er en eller anden kortslutning i den argumentation, som hidtil har været brugt fra Justitsministeriets side og også fra Venstres og andres side?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Andersen.

Kl. 16:08

Kim Andersen (V):

Jeg tror sådan set, at spørgeren udmærket bemærkede min udlægning og min argumentation for at afvise det her beslutningsforslag.

Vi synes, ministeren gav en ganske udmærket og nuanceret redegørelse. Vi afventer, hvilket jo er meget fornuftigt, synes vi, regeringens tværministerielle burkaudvalg og den redegørelse, der skal komme derfra. Vi går ind for frihed, vi går ind for ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, ligestilling mellem kønnene. Vi går også ind for, at man sådan set skal kunne klæde sig, som man vil, men vi går altså også ind for, at man kan se ansigtet i den åbne kommunikation i mødet med andre mennesker, og vi synes, at burka og niqab er kvindeundertrykkende og udtryk for et menneskesyn, som vi på ingen måde billiger. Og længere er den sådan set ikke fra Venstres side, vil jeg sige til hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:09

Martin Henriksen (DF):

O.k., men det kunne alligevel være rart, hvis hr. Kim Andersen kunne forholde sig til det dilemma, som vel opstår, når justitsministeren fra Folketingets talerstol siger, at flerkoneri er forbudt, selv om det er religiøst betinget. Det siger justitsministeren. Og så siger Justitsministeriet i et svar til Folketinget, at grunden til, at man er tilbøjelig til at mene, at det her er i strid med grundloven, er, at det vil ramme folk med muslimsk baggrund, og at nogle muslimer opfatter det som værende religiøst betinget. Det er jo ikke religiøst betinget, det er jo først og fremmest kulturelt betinget.

Kan hr. Kim Andersen ikke se – det er jo bare et spørgsmål – at der er en kortslutning i argumentationen imod Dansk Folkepartis beslutningsforslag?

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Kim Andersen (V):

Jeg tror, det er meget, meget rigtigt set, når hr. Martin Henriksen konkluderer, at der er en række dilemmaer i en problemstilling som den, vi drøfter her. Det tror jeg er meget rigtigt vurderet, og derfor synes jeg også, at det er nyttigt at holde sig nogle grundprincipper for øje, og det er det, jeg har forsøgt at gøre i mit indlæg, og som har været vores begrundelse for at afvise det foreliggende forslag. Og jeg har i forhold til de argumenter, jeg har fremført nu i et par omgange, ikke yderligere at tilføje.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 16:11 hold til det at bære burka og niqab, men det har jeg jo allerede sagt flere gange under de her indlæg.

Kl. 16:11 Men jeg mener jo ikke, at man kan sammenligne de to ting. Jeg synes, at vi skal værdsætte, at man har frihed til at klæde sig, som man vil. Der kan rent faktisk være nogle, der har lyst til at iføre sig de her besynderlige klædningsdragter. Det skal vi jo ikke forhindre dem i. Man må derimod sige, at med hensyn til det med flerkoneri har vi en gammel dansk lovgivning, som siger, at det er forbudt. Og det er jo da i hvert fald i den grad noget, der virker så fornedrende og undertrykkende for de kvinder, der er involveret i sådan et arrangement, at vi med vores civilisation og retssamfund må tage afstand fra det. Og det er også det, vi gør i den lovgivning, som er gældende på området, og den står Venstre naturligvis fuldstændig bag.

Kl. 16:14

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg går ud fra, at Venstres ordfører er enig i og bakker op om, at vi i Danmark har et forbud mod flerkoneri. Det er et forbud, vi har, selv om der er nogle, som på baggrund af deres religion mener, at de bør gifte sig med flere kvinder på en gang. Men vi har forbudt det i Danmark, bl.a. fordi vi anser det for kvindeundertrykkende. Det er noget, vi i hvert fald i Dansk Folkeparti bakker op om. Så jeg vil også gerne høre, om man fra Venstres side bakker op om det. For hvis vi i Danmark kan forbyde flerkoneri, og hvis Venstre og regeringen bakker op om, at vi har et forbud mod flerkoneri, hvorfor kan regeringen og Venstres ordfører så ikke også være med til at bakke op om Dansk Folkepartis beslutningsforslag og være med til at forbyde burkaen og niqabben?

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Andersen.

Kl. 16:12

Kim Andersen (V):

For god ordens skyld, og for at ingen, heller ikke fru Marlene Harpsøe, skal have anledning til at være i tvivl, vil jeg da gerne understrege, at Venstre helt klart bakker op om, at det i Danmark er forbudt med flerkoneri. Det er rigtigt antaget. Men nu er det forslag, som vi har til behandling her i Folketinget i dag, jo Dansk Folkepartis forslag om forbud mod at bære burka og niqab i det offentlige rum, og det er en ganske anden problemstilling. Jeg har redegjort for, hvorfor Venstre ikke kan tilslutte sig Dansk Folkepartis forslag på det her område, og jeg har i forhold til det stillede spørgsmål ikke mere at tilføje.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 16:12

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg er da ked af, at Venstres ordfører ikke har mere at tilføje. Men det får Venstres ordfører i hvert fald nu, hvor jeg stiller det her spørgsmål. For jeg hører bl.a. Venstres ordfører sige fra talerstolen, at man i Danmark må klæde sig, som man vil. Det synes jeg lyder rigtig, rigtig flot.

Men hvis man i Danmark må klæde sig, som man vil, er det så også Venstres opfattelse, at man må gifte sig med dem, man har lyst til, altså være gift med flere på samme tid? Det må man vel også bakke op. Jeg mener ikke, at man kan adskille de to ting, flerkoneri og burka. Begge begreber er kvindeundertrykkende, stærkt kvindeundertrykkende. Millioner af kvinder verden over bliver udsat for den her kvindeundertrykkende adfærd, hvor de bliver tvunget til at bære burka. I Danmark, som er ligestillingens foregangsland, burde vi være de første til at forbyde burka.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:13

Kim Andersen (V):

Jeg er meget enig med fru Marlene Harpsøe i, at det er fornedrende og kvindeundertrykkende med flerkoneri, og det er jeg også i for-

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:14

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Venstres ordfører indledte sin ordførertale med at sige, at justitsministeren meget klart havde redegjort for, hvorfor regeringen ikke kunne stemme for det her forslag. Og det undrer mig faktisk, at hr. Kim Andersen siger sådan, for i modsætning til Det Konservative Folkeparti troede jeg, at man i Venstre meget klart afviste det her forslag, fordi man ikke mener, at staten skal blande sig i, hvad for noget tøj borgerne går i. Altså, man mener i Venstre, at vi som borgere har ret til selv at bestemme, hvordan vi klæder os. Det var jo ikke justitsministerens argument for at afvise det her forslag.

Altså, justitsministeren, som også er medlem af Det Konservative Folkeparti, sagde meget klart, at hvis ikke det havde været sådan, at det her forslag havde været i strid med henholdsvis grundlov og menneskerettigheder, så ville man da have bakket op om det. Og det var jo altså også justitsministerens parti, der i første omgang fremsatte forslaget.

Vil ordføreren for Venstre ikke give mig ret i, at der er stor forskel på, hvordan henholdsvis Venstre og justitsministeren argumenterer imod det her forslag?

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:16

Kim Andersen (V):

Jeg synes, at justitsministeren gav en god, faglig, saglig og faktuel orientering om, hvorfor regeringen måtte afvise det her beslutningsforslag. Den faglige og saglige redegørelse slutter vi i Venstre et hundrede procent op om; vi synes, at det er en korrekt og rigtig fremstilling.

Vi har så også herfra i dag tilkendegivet, at for os er friheds-spørgsmålet fremherskende, og vi går ind for den personlige frihed, forsamlingsfrihed, ytringsfrihed, ligestilling mellem kønnene. Vi går ikke ind for noget, der bliver påduttet den ene part af det andet køn, altså noget, som man er påtvunget, uden at man har haft sin fulde frie vilje til at afvise det. Vi synes ikke, det hører hjemme i det danske samfund – med vores frihedstraditioner, åbenhed, ytringsfrihed – at man går og tildækker sig med niqab eller burka. Vi synes, at det ikke hører til her, men vi vil ikke lovgive mod det, for man skal have friheden til at iføre sig det, man vil, så længe det er af egen fri vilje.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 16:17

Kl. 16:19

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ja, og der er Venstre og Enhedslisten jo helt enige om, at man skal have lov til at gå klædt, som man vil, så længe det er af egen fri vilje. Det er dejligt, at Venstre faktisk holder fast i de grundlæggende frihedsrettigheder i forbindelse med det her spørgsmål.

Så jeg vil bare have ordføreren til at bekræfte, at der er en meget grundlæggende forskel på henholdsvis Det Konservative Folkeparti og Venstre, altså på de to regeringspartier, i den her diskussion. For Det Konservative Folkeparti har været villig til at kaste en af de grundlæggende frihedsrettigheder – retten til at klæde sig, som man vil – væk uden overhovedet at tøve et eneste øjeblik, hvorimod Venstre rent faktisk holder fast i, at staten ikke skal blande sig i, hvordan borgerne ønsker at gå klædt.

Kan ordføreren ikke bekræfte, at der altså i den her sag er meget stor forskel på, hvad det vil sige at være konservativ, og hvad det vil sige at være medlem af Venstre?

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:18

Kim Andersen (V):

Der er jo mellem de forskellige partier herinde, mellem Venstre og Det Konservative Folkeparti, forskelle i prioriteringer af nogle sager og forskellige politisk-ideologiske tilgange til forskellige spørgsmål – sådan er det. Men det grundlæggende spørgsmål, som Enhedslistens ordfører her stiller mig, må ordføreren virkelig længere ud på landet med.

Realiteten er, at der er et historisk godt samarbejde mellem Det Konservative Folkeparti og Venstre. At de to partier nu i 8 år har båret en regering, som har gennemført flere reformer, skabt mere lov og orden, moderniseret den offentlige sektor i et omfang, som ikke har været set i det her samfund igennem generationer, bekræfter det gode forhold, der er mellem Venstre og Konservative. Det gør, at vi kan bære en regering, der kan lovgive med styrke og reformere det danske samfund og udvikle det til fremtiden. Det er helt unikt; det er ganske fantastisk i en dansk parlamentarisk sammenhæng, og det samarbejde er vi i Venstre glade for at indgå i.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalggaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:19

Per Dalggaard (DF):

Tak. Jeg har altid været tilhænger af, at når man har diskuteret en sag og har haft en god dialog, så skal der handling til bagefter. Når hr. Kim Andersen bruger et hav af flotte ord – diskriminerende om burka og niqab, undertrykkende, påtvunget påklædning, fornædrende, man skal kunne se i ansigtet på den, man taler med osv. osv. – og der så ikke kommer nogen handling ud af en sådan række nedsættende ord og bemærkninger og holdninger til kvinder, der er tvunget til, for langt de flestes vedkommende, at gå med sådan en beklædning, så kan jeg næsten kun betragte det, som om man ikke tør gøre noget. Det er igen knæfald for en religion, som er kommet ind i vores land, og som strider stort set mod alt, hvad der er dansk, mod den frihedstrang og de frihedsrettigheder, vi har her i landet.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Jeg forstår vel i og for sig ikke helt baggrunden for spørgsmålet, fordi det jo ikke er baseret på realiteter. Fakta er, at regeringen har nedsat en tværministeriel burkaarbejdsgruppe, som arbejder med de her meget komplicerede problemstillinger. Det ville jo dybest set være meget useriøst at sige så meget mere på nuværende tidspunkt i den her sag, indtil det udvalg, som vi selv har nedsat, har barslet med sit resultat.

Jeg har den opfattelse, at reguleringer, lovgivning, indgreb skal foregå på et oplyst og velunderbygget grundlag, og derfor synes jeg, det eneste rigtige er at afvente resultatet af den tværministerielle burkaarbejdsgruppe og så i øvrigt holde fast i nogle grundlæggende principper, nemlig at burka og niqab er kvindeundertrykkende, fornædrende og ikke hører hjemme i det danske samfund, men at der er grænser for, hvad vi skal lovgive for og om. Folk skal også have friheden til selv at kunne tage en beslutning, når man tager konsekvens af det.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 16:21

Per Dalggaard (DF):

Nu kan vi sige burka, niqab og tørklæde. Det er sikkert ikke ordføreren ubekendt, at islam deler verden op i rene og urene. Kvinder, der går med tørklæde, niqab og burka, signalerer til deres medsøstre, at de er urene. Hvor meget dansk er der egentlig i det? Er det ikke også uværdigt over for den danske befolkning, som har taget imod de folk, der siger, de er flygtet fra et eller andet forfærdeligt regime, at de kommer herop og signalerer, at alle andre kvinder er urene?

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Kim Andersen (V):

Jeg tror, man skal passe voldsomt meget på med at generalisere. Jeg tror, man skal passe voldsomt meget på med at pådutte andre en bestemt anskuelse eller udlægning af et begreb eller et fænomen eller en genstand. Jeg vil gerne forholde mig til, at vi i dag her behandler beslutningsforslag nr. B 11, forbud mod at bære burka og niqab, fremsat af Dansk Folkeparti. Det kan Venstre ikke støtte med alle de argumenter og begrundelser, som jeg har fremført nu ved flere lejligheder.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:22

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu havde jeg egentlig ikke tænkt mig at stille spørgsmål til hr. Kim Andersen, men alligevel var der en enkelt sætning, der gjorde, at jeg er nødt til at stille et spørgsmål. Ordføreren fik sagt, at der ikke var grund til at gennemføre sådan et forbud *på nuværende tidspunkt*. Det er ordene på nuværende tidspunkt, som gør, at jeg er nødt til at spørge: Hvad er det, der kan komme til, eller hvad er det, der ligger i posen, som vi ikke har hørt om, eller hvordan man nu skal udtrykke det? Frygter hr. Kim Andersen en eller anden bestemt udvikling eller at blive presset nok af vores kollegaer fra Dansk Folkeparti, eller hvad er pointen?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:23

kaforbud med et forbud mod at bære solbriller. Et udtryk for en så uværdig menneskeforagt har jeg dog sjældent hørt her i Folketinget.

Kl. 16:23

Men hr. Kim Andersen er jo i store vanskeligheder og har gang på gang undladt at besvare det spørgsmål, som er blevet stillet, og som er fuldstændig relevant, nemlig hvordan det kan være, at regeringen siger, at vi har et forbud mod flerkoneri, til trods for at det er religiøst begrundet, og samtidig begrundet Justitsministeriet, at vi ikke kan indføre et burkaforbud, med, at det ville være religiøst begrundet og ramme en bestemt religiøs gruppe. Er det overhovedet ikke muligt at få hr. Kim Andersen til at forholde sig til det spørgsmål? Skal vi enten tillade flerkoneri, eller skal vi forbyde burka? Og hvis ikke nogen af delene, hvor er så logikken? Hvor er logikken i Justitsministeriet svar?

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Andersen.

Kl. 16:26

Kim Andersen (V):

Jeg er meget glad for det spørgsmål, for det giver mig anledning til at sige følgende i forlængelse af det svar, jeg lige har givet til hr. Per Dalgaard:

Når vi har nedsat en burkaarbejdsgruppe, som skal analysere den her problemstilling, så skal vi naturligvis give den arbejdsgruppe tid, og vi skal også bagefter nærlæse resultatet.

Og så skal vi i øvrigt i pagt med den måde, vi administrerer det åbne samfund på, og den måde, vi forvalter folkestyre og demokrati, samtale og diskussion på, altid være parate til at tage et hvilket som helst spørgsmål op. Det var alene i den sammenhæng og på den baggrund, mine ord faldt. De var velvalgte. Jeg står ved dem. Sådan må det være for os. Også hr. Simon Emil Ammitzbøll, i hvert fald hvis jeg kender ham ret, vil altid være parat til at kunne tage en diskussion om hvad som helst, men naturligvis på et oplyst grundlag.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg har sådan set meget respekt for synspunktet om, at man skal forbeholde sig retten til at blive klogere. Men jeg bliver alligevel sådan lidt nedtrykt i den her debat, vi har i dag - det må jeg sige - når selv et godt og fornuftigt menneske som ordføreren bliver nødt til at stå på talerstolen og besvære: Jeg går ikke ind for kvindeundertrykkelse. Jeg går ikke ind for niqab. Jeg går ikke ind for burkaer. Jeg går ikke ind for flerkoneri, og jeg ved ikke hvad. Det tror jeg sådan set vi alle sammen vidste at hr. Kim Andersen ikke gjorde, inden vi gik ind ad døren til den her debat i dag.

Jeg må spørge, om ordføreren ikke kan dele en bekymring for, at der slet ikke er nogen nedre bundgrænse for, hvad vi kan nedsætte udvalg om, hvad vi kan diskutere, som om det var en eller anden særlig ophævet ting. Altså: Det her er med justitsministerens ord et forslag, der er på kant med grundloven og menneskerettighederne. Længere er den vel i virkeligheden ikke.

Og så har folk vel ret til i et liberalt samfund at klæde sig, som de vil.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:24

Kim Andersen (V):

Det kunne jeg svare meget kort på: Jo. Jeg deler spørgerens bekymring på den måde, men vi lever i et folkestyre og i et parlamentarisk demokrati, hvor der er meget vide rammer for, hvad man kan, og når man kan det, bør man også gøre det.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:25

Jesper Langballe (DF):

Det er trods alt noget, at hr. Kim Andersen ikke bagatelliserer sagen ligesom det radikale folketingsmedlem, der sammenlignede et bur-

Kim Andersen (V):

Hvis hr. Langballe har hørt efter, hvad jeg har sagt heroppefra, har jeg faktisk ikke på noget tidspunkt i min ordførertale eller i mine besvarelser af de stillede spørgsmål forholdt mig til justitsministerens besvarelse af den problemstilling, der nævnes her. Nu skal man passe voldsomt meget på med, hvad man siger heroppefra, og derfor skal jeg nok også lade være nu, men der kunne også være andre grunde end religiøse grunde til, at vi her i landet har forbud mod flerkoneri.

Jeg kan bare konstatere, at der ikke er nogen sammenligning mellem det forslag, vi her har til behandling, nemlig forbuddet mod at bære burka og niqab, og så det eksempel, det billede, som Dansk Folkeparti med vold og magt prøver at fremstille, nemlig at der skulle være en analog sammenligning til flerkoneri. Det mener jeg faktisk er en fejlslutning.

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:27

Jesper Langballe (DF):

Jeg må konstatere, at vi altså ikke får et klart svar på den der fuldstændig elementære logiske konflikt, der er.

Jeg må sige, at jeg personlig er af den overbevisning, at det mest vidunderlige ved vores grundlov, som jeg sætter så utrolig højt, er, at den er så klar og enkel, at enhver dansker kan læse den. Man behøver sådan set ikke at stikke den til nogen jurist. Det gør faktisk kun ondt værre, fordi juristerne har det med at gøre det enkle så forfærdelig indviklet, og de har det med at være behersket af politisk korrekthed.

Er hr. Kim Andersen helt fremmed for den tanke, at juristresponser er noget en minister kan bruge til at dække sig ind med, når han er kommet for langt ud i sine udtalelser og bliver omklamret af den politiske korrekthed og skal finde et tilbagetog?

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:28

Kim Andersen (V):

Jeg har den opfattelse, at vi her i landet er begunstiget med at have et meget, meget dygtigt og kompetent Justitsministerium med nogle meget flittige, fagligt dygtige og loyale medarbejdere, som gør en stor indsats for at løse deres opgave. Og det skal vi være glade for.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Hr. Flemming Møller Mortensen som Socialdemokraternes ordfører.

Kl. 16:29

Kl. 16:29

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Sagt meget enkelt kan Socialdemokraterne ikke stemme for dette forslag, og det er der to grunde til: Dels vil det formodentlig være en overtrædelse af grundloven og konventionerne at indføre et sådant forbud, dels viser erfaringerne, at der gennem historien ikke har været den store effekt i at forbyde bestemte påklædningsstyper.

Vi ved, at De Konservative har måttet skifte hest i vadestedet, så partiet og regeringen har valgt at parkere problemet i en burkakommission, som skal kigge med fornuft på sagen og forhåbentlig på et tidspunkt melde noget fornuftigt ud. Vi gik ud fra, at den konservative justitsminister, da han foreslog et burkaforbud, så havde undersøgt lovligheden i forslaget, men det var jo ikke tilfældet. I dette tilfælde mener vi, at forslaget er i strid med grundloven, når det taler om at forbyde en traditionel eller religiøst bestemt påklædning, der kun bruges af et mindretal. Ifølge grundlovens § 71, stk. 1, er den personlige frihed ukrænkelig, og i den foregående paragraf, § 70, fastslås det, at ingen på grund af sin trosbekendelse eller afstamning kan berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder. Derfor kan man formentlig ikke lovgive om menneskers ret til at gå i bestemte beklædningsgenstande uden at krænke disse to bestemmelser.

Jeg siger udtrykkelig »formentlig«, fordi der jo af gode grunde ikke foreligger en afgørelse ved en retsinstans, så et lille forbehold må der være plads til.

Men det er vores holdning, at et forbud mod bestemte typer af påklædning vil være i modstrid med grundlovens ord og ånd. Hertil kommer vores skepsis over for forbud mod beklædning. Vi kan godt se fornuften i det herskende forbud mod maskering ved demonstrationer, men historisk har dette værktøj vist sig ubrugeligt i større udstrækning. Før anden verdenskrig oplevede Danmark sammen med resten af Europa voldsomme uroligheder, når uniformerede ungdomspolitiske korps kæmpede med hinanden, så blodet flød i gaderne. Derfor greb regeringen Stauning i 1933 også ind og indførte et påbud mod politisk uniformering. Men det var uhyre nemt at omgå dette forbud. Man kunne jo ikke straffe de unge mennesker, som tilfældigvis har taget nogenlunde ens skjorter, bukser eller slips på.

Socialdemokraterne har heller ikke forståelse for Dansk Folkepartis gentagne forsøg på at skabe et »dem« og »os«, nemlig de truende, farlige, lumske personer af udenlandsk oprindelse på den ene side og så de rigtige og frelste på den anden. Og hele denne burkadebat er et stykke symbolpolitik, et forsøg på at forstørre et problem.

Burkaen er et begrænset fænomen. Det siger seniorforsker Garbi Schmidt til Kristeligt Dagblad den 17. august 2009. Samme sted slår integrationskonsulent Manu Sareen fast, at der måske er 20 på landsplan, der går med burka eller niqab.

Hermed ikke være sagt, at burka ikke er et problem i Danmark, for det er det. Det er klart kvindeundertrykkende, og det er et problem for integrationen af den enkelte. Som Socialdemokrater har vi den allerdybeste respekt for grundloven, og vi venter på burkakommissionens udmeldinger, de har tre uger tilbage, og vi venter som sagt på deres arbejde. Men med baggrund heri finder vi ikke denne debat for særlig nyttig eller passende.

Vi mener i Socialdemokratiet, at vi her i salen og i debatten burde løfte de væsentlige problemer, som landet står i. Det gælder ikke mindst, at vi skulle se at få bragt arbejdsløsheden ned. Hermed vil vi

i hvert fald fra vores synspunkt signalere, at det ville være en anden og væsentlig mere ret prioritering af talerstolstid.

Med disse ord skal jeg igen afvise forslaget fremsat af Dansk Folkeparti.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:33

Martin Henriksen (DF):

Tak. Man kan vel konkludere, at den socialdemokratiske ordfører er uenig med sin formand, fru Helle Thorning-Schmidt, som jo klart har givet udtryk for, at hun bakker op om det her forbud. Man kan vel også konkludere, at den socialdemokratiske ordfører er uenig med sin politiske ordfører, hr. Henrik Sass Larsen, som jo har udtalt, at Socialdemokraterne er med på et forbud, der gælder, så snart man bevæger sig ud af gadedøren.

Det er da lidt tankevækkende, at den socialdemokratiske ordfører her i dag tilsyneladende er lodret uenig med sin egen partiledelse. Hvad er baggrunden for det? Hvad er baggrunden for, at den socialdemokratiske partiledelse ikke har forstået, hvordan det danske samfund er indrettet? For det er vel det, den socialdemokratiske ordfører står og siger.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:34

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg kan i hvert fald herfra sige, at min partiledelse og min politiske ordfører er fuldstændig enige i, at vi skal overholde grundloven. Vi er i den grad forsvarere af, at grundloven skal overholdes. Jeg kan også her sige, at vi så tydeligt har sagt, at ingen skal tvinges ud i at gå med en religiøs påklædning i Danmark.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:35

Martin Henriksen (DF):

Det er jo lidt svært at forstå. Jeg kan huske, da den socialdemokratiske retsordfører, fru Karen Hækkerup, gik på TV 2 News og forklarede, hvorfor Socialdemokraterne var imod det her forslag, som man oprindeligt var for. Det var man, fordi vi havde religionsfrihed i Danmark. Var den socialdemokratiske leder, fru Helle Thorning-Schmidt, og den politiske ordfører, hr. Henrik Sass Larsen, ikke klar over, at vi havde og har religionsfrihed i Danmark, da de gav deres opbakning til det her forbud?

Jeg synes, at det – ligesom for alle andre ordførere, der har været på talerstolen – er en tynd kop te at sige: Vi har lige pludselig fundet ud af, at vi har religionsfrihed i Danmark. Det var vi altså nogle stykker, der godt vidste i forvejen. Nu er det jo altså sådan, at man godt kan forbyde ting og handlinger, som er religiøst begrundede. Det kan man godt, og det har vi jo også fået svar på fra justitsministeren – eksempelvis er flerkoneri forbudt – så hvad er den dybere forklaring på den her massive slingrekurs, som Socialdemokraterne er ude i?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg har i min ordførertale givet udtryk for, at vi, da hr. Brian Mikkelsen og Det Konservative Folkeparti kom med deres forslag, troede, at de havde sikret sig lovmedholdelighed i forslaget. Da det viste sig, at det temmelig sikkert ikke er tilfældet, så har Socialdemokraterne indtaget den holdning, jeg her i ordførertalen har givet udtryk for.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 16:36

Marlene Harpsøe (DF):

Socialdemokraternes ordfører siger, at burka er et problem i Danmark. Jeg er selvfølgelig glad for, at man fra Socialdemokratiets side er kommet frem til den erkendelse, at det er et problem, at kvinder går med burka og dermed bliver undertrykt. For der er millioner og millioner af kvinder verden over, som netop bliver tvunget til at gå med burka.

Men det, jeg egentlig vil spørge hr. Flemming Møller Mortensen om, er, om man ikke fra Socialdemokratiets side går ind for og bakker op om, at vi i Danmark har et forbud mod flerkoneri. Det kan også være religiøst betinget, fordi der måske er en muslimsk mand, som ifølge sin religion gerne må tage flere koner til sig på én gang. Det har vi i Danmark sagt at vi er imod. Er man også imod det fra Socialdemokratiets side?

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Flemming Møller Mortensen (S):

Ja. Det er vi.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 16:37

Marlene Harpsøe (DF):

Tak for det klare svar. Så må jeg også bare komme til den konklusion, at Socialdemokratiet vel også kan bakke op om, at burkaen er et problem i Danmark, og at burkaen og niqaben i det offentlige rum skal forbydes med helt præcis samme argumenter, som vi forbød flerkoneri med, fordi det er kvindeundertrykkende. Problemstillingen er sådan set den samme. Det er utrolig kvindeundertrykkende. Det kan vi ikke leve med i det danske samfund, ergo må Socialdemokratiet vel også bakke op om et forbud mod burka og niqab og stemme for Dansk Folkepartis forslag. Jeg synes faktisk, at det her er ret enkelt.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Flemming Møller Mortensen (S):

Mit svar kan jo også være meget enkelt, for den her gang skal jeg jo sige nej. Vi stemmer ikke for det forslag, og det har jeg argumenteret for i ordførertalen. Til gengæld har jeg meget, meget kraftigt betonet, at vi fra socialdemokratisk side anser det som et problem med burka og niqab, fordi vi ikke vil have, at nogen skal tvinges ud i religiøs påklædning.

Jeg må så sige, at det, der jo har været hele argumentationen nu, er, at vi ikke skal have nogen debat eller lovgivning her i Folketingsalen, som kan være på kant med grundloven eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 16:38

Liselott Blixt (DF):

Undertrykkelse afhænger af begrundelsen og signalværdien af den beklædning, man har på. Det kan vi nok blive enige om. Et mobilt fængsel, også kaldet en burka eller en niqab, er netop et signal og et signal til andre kvinder. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren mening om, hvad det er for signaler, denne burka eller niqab sender til andre kvinder med måske samme religion eller til de kvinder, der sidder på vores kvindehjem, hvor hovedparten af dem er af en anden etnisk oprindelse end dansk.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:39

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg har jo netop i ordførertalen givet udtryk for, at vi synes, at såvel burka som niqab er kvindeundertrykkende. Derfor tager vi afstand fra det. Men jeg har også sagt, at det, vi skal lave lovgivning om her i Danmark, naturligvis skal være inden for de regelsæt og den lovgivning, vi har. Det er det, der er problemstillingen i dag. Det er derfor, justitsministeren har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe i forhold til at få afdækket kompleksiteten på det her område.

Men ufrihed bekæmper vi hos Socialdemokraterne i hverdagen, og det gør vi naturligvis også i et tilfælde som det her.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 16:40

Liselott Blixt (DF):

Så vil jeg høre, om ordføreren vil støtte det, der stod i Jyllands-Posten den 17. august 2009 om, at Socialdemokratiet også støtter et forbud:

»»Vi kan ikke forbyde, hvad folk render rundt i derhjemme. Der kan man være nøgen eller gå i burka, det skal jeg ikke blande mig i. Men Socialdemokratiet er med på et forbud, der gælder, så snart man bevæger sig ud ad gadedøren,« siger politisk ordfører Henrik Sass Larsen (S).«

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:40

Flemming Møller Mortensen (S):

Til fru Liselott Blixt kan jeg blot sige ja. Det har jeg redegjort for mere end én gang. På det tidspunkt troede vi, at det, der var fremsat fra konservativ side, var lovmedholdeligt, og at det var verificeret lovmedholdeligt. Det har det vist sig ikke at være, og derfor kan vi naturligvis ikke støtte forslaget, som det ligger her, hvor den uvished stadig væk eksisterer.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Naser Khader for en kort bemærkning.

Kl. 16:41

gruppe. Betyder det nu også, at Socialdemokraterne i lighed med flere andre partier er parate til at skifte holdning, hvis den her Burka-arbejdsgruppe mod al forventning skulle komme frem til en gang vrøvl?

Kl. 16:41

Naser Khader (KF):

Den socialdemokratiske ordfører fokuserede også på, at burka og niqab er et begrænset problem, og ordføreren citerede et par eksperter, der siger, at det er et begrænset problem. Den ene talte om ca. 20 eller sådan noget. Gad vide, om de har været ude at tælle dem. Der er ingen, der ved, hvor mange der er, men det, jeg vil spørge om, er: Hvad nu, hvis det var et større problem? Lad os forestille os, at der er 5.000. Skal man så forbyde det? Er det antallet, det kommer an på, eller er det princippet?

Kl. 16:41

Det skal forstås på den måde, at jeg er dybt bekymret over, at danske toppolitikere, herunder ledelsen af Socialdemokraterne, åbenbart har så svag en radar i forhold til grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskommission, som tilfældet er. Det virker, som om man kan komme frem til hvad som helst i en hvilken som helst sag.

Kan Socialdemokratiet ikke i dag stille sig klart på den side, der siger, at borgerne selvfølgelig har frihed til at klæde sig, som de vil, og at der selvfølgelig ikke skal være nogen tvivl om, hvad der er den socialdemokratiske holdning? Det svar burde vi kunne få – Burka-arbejdsgruppe eller ej.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:44

Flemming Møller Mortensen (S):

Det, der er fuldstændig altovervejende i den her sammenhæng, er, om det er inden for dansk lovgivnings rammer at lave et forbud eller ej. Jeg har udtrykt med allerstørste tydelighed, at vi fra socialdemokratisk side anser det som et problem, vi anser det for at være kvindeundertrykkende, og vi anser det også for at være en norm, som har meget svært ved at finde plads i det danske samfund.

Kl. 16:42

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes nu nok, at debatten her i dag har vist, at der er nogle tvivlsspørgsmål, og det, jeg har sagt i min ordførertale, og som er Socialdemokraternes holdning, er, at vi naturligvis skal have en visshed for det. Jeg har samtidig på det skarpeste taget afstand fra det og sagt, at det er problemfyldt at bruge burka og niqab.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Naser Khader.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:44

Naser Khader (KF):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi heller ikke i Det Konservative Folkeparti kan stemme for noget, der er i konflikt med grundloven. Der er jeg enig så langt, men det, jeg fokuserer på, er, at ordføreren brugte lidt tid på at sige, at det er begrænset problem. Er det antallet, det kommer an på, eller er det princippet?

Kl. 16:42

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg ved godt, at sandheden er, at Socialdemokraterne er så frygtelig bange for, at Dansk Folkeparti skal tage nogle vælgere, så derfor laver man en automatkopi af deres strammerpolitik, når man hører den. Jeg vil gerne spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Helt ærligt, hvad er det for nogle tvivlsspørgsmål, der er rejst i løbet af den her debat, der skulle gøre, at man kunne blive mere i tvivl eller komme over på det konservative augustsynspunkt?

Jeg vil sige, at jeg personligt ikke har hørt noget som helst i den her debat, der kunne føre i den retning. Jeg har da hørt masser af spørgsmål, masser af spydigheder, masser af kommentarer, men vi må kunne få et konkret svar fra Socialdemokraterne: Hvilke berettigede tvivlsspørgsmål er der stillet, der gør, at Socialdemokratiet er gået i den retning, at de tror, at det alligevel ikke er i strid med grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention?

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:45

Flemming Møller Mortensen (S):

Det, jeg udtrykte i min ordførertale, var, at vi fra socialdemokratisk side har meget svært ved at forstå, at Dansk Folkeparti igen aktualiserer en debat som den her på det her tidspunkt og er med til at blæse problemets størrelse op. Umiddelbart efter at jeg havde sagt det, sagde jeg, at vi fra socialdemokratisk side anser det her for at være et problem. Vi anser det for at være kvindeundertrykkende, og derfor mener vi faktisk også, at det er et problem, som jeg har sagt. Så jeg vil sige, at det er det, der er det vigtige at fæstne sig ved i forhold til rettigheder for den enkelte dansker og den enkelte, som opholder sig her i Danmark.

Kl. 16:43

Flemming Møller Mortensen (S):

Som jeg gav udtryk for i min ordførertale, tror vi rent faktisk, at det er i strid med grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalggaard for en kort bemærkning.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er jo helt bekymret, for i et af de mange svar til alle DF-folketingsmedlemmerne blev der henvist til den famøse Burka-arbejds-

Kl. 16:45

Kl. 16:48

Per Dalggaard (DF):

Så vidt jeg lige kan erindre, fremførte hr. Flemming Møller Mortensen i sin tale nogle begreber med hensyn til *dem og os*, og han sagde, at den debat her vil skabe mere dem og os-holdning. Er ordføreren ikke enig i, at hvis en befolkningsgruppe bevidst går klædt på en speciel måde, f.eks. som rockerne, f.eks. som indvandrerbanderne, f.eks. som kvinderne, der bærer burka osv., så er det en handling, som bevidst signalerer: Jeg er anderledes, jeg er forskellig fra jer? Hvem er det så lige, der skaber den der dem og os-holdning?

Selvfølgelig skal man have lov til at gå i tøj af den ene og anden art, lige bortset fra det her burkahalløj, som faktisk egentlig er et omværende fængsel. Men alle mulige andre dresscodes er jo frivilligt valgt, f.eks. for rockernes vedkommende, fordi de vælger det positivt, frivilligt og dermed signalerer: Vi er anderledes end jer. Gør de, der bærer burka og niqab, ikke også det? Så det er jo ikke os, kan man sige, der skaber en dem og os-holdning.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er nu stadig væk min holdning, at det har Dansk Folkeparti en meget, meget stærk evne til at gøre. Men jeg vil blot henvise til, at jeg citerede fra grundlovens § 70, hvor der står: »Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgangen til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder ...«.

Så uanset hvad er der et problem, sådan som vi tolker grundlovens tekst.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 16:47

Per Dalggaard (DF):

Jamen selvfølgelig går Dansk Folkeparti og jeg ind for grundloven – ingen tvivl om det. Men lige præcis i den her sag synes jeg, vi er ude i noget, hvor man måske efterhånden er kommet hen til, at et samfund vel egentlig også har en vis ret til at forsøge at beskytte sig selv mod ting, som er rimelig destruktive over for den normale måde at omgås på i det pågældende samfund. Vi er måske nået dertil, hvor jeg også kunne håbe på, at Socialdemokratiet ikke blev ved med at have den politik, som jeg vil betegne som et knæfald.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:47

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg kan blot sige, at ordføreren her giver udtryk for at ville dæmme op for noget, der er destruktivt over for samfundet. Det, jeg har givet udtryk for i min ordførertale, er, at vi værner om det enkelte individ i Danmark. Og vi værner om det med en grundlov, og det er den, vi står værn om.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

[Lydudfald] ... Det lyder nærmest, som Socialdemokraterne har opgivet enhver tanke om at støtte et burkaforbud, og det virker jo sådan lidt mærkeligt, set i lyset af at den politiske ordfører for Socialdemokraterne, hr. Henrik Sass Larsen, var en af de første – i øvrigt sammen med Dansk Folkeparti – der bakkede det forslag op, som De Konservative fremkom med. Nu står vi så i Folketingssalen med det forslag, og der ser det ud, som om man stadig ikke rigtig vil noget fra Socialdemokraternes side.

Men jeg har så trods alt alligevel ved at følge debatten hos Socialdemokraterne, for jeg forstår også, at der har været en vis uenighed i den her sag mellem forskellige dele af partiet, kunnet se, at man nu havde det næstbedste forslag, som hr. Henrik Sass Larsen udtalte til Politiken den 17. september. Det skulle så gå ud på, at man skulle skrive ind i straffeloven, at det er strafbart at prøve at påtvinge andre mennesker bestemte religiøse beklædningsgenstande. Hr. Flemming Møller Mortensen kan måske nikke genkendende til, at det er blevet kompromiseret, eller hvad det er, man har lavet hos Socialdemokraterne.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvis vi nu gik ind på den tanke: Er det ikke allerede forbudt at påtvinge andre mennesker at gå i en bestemt påklædning? Og hvad har man egentlig tænkt sig, at straffen skulle være? Skal det være bøde, eller skal det være fængsel, hvis man så går med burka og altså er tvunget til at gå med en sådan?

Er sagen i virkeligheden ikke, at den kvinde, der går i en burka, bare vil sige: Jamen jeg går sandelig med den her burka helt frivilligt – der er ikke nogen, der tvinger mig til det. Og er vi så ikke lige vidt?

Med andre ord: Er det ikke en gang varm luft, som Socialdemokraterne kommer med?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej, jeg synes bestemt ikke, der er tale om varm luft. Jeg kan fra vores side sige, at det er meget velovervejet. Vi blev jo bragt i en situation, som Dansk Folkeparti givetvis også gjorde, da justitsministeren gik frem med De Konservatives udsagn og sagde, at de troede, det var lovmedholdeligt. Det var ikke lovmedholdeligt, og derfor blev vi naturligvis nødt til at indtage en anden holdning.

Det, vi siger, er, at tvang i forhold til religiøs beklædning er noget, vi fra socialdemokratisk side kæmper imod, og det, der ligger i det her, er en præcisering af det.

Nu spørger hr. Peter Skaarup om teknikaliteten i forhold til strafferammer og sådan noget. Det har vi fra socialdemokratisk side slet ikke været inde i overvejelser om.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:50

Peter Skaarup (DF):

Efter at have hørt det, som hr. Flemming Møller Mortensen siger, kunne vi så ikke få et svar på, om Socialdemokraterne reelt mener, der skal være et forbud mod burkaen? Men lad os nu sige, at det ikke var grundlovsstridigt, og at der ikke var kommet den melding fra Justitsministeriet, som man i øvrigt kan diskutere hvor klar er, ville Socialdemokraterne så, hvis de kunne bestemme hundrede procent, ge-

rne ønske sig et forbud, som hr. Henrik Sass Larsen sagde, da sagen kom frem, eller ønsker de i virkeligheden ikke et forbud? Det er det ene spørgsmål, jeg gerne vil stille til hr. Flemming Møller Mortensen.

Det andet spørgsmål er: Vil det sige, når man nu har fremsat det her alternative forslag, som man har gjort fra Socialdemokraternes side, at man så slet ikke har gjort sig nogen tanker om, hvordan det i øvrigt skulle strikkes sammen, og har man slet ikke gjort sig nogen tanker om, at alle jo vil sige: Jamen jeg bliver ikke tvunget til at gå med det her beklædningsstykke? Har man heller ikke gjort sig nogen tanker om, hvad bøden eller straffen eventuelt skulle være, hvis man så alligevel forbrød sig imod det? Det kunne i givet fald være, at man fra familiens side tvang en pige eller kvinde til at gå med burka.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:52

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Peter Skaarups første spørgsmål er jo naturligvis en spændende finte at lægge ud, for det er jo helt hypotetisk. Jeg må helt klart her fra Folketingets talerstol forholde mig til, at vi venter på at få nogle ekspertudsagn på det her område. Jeg har givet udtryk for, hvad der er Socialdemokraternes tolkning af grundloven og af den europæiske menneskerettighedskonvention, og vi tror faktisk ikke, at et forbud vil ligge inden for det, så derfor har vi den holdning, vi har her.

I forhold til teknikaliteterne omkring en eventuel skærpelse vedrørende det at tvinge folk ud i at bruge religiøse påklædningsdele må jeg blot sige, at vi ikke har drøftet den del af det.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:53

Jesper Langballe (DF):

Hr. Flemming Møller Mortensen har citeret de to grundlovsparagraffer, det drejer sig om her. Det synes jeg er en god idé, for man skal ikke bare overlade til juristerne at læse grundloven. Det kommer der ofte noget forfærdelig noget ud af. Når nu de paragraffer er bragt frem, vil jeg gerne sige: Den personlige frihed er ukrænkelig. Javist, men jo ikke den personlige frihed til f.eks. at slå sine politiske modstandere ihjel. Der er altså nogle grænser for den personlige frihed. Det er der, hvor man støder på andre menneskers frihed, og det risikerer man at gøre her. Der er en oplagt risiko for, at kvinder bærer burka på grund af tvang. Så er der det med, at man ikke kan fratages sine borgerrettigheder på grund af religiøs tro. Nej, men er det at bære burka en borgerret? Stemmeretten er en borgerret. Vi har en række borgerrettigheder, men jeg vil spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Er det ikke lidt meningsløst uden videre at udnævne retten til at bære burka til en hævdevunden borgerret?

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg forstår slet ikke hr. Jesper Langballes måde at udlægge det på, for jeg har jo herfra netop sagt, at vi anser burka for at være et problem. Men til den måde, som hr. Jesper Langballe også prøver at vende grundlovens tekst og ordlyd på, vil jeg blot sige, at det citat, jeg læste op fra § 70 lige for lidt siden, jo netop siger, at det er den

enkelte person, som opnår nogle rettigheder jævnfør grundlovens § 70.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:54

Jesper Langballe (DF):

Befolkningen har jo ikke valgt 179 folketingsmedlemmer, og dronningen har ikke indsat en række ministre, for at de skal gå op at bedyre, at de synes, at der er ting, der er store problemer, men for at gøre noget ved problemerne. Hvorfor i alverden skulle vi ellers sidde her? Så kunne vi jo bare holde en studiekreds. Det behøvede vi slet ikke at blande vælgerne ind i. Spørgsmålet er jo, om vi skal have et forbud eller ej og ikke vores personlige bekendelse om, hvor forfærdeligt vi synes burka er.

Må jeg så stille et andet spørgsmål til hr. Flemming Møller Mortensen. Hr. Flemming Møller Mortensen siger, at det er princippet, der er problemet, og ikke antallet. Det er helt i orden. Jeg undrer mig bare lidt over, når man bagatelliserer burkaspørgsmålet ved at sige, at der jo næsten ikke er nogen, der går med burka, om man så ikke i stedet burde vende det om og sige, jamen så skal man da netop vise rettidig omhu. Den dag, der er 5.000 eller 10.000 eller 20.000, der går med burkaer, vil det jo være et langt større problem at indføre et forbud, for så fratager man folk noget, de har i forvejen.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej. Det, jeg sagde i min ordførertale, var netop, at vi anser det her for at være et problem, men jeg anser det også for at være Dansk Folkepartis opgave ved at fremsætte det her beslutningsforslag på det her tidspunkt, inden arbejdsgruppen har talt, som et spørgsmål om, at Dansk Folkeparti vil være med til at sætte en dagsorden og den vej omkring i den brede befolkning være med til at gøre problemet større, end det er. Men jeg har sandelig ikke herfra givet udtryk for andet, end at vi fra socialdemokratisk side siger, at de kvinder, som måtte være tvunget til at bære en burka eller niqab, har et problem, og dermed har vi også som samfund et problem.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Det er så fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes jo, at man skal være lidt i julehumør for at kunne holde til at behandle det her forslag i dag. Jeg synes jo, at det må være lidt af en drillenisse, som fremsætter det her forslag, når man godt ved, at det er på kant med grundloven og med menneskerettighederne, og at man i øvrigt spilder Folketingets tid.

Man kan så spørge sig selv: Mon vi får fred for den slags drilleforslag, når det her er behandlet? Jeg tror det næppe. Det næste bliver nok minareter eller bander, der skal forbydes. Det virker faktisk sådan lidt løjerligt at stå her og diskutere 50 kvinders påklædning, når hele verden står over for en klimaudfordring, som alverdens politikere og kloge hoveder sidder ude i Bella Center og prøver på at løse.

Jeg må sige, at jeg ser frem til burkaudvalgets afrapportering. Det bliver interessant at høre, hvad det er for nogle iagttagelser, man har gjort sig. Har man mon været på studietur? Hvad har man fundet ud af? Hvad har man lært? I hvert fald kan vi konstatere, at det kommer til at koste skatteyderne nogle penge, og det er da meget sødt af Venstre at give en hånd til deres konservative kammerater ved at nedsætte sådan et udvalg, men det koster altså nogle penge.

Når man sådan tænker over, hvordan forslaget blev til, tror jeg i hvert fald ikke, det var en drillenisse, der var på spil dengang, for det foregik jo på Det Konservative Folkepartis sommergruppemøde, og det er vist ikke helt årstiden for nisser. Man kan jo undre sig lidt over, hvad det er, der gik galt, for det er jo ikke så lang tid siden, vi havde diskussionen her i Folketinget om dommere og tørklæder, hvor man netop var nødt til at indføre et forbud mod religiøse symboler, fordi man ikke kunne indføre et forbud alene mod tørklæder; det ville have været diskrimination. Jeg synes jo, at to konservative justitsministre burde kunne have forudset det her problem, så man må stadig væk spørge sig selv: Hvad var det egentlig, Det Konservative Folkeparti havde forventet at få ud af den her diskussion, som man har rejst?

Vi har i hvert fald fået nogenlunde klar besked fra Justitsministeriet. Formentlig er det på kant med menneskerettighederne og grundloven og religionsfriheden. Man kan dog faktisk godt, hvis det er objektivt begrundet, og hvis det er et sagligt behov, indføre et forbud. Og måske var det det, ministeren prøvede, da han var ude og mumle noget om trafikikkerhed, men så viste det sig vist desværre efterfølgende i Justitsministeriet, at man slet ikke var bekendt med nogen fortillfælde.

Debatten har i dag drejet sig rigtig meget om ligestilling. Det synes jeg også er en lidt absurd diskussion. Jeg tror, at der var mange andre steder, man kunne tage fat, hvis man virkelig ønskede ligestilling og ønskede at sikre de kvinder. Jeg skal for god ordens skyld sige, at SF ikke støtter kvinder i burka, hvis det er som led i kvindeundertrykkelse; det kan vi afgjort ikke støtte.

Vi synes dog, at der var nogle oplagte steder, hvor man kunne have taget fat, hvis man ønskede at sikre udenlandske kvinder, som blev undertrykt. Det er nemlig stadig væk sådan, at udenlandske kvinder, som ikke har dansk statsborgerskab, er i risikozonen for at blive sendt ud af landet, når de er udsat for vold. Det er ganske alvorligt, at man som kvinde er nødt til at finde sig i en voldelig ægtemand, fordi man er i risikozonen for at blive sendt ud. Det synes vi ikke er i orden, og det havde været en meget mere relevant problemstilling at tage fat på. Det havde også været en relevant problemstilling at tage fat på at sikre de her kvinder job. Jeg har jo hørt i debatten i dag, at man reelt betragter de kvinder som stående uden for arbejdsmarkedet, fordi det er svært at få job. Det var også et sted, man kunne have taget fat. Men det er nu engang ikke det, debatten her i dag har drejet sig om.

Det her er et signalpolitisk forslag, som handler om en lille strid mellem Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti. Jeg synes ærlig talt, det er tidsspilde at bruge Folketingets tid på at diskutere den her slags, og vi kan naturligvis fra SF's side ikke støtte det her forslag.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 17:01

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil bare høre, om jeg hørte forkert. Mener ordføreren for Socialistisk Folkeparti seriøst, at klimadebatten skal gøres vigtigere end kvindeundertrykkelse, der gør, at vi ser æresvold, æresdrab, at vi har kvindehjem, der er fyldt af kvinder, der flygter fra familier, hvor de skal være underdanige? Mener ordføreren virkelig det?

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:02

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu tror jeg, at spørgeren fra Dansk Folkeparti gerne vil skyde mig noget i skoene. Det var overhovedet ikke det, jeg sagde. Men klimadebatten er vigtig, og det er debatten om kvindeundertrykkelse også. Efter min bedste overbevisning handler det her forslag ikke om kvindeundertrykkelse. Det er ikke derfor, Dansk Folkeparti har fremsat det her forslag.

Hvis man virkelig var interesseret i at gøre noget i forhold til kvindeundertrykkelse, kunne man starte med at sikre de kvinder, som er udsat for vold, de udenlandske kvinder, som må finde sig i vold i temmelig mange år, hvis de skal have en mulighed for at blive her i landet.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 17:02

Liselott Blixt (DF):

Nu lægger ordføreren mig nogle ord i munden, som jeg ikke har sagt. Jeg mener derimod, at det er ordføreren for Socialistisk Folkeparti, der mener, at vi skal gøre mere ud af de kvinder, der skal sendes ud af landet, som ikke har opholdstilladelse, og som ikke har en forbindelse til Danmark. Dem hjælper vi ikke.

De kvinder, der kom til Danmark for at leve og frigøre sig i et frit samfund, holder vi i et mobilt fængsel ved at tillade, at de skal gå med burka eller niqab. Kan man ikke se, hvad det er for en signalværdi, der sendes, når man påtvinger kvinder det religionsfængsel i et samfund som Danmark samt andre kvinder, som skal se på det?

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Vi skal naturligvis bekæmpe enhver form for kvindeundertrykkelse, men jeg tror, at et af de steder, hvor vi fik mest ud af at gøre noget ved det, var ved at give de her kvinder nogle handlemuligheder i deres eget liv. Det handler bl.a. om, at man kan gå fra det ægteskab, hvor man føler sig undertrykt, og være sikker på, at selv om man ikke har dansk statsborgerskab, bliver man ikke sendt ud af landet. Det handler også om, at man får handlemuligheder i forhold til at få et forsørgergrundlag og få et arbejde. Hvad har Dansk Folkeparti af planer i forhold til at gøre noget for at sikre de kvinder den ret?

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:04

Marlene Harpsøe (DF):

Ordføreren siger, at vi skal give kvinderne handlemuligheder. Det er jeg sådan set enig i. Det er vi i Dansk Folkeparti enige i. Så jeg vil gerne vide, om ordføreren for Socialistisk Folkeparti ikke mener, at man netop giver en masse kvinder handlemuligheder og giver dem frihed til at leve deres eget liv ved at befri dem for det mobile fængsel, som burkaen er.

	Kl. 17:04		Kl. 17:07
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.		Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.	
	Kl. 17:04		Kl. 17:07
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF): Jeg har Dansk Folkeparti kraftigt mistænkt for, at det ikke er det, der initierer den her debat, og jeg påpeger bare, at der er nogle andre muligheder, hvor det var langt bedre at starte for at gøre noget for de her kvinder. Jeg er enig med Dansk Folkeparti i, at burkaer, hvis de er kvindeundertrykkende, ikke er noget, der skal bruges i Danmark, men så længe det er et led i folks religionsudøvelse, hvad jo godt kan være tilfældet, er vi nødt til at acceptere, at der er kvinder, der har lyst til at gå med burka.		Karina Lorentzen Dehnhardt (SF): Jeg synes bestemt, at vi skal diskutere kvindeundertrykkelse. Det synes jeg er et rigtig godt tema at komme ind på, og det har jeg jo netop også nævnt indtil flere gange. Men jeg har jo endnu ikke set noget fremlagt om, hvor mange kvinder det her drejer sig om, hvor mange kvinder der er undertrykt, hvor mange der bærer burka, fordi det er et led i deres religionsudøvelse. Vi må henholde os til, at man ifølge grundloven og menneskerettighederne i hvert fald har lov til at udøve sin religion, men hvis man er undertrykt eller tvunget, så har vi jo lovgivning imod det.	
	Kl. 17:05		Kl. 17:07
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Fru Marlene Harpsøe.		Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Hr. Naser Khader.	
	Kl. 17:05		Kl. 17:07
Marlene Harpsøe (DF): Socialistisk Folkeparti fremkommer med sin ordfører her på talerstolen med en masse mistanker. Der er altså forskel på mistanker og realiteter. Det er det ene. Når det er sagt, vil jeg gerne høre, om Socialistisk Folkeparti bakker op om, at vi i Danmark har et forbud imod flerkoneri, fordi det er undertrykkende, og om man ikke også gerne vil være med til at forbyde burkaen. Hvis ordføreren for Socialistisk Folkeparti ikke mener, at man kan forbyde burkaen, selv om man har forbudt flerkoneri, vil jeg gerne høre fra ordførernes side, hvorfor det er sådan. Hvad er forskellen på de to ting? Det vil jeg gerne have et meget klart svar på.		Naser Khader (KF): Ordføreren fokuserer på antallet, at vi ikke ved, hvor mange der er. Nej, det ved vi netop ikke, men for os handler det ikke om antallet, men om princippet, når man diskuterer problemets omfang. Vil det sige, at det, hvis udvalget når frem til den konklusion, at det drejer sig om flere hundrede, vil ændre SF's opfattelse af problematikken?	
	Kl. 17:06		Kl. 17:08
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.		Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.	
	Kl. 17:06		Kl. 17:08
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF): Nu er det jo sådan, at det har ligget i vores lovgivning i rigtig mange år, at flerkoneri tillader vi ikke. Jeg skal ikke kunne sige, hvad der er baggrunden for, at vi ikke tillader flerkoneri i Danmark, men jeg har en fornemmelse af, at det godt kunne være begrundet i Biblen eller noget religiøst.		Karina Lorentzen Dehnhardt (SF): Enhver form for kvindeundertrykkelse er ganske uacceptabel, det skal der ikke herske nogen tvivl om, men vi ved faktisk ikke ret meget om, hvorfor man bærer burka i Danmark. Nu får vi jo formentlig snart lidt bedre viden fra det burkaudvalg, som skal komme med nogle forslag til tiltag og initiativer, men vi ved jo ikke, om det her forslag, hvis det bliver til realiteter, faktisk lovgiver imod en religiøs beklædning, eller om det lovgiver imod noget, der er kvindeundertrykkende. Vi har ganske enkelt ikke den viden om, hvordan burkaen bliver brugt i Danmark, og det vil da være meget relevant at få lidt styr på det.	
	Kl. 17:06		Kl. 17:09
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Hr. Naser Khader for en kort bemærkning.		Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Hr. Per Dalgaard.	
	Kl. 17:06		Kl. 17:09
Naser Khader (KF): Jeg er enig med ordføreren i, at det er et drilleforslag, men jeg er ikke enig i, at det er spild af tid, for jeg synes faktisk, det er et meget, meget alvorligt problem. Det handler om kvindeundertrykkelse, og jeg synes, det er vigtigt, at man tager den debat også. Jeg er heller ikke enig i, at der er andre større problemer end det. Det var ordføreren inde på mange gange. Vil det så sige, at fordi vi har klimaproblemer, som også er vigtige problemer, går alting i stå? Skal vi så ikke diskutere kvindeundertrykkelse, problemer med ekstremisme eller den økonomiske situation? Skal alt gå i stå, for at vi skal kunne fokusere på de største problemer?		Per Dalgaard (DF): Tak. Jeg må jo konstatere, at Socialistisk Folkepartis ordfører er den første, der siger: hvis det at bære burka er kvindeundertrykkende. Det kan vi så kun tage ad notam og sige, at det åbenbart er SF's holdning. Så vil jeg lige, med hensyn til at vi skal tage os af de kvinder, som bliver undertrykt, og de kvinder, som skal på arbejdsmarkedet osv., spørge, hvordan man egentlig kan konstatere, hvorvidt en kvinde, der går med burka, har fået tæsk derhjemme. Hvordan er det muligt? Hvor kan en sådan kvinde egentlig få et job på arbejdsmarkedet? Hvor i det danske samfund kan kvinder, der går med burka og niqab, egentlig fungere i betragtning af den opfattelse, vi alle har om, at vi er fælles om at få det her gode samfund til at fungere?	

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:09

kvinder, der bliver sendt ud af landet, når de har en voldelig ægte-
mand. Det synes jeg da også er en udmærket diskussion, men skulle
vi nu ikke holde os til den foreliggende sag?

Kl. 17:10

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det, jeg sagde, var, at jeg synes, at man godt kunne have kon-
centreret sig om at sikre de kvinder nogle rettigheder, hvis de ville
forlade deres undertrykkende mænd, hvis det er sådan, det hænger
sammen. Det var noget, som vi godt kunne have arbejdet noget mere
for, og det er noget, som bl.a. ikke kan lade sig gøre, fordi Dansk
Folkeparti ikke vil være med til at sikre, at de her kvinder kan få op-
hold i Danmark, uden at de har dansk statsborgerskab, hvis de forla-
der en voldelig mand. Hvilke planer har man i Dansk Folkeparti for
at sikre de her kvinder, som måske gerne vil arbejde, som gerne vil
ud på arbejdsmarkedet, som gerne vil have lov til at forsørge sig
selv? Det er faktisk også en vigtig ting i forhold til det at kunne for-
lade en ægtemand, for nogle af dem er jo økonomisk afhængige af
deres familier. Det ville give dem handlemuligheder, hvis vi sikrede
dem det, og det kunne jeg godt ønske mig at Dansk Folkeparti var
lidt mere optaget af.

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalgaard.

Kl. 17:10

Per Dalgaard (DF):

Nu skal jeg jo ikke svare på spørgsmål, så det kan vi tage ved en an-
den lejlighed. Men hvilke rettigheder er det, den socialistiske ordfø-
rer mener vi har hindret for de pågældende kvinder med den her de-
bat? Hvad er det for nogen rettigheder, de ikke har i forhold til alle
mulige andre? Dem kan jeg slet ikke få øje på.

Ethvert menneske i dette samfund har selvfølgelig en række ret-
tigheder; selvfølgelig har de da det. Men jeg mener, at de med den
beklædning, de går i – mere eller mindre påtvunget, måske – jo sig-
nalerer, at de faktisk ikke vil være en del af samfundet. Og det er da
et kæmpe problem – både for dem selv og det omgivende samfund.

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:11

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det er jo et motiv, som jeg ikke rigtig kan forholde mig til,
altså om de vil være en del af samfundet eller ikke vil være en del af
samfundet. Som udgangspunkt tror jeg på det gode i alle mennesker,
og nogle gange er det bare mangel på muligheder, som gør, at folk
ikke kommer i arbejde.

Hvis man taler dårligt dansk, eller hvis man har en særpræget på-
klædning, kan det da være reelle barrierer, der spærrer for et job.
Men jeg synes, at vi som samfund har en forpligtelse til at prøve at
hjælpe de kvinder til f.eks. at komme i job og til at give dem mulig-
hed for at forsørge sig selv og deres familier og være en del af det
danske samfund.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 17:12

Jesper Langballe (DF):

Ja, det er jo tydeligt, at ordføreren hellere vil tale om noget helt an-
det end det, som emnet her drejer sig om. Hun vil hellere tale om

Jeg har bemærket, at ordføreren nu tre gange har sagt: Burkaen er
et problem, hvis den er kvindeundertrykkende. Må jeg ikke godt
spørge ordføreren, om ordføreren overhovedet er i tvivl om det?
Skal vi have en kommission til at undersøge, om burkaen er kvinde-
undertrykkende? Tænk, hvis fru Karina Lorentzen Dehnhardt blev
puttet ned i en sort sæk med bare en sprække til at kigge ud af, og
der så var en politiker, der spurgte ind gennem sprækken: Er det her
kvindeundertrykkende?

Kan folketingsmedlemmer da ikke bruge deres egne øjne og de-
res egen fornuft og deres egen moral?

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:13

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Rent personligt må jeg sige, at jeg ikke ville bryde mig om at blive
smækket ned i en burka, det ville jeg absolut ikke bryde mig om, og
jeg ville opfatte det som krænkende for min personlighed. Jeg siger
bare, at vi ikke har nogen reel viden om, hvorvidt burkaen bliver
brugt som et undertrykkelsesmiddel, eller hvorvidt der rent faktisk er
nogle, der opfatter det her som et led i deres religionsudøvelse. Det,
jeg bare siger, er, at vi har en grundlov, som sikrer, at folk har lov til
at udøve deres religion, og det er vi nødt til at holde fast i. Men jeg
forventer, at vores burkaudvalg vil være i stand til at oplyse os lidt
mere om sagen. De bruger i hvert fald rigtig mange penge på at
komme til nogle konklusioner, så jeg har da også nogle forventnin-
ger om, at der kommer noget ud af det. Lad os da få noget viden, og
lad os blive oplyste om det.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 17:14

Jesper Langballe (DF):

Ordføreren siger, at vi ikke har nogen viden om, hvorvidt burkaen
bliver brugt kvindeundertrykkende. Hvis ordføreren ser en mand, der
står og pisker løs på sin kone, vil ordføreren så også sige: Vi har de-
sværre ikke nogen viden endnu om, hvorvidt det at banke konen er
kvindeundertrykkende. Det er da fuldstændig absurd.

Så siger ordføreren, at hvis en adfærd er religiøst begrundet, er vi
nødt til at acceptere den. Hvad er det dog for noget snak? Menneske-
ofring er altid religiøst begrundet, og hvis man ofrer mennesker og
skærer halsen over på dem på et alter for at behage sin gud, skal det
så også være tilladt, fordi det er religiøst begrundet? At en ugering
er religiøst begrundet, gør den da ikke tilladt eller tilladelig.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:15

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Hr. Jesper Langballe ved lige så godt som jeg, at det i forbindelse
med de eksempler, han kommer med der, selvfølgelig ikke er tilladt
og ikke er lovligt. Lovgivningen skal på den måde overholdes, også
selv om man er religiøs. Det tror jeg også svaret fra Justitsministeriet
vidner om. Men til forskel fra Dansk Folkeparti har vi altså i SF re-
spekt for grundloven og for menneskerettighederne og for det svar,
som vi har fået fra Justitsministeriet.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Naser Khader som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:15

Så i Det Konservative Folkeparti har vi ikke ændret holdning til burka og niqab, og vi er faktisk glade for at have sat en debat i gang, som handler om kvindeundertrykkelse.

Kl. 17:20

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Det er et alvorligt emne, vi behandler i dag. Netop på grund af alvorren bag kvinders brug af burka og niqab var et generelt forbud blandt de mange, næsten 100, politiske ønsker, Det Konservative Folkeparti havde, da vi fremlagde vores integrationsudspil i sommer – et integrationsudspil, som bredt beskæftiger sig med, hvordan vi sikrer den demokratiske integration, hvordan vi bekæmper kvindeundertrykkelse og ekstremisme, hvordan vi sikrer, at de nye borgere i Danmark får mulighed for at deltage i og bidrage til det danske samfund, og ikke mindst hvordan vi som samfund får glæde af de ressourcer, som langt de fleste nye medborgere tilfører og kan tilføre os.

Vi kan ikke støtte DF's beslutningsforslag. Vi opfatter det som et drilleforslag. Vi kan bare se nærmere på bemærkningerne til Dansk Folkepartis beslutningsforslag, hvor man har mere travlt med at fortælle, hvad de forskellige partier har udtalt, end at gå i dybden med de begrundelser, tendenser og dogmer, der ligger bag burkaen og niqabben. Dansk Folkeparti ved godt, at dette forslag ikke kan lade sig gøre, for landets jurister, juristerne i Justitsministeriet, har talt, og Dansk Folkeparti ved godt, at vi i i Det Konservative Folkeparti ikke kan stemme for et forslag, der er i konflikt med grundloven.

Jeg kunne bestemt godt tænke mig, at juristernes vurdering havde været anderledes, og at burka og niqab blev opfattet som et politisk symbol snarere end som en religiøs beklædningsgenstand. Men sådan blev det ikke, og det kan ikke lade sig gøre at gennemføre et generelt forbud. Men lad mig bare slå fast, at jeg mener det samme om burka og niqab, som jeg hele tiden har gjort. Ja, jeg vil sige, at jeg er blevet fastere i overbevisningen om, at det er et politisk symbol for Talebanislamisme.

Jeg mener, at den frivillighed, som de få kvinder, der overhovedet kan udtale sig om det, henviser til, ikke er et reelt udtryk for de grundlæggende mekanismer, der ligger bag ved brugen af burka og niqab. Jeg har før henvist til, at tvang og pres kommer i mange former i de miljøer, der opfordrer til brug af burka og niqab. Derfor kan man heller ikke sætte begrebet frivillighed ind i vores sædvanlige danske kontekst, og derfor mener jeg fortsat, at burka og niqab er kvindeundertrykkende og fungerer som et mobilt fængsel for kvinderne.

Konsekvenserne af et fravalg af burka eller niqab kan være samme form for udstødelse, som opleves i andre former for religiøse fanatiske miljøer. Tab af netværk, tab af kontakt til familie og venner, følelsen af ikke at høre til nogen steder er ofte uoverstigelige konsekvenser for disse kvinder. Dertil kommer, at der i hælene på et tilvalg af burka også følger et fravalg af deltagelse i det danske samfund, et fravalg af uddannelse og arbejde, et fravalg af deltagelse i fritidslivet, i børnenes skole- og institutionsliv, i det hele taget et fravalg af et positivt bidrag til det danske samfund.

Skal vi acceptere det? Nej, det mener jeg ikke. Jeg kan egentlig ikke lide at sige det, men det er da også interessant, at vi er på linje med flere toneangivende imamer, der også er imod burka og niqab. Senest udtalte storimamen i Egypten, at burka og niqab er politiske symboler, som man ikke vil have i Egypten. Han begrundede det med, at man f.eks. ikke efterligner profeten Muhammeds koner ved at bære burka og niqab, som nogle af de burkaklædte hævder. For som stormuftien udtalte, gjorde de nemlig ikke det. Muhammed første kone, Khadija, som han var gift med i 25 år, var slet ikke tildækket.

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den konservative ordfører. Der er nogle korte bemærkninger, først fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:21

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil sige, at hvis hr. Naser Khader opfatter det her som et drilleforslag, skal der jo ikke meget til, for at hr. Naser Khader følger sig drillet. Man kan så spørge, hvem hr. Naser Khader ville drille med forslaget, da han og Det Konservative Folkeparti selv fremsatte det.

Jeg har bemærket, at hr. Naser Khader har udtalt – jeg tror, det var til radioavisen – at han håber, at juristerne ændrer mening om 5 år i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt det er grundlovsstridigt. Så vil jeg høre, hvad der skulle være baggrunden for sådan en udtalelse. Er det, at de jurister, der er der nu, går på pension, eller om der er nogle nye, som hr. Naser Khader ved kommer til, eller noget i den stil? Hr. Naser Khader har også udtalt, at Det Konservative Folkeparti var forud for sin tid, da de kom med deres forbud, og så taget i betragtning, at Det Konservative Folkeparti jo ikke ønsker en grundlovsændring, må det jo betyde, at Det Konservative Folkeparti mener, at nu i dag er det ikke så godt med grundloven, men om 5 år ser det lidt bedre ud med grundloven, eller måske ser det endnu bedre ud med grundloven om 10 år. Hvad er baggrunden for de udtalelser?

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Naser Khader (KF):

Da vi fremsatte burkaforbuddet som et politisk ønske i vores integrationsudspil, var mit og vores udgangspunkt, at burka er et politisk symbol. Burka er kommet meget mere på fremmarch, efter at Taleban kom til magten i slutningen af 1990'erne i Afghanistan, end tidligere. Jeg er selv født og opvokset i Mellemøsten. Jeg har næsten ikke set burka og niqab indtil for 5-10 år siden, så det er en ny tendens. Så jeg havde håbet på, at juristerne ville tage udgangspunkt i, at burka og niqab er et politisk symbol, men man tog udgangspunkt i, at det er et religiøst symbol, og man konkluderede, at det ikke kunne lade sig gøre at forbyde det. Jeg vil ikke stemme for noget, der er i konflikt med grundloven. Jeg accepterer og respekterer, at juristerne har udtalt sig, og det kan vi ikke ændre ved.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:23

Martin Henriksen (DF):

Nu er det jo ikke juristerne, der sidder i Folketinget, og juristerne har ikke konkluderet, at det her er i strid med grundloven. Juristerne skriver, at de er tilbøjelige til at mene det, og så skriver de bl.a., hvorfor de er tilbøjelige til at mene det. Altså, der kan vel være mange tilbøjeligheder hos Justitsministeriets jurister, og jeg ved ikke, om hr. Naser Khader nødvendigvis skulle være enig i alle de tilbøjeligheder og fikse ideer, de lige pludselig måtte få derovre, selv om jeg indrømmer, at de kan få mange fikse ideer.

Jeg forstår simpelt hen ikke argumentationen, for i Justitsministeriets svar siger man også, at det, at der er nogle muslimer, der opfatter burka og niqab som et religiøst påbud, gør så, at det hører ind un-

der religionsfriheden. Men synes hr. Naser Khader ikke, at det er en lidt useriøs måde at argumentere på, at det, at nogle opfatter noget som religiøst, gør, at det skulle høre ind under religionsfriheden? Også selv om det skulle være religiøst, er det jo stadig væk sådan i dag, at man ikke kan tillade sig at gøre hvad som helst med den begrundelse, at det er religiøst begrundet. Så kan hr. Naser Khader ikke se, at der er en kortslutning et eller andet sted i den her argumentation?

Så har jeg et sidste kort spørgsmål: Kan hr. Naser Khader egentlig oplyse det, vi har svært ved at få oplyst, nemlig hvem der egentlig sidder i det her berømte og berygtede burkaudvalg, som kommer med noget og måske ikke kommer med noget, når de kommer med noget? Hvem ved?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:24

Naser Khader (KF):

Ordføreren stiller en masse spørgsmål, men jeg tror, at jeg i al beskedenhed kan sige, at jeg er den i salen, der har allerallermest imod de værdier, der er bag niqab og burka, og jeg kunne egentlig godt tænke mig en verden uden niqab og burka.

Jeg har et politisk ønske, en politisk vision, om, at vi skal burka og niqab til livs. Men juristerne har sat spørgsmålstegn ved det, og som medlem af et parti, der respekterer retsstaten helt og totalt, kan jeg ikke gå imod noget, som juristerne har sat spørgsmålstegn ved.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 17:25

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan forstå, at hvis hr. Naser Khader ikke blev begrænset af henholdsvis grundloven og menneskerettighederne, ville han fortsat være for det forslag, som Det Konservative Folkeparti i sin tid stillede, og som bliver fremsat af Dansk Folkeparti i dag. Jeg kan også på baggrund af hr. Nasers Khaders ordførertale forstå, at kvinder, der går med burka, altid er undertrykt.

Så kunne jeg godt tænke mig at få et klart svar på, hvordan undertrykte kvinder skal straffes. Hvordan skal de her kvinder, som bliver tvunget til at gå i burka af deres mænd eller af deres familie, straffes? Vil hr. Naser Khader indføre bødestraf for at være undertrykt kvinde, vil han indføre fængselsstraf for at være undertrykt kvinde? Hvad er konsekvensen af det her burkaforbud, som jeg kan forstå at hr. Naser Khader ville ønske sig, hvis han altså bare ikke var begrænset af menneskerettighederne?

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Naser Khader.

Kl. 17:26

Naser Khader (KF):

Det var igen en hel masse spørgsmål. Den argumentation, Enhedslistens ordfører kommer med, minder mig lidt om den diskussion, vi havde om pige- og kvindeomskæring. Enhedslisten og andre på venstrefløjnen fokuserede meget på, om vi kunne tillade os at straffe forældrene og få dem sat i fængsel. Det kan vi da, hvis de undertrykker deres piger og omskærer dem, for de gør noget strafbart.

Jeg vil ikke som politiker gå ind og sige, at sanktionerne skal være sådan og sådan. Det vil jeg da ikke blande mig i. Jeg har et politisk ønske om at komme burka og niqab til livs.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 17:26

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg tror ikke, hr. Naser Khader hørte efter, hvad jeg sagde. Jeg stillede ét spørgsmål: Hvordan skal de kvinder, som ordføreren påstår at ville hjælpe, straffes? Ordføreren siger, at man altid er undertrykt, hvis man bærer burka eller niqab. Godt. Hvordan er det så, hr. Naser Khader vil straffe de her kvinder? For det er jo konsekvensen af et forbud. Hr. Naser Khader foreslår jo ikke, at de mænd eller familier, som tvinger deres døtre eller koner til at bære burka, skal straffes. Det, der skal forbydes, er at gå rundt i en burka, og jeg stiller gerne mit helt, helt simple spørgsmål – mit ene spørgsmål, det samme spørgsmål, som jeg stillede lige før – igen: Hvordan vil hr. Naser Khader straffe de undertrykte kvinder? Skal man i fængsel, eller skal man have en bøde for at være så undertrykt, at man bliver tvunget til at gå i burka?

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Naser Khader.

Kl. 17:27

Naser Khader (KF):

Jamen det handler ikke om straf i første omgang. Det handler om at gøre noget ved en kvindeundertrykkende beklædningsgenstand. Det, der er vigtigt for mig, er, at vi kommer det til livs. Det er jo ikke straffen, jeg er optaget af her. Man kommer jo med et politisk ønske, og så må juristerne vurdere, hvad konsekvensen skal være. Det skal jeg ikke gøre.

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 17:28

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Burkaen kan vær forbundet med undertrykkelse, det skal der ikke herske tvivl om at også jeg mener. Jeg har blot forholdt mig til justitsministerens og hr. Hans Kristian Skibbys argumenter om hensynet til trafikssikkerheden, samt at det kan være svært at få et job, hvis man bærer burka. Jeg troede, måske fejlagtigt, at det var sådan, man diskuterede her i Folketinget.

Jeg vil godt stille ordføreren et spørgsmål: Tror ordføreren, at det, at man forbyder kvinder at bære burka, kan føre til, at der er muslimske kvinder, som ikke kan gå uden for en dør og derved vil være bundet til hjemmet?

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Naser Khader.

Kl. 17:29

Naser Khader (KF):

Det, der er pointen i øjeblikket, er, når de bliver sendt ud i jobtilbud. Så kan burkaen faktisk i mange tilfælde være årsagen til, at de bliver afvist til forskellige job. Og så går de hjem igen og holder sig inden for hjemmets fire vægge. Jeg mener, at deres muligheder for at deltage aktivt i det omgivende samfund forøges, ved at de kommer af med burkaen.

	Kl. 17:29		Kl. 17:31
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Fru Anne Marie Geisler Andersen.		Naser Khader (KF): Hvis spørgeren tænker på, at vi skal forbyde tørklæder, så vil vi ikke være med til det. Det vil vi ikke blande os i. Det her handler udelukkende om burka og niqab, og det er det, der dækker ansigtet helt eller delvist.	
	Kl. 17:29		Kl. 17:32
Anne Marie Geisler Andersen (RV): Ordføreren besvarede jo ikke mit spørgsmål. Grunden til, at jeg spørger, er, at jeg frygter, at dette forslag vil føre til, at muslimske kvinder vil være bundet til hjemmet, fordi de ikke kan gå udenfor uden at være iklædt burka. Hvad enten det så er et frit valg, eller de måtte være påtvunget at bære burka, vil det betyde, at disse kvinders bevægelsesfrihed reelt begrænses. Kan det slet ikke vække bekymring hos ordføreren?		Formanden: Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.	Kl. 17:32
	Kl. 17:30		Kl. 17:32
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Hr. Naser Khader.		Per Dalgaard (DF): Jeg er glad for at høre, at en, som har et meget godt kendskab til Mellemøsten og de religioner osv., der er derude og lidt længere ude, siger, at det er et politisk symbol. Der er faktisk meget i forbindelse med de her problematikker, som vi taler om her, som handler om politiske symboler, som bliver iklædt nogle religiøse elementer, måske for at få det til at glide lidt lettere ned hos specielt venstrefløj, som man dermed håber vil sige: Det er bare er i orden det hele, det er religiøse symboler eller religiøse symbolikker, og derfor skal vi ikke blande os i det.	
	Kl. 17:30	Jeg vil spørge, om hr. Naser Khader har kendskab til, om et sådant burkasamfund fungerer nogen steder på jorden, altså om han har kendskab til, hvilke udviklinger der er i et sådan samfund, når det drejer sig om f.eks. at lave en samfundsmodel, hvor alle folk er glade og tilfredse.	Kl. 17:33
Naser Khader (KF): Jamen det er den. Deres bevægelsesfrihed er jo begrænset i forvejen.	Kl. 17:30	Formanden: Ordføreren.	Kl. 17:33
	Kl. 17:30		Kl. 17:33
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Det er fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.		Naser Khader (KF): I det samfund, hvor halvdelen af befolkningen, dvs. kvinderne, med vold og magt skulle bære burka, nemlig Afghanistan, fungerede det jo ikke. Pigerne fik ikke lov til at gå i skole, kvinderne fik ikke lov til at forlade deres hjem og deltage aktivt i det omgivende samfund. Så burka kan faktisk være en hindring for at være en aktiv del af det omgivende samfund. Og hvis halvdelen af befolkningen bærer den, jamen så kan det være et rigtig, rigtig stort problem.	Kl. 17:33
	Kl. 17:30	Formanden: Hr. Per Dalgaard.	Kl. 17:33
Liselott Blixt (DF): Først og fremmest vil jeg rose ordføreren for Det Konservative Folkeparti for, at ordføreren gav lejlighed til, at Dansk Folkeparti kunne tage den her debat op. Fra vores synspunkt er det ikke et drilleforslag. Når flere politikere efter hinanden kommer ud og fortæller, at dette er noget, man gerne imødekommer, er det jo klart, at Dansk Folkeparti stiller sådan et forslag.		Per Dalgaard (DF): Det er jeg sådan set fuldstændig enig i, og det er også derfor, at Dansk Folkeparti bl.a. synes, at udbredelsen af sådan nogle forhold, sådan nogle beklædningsgenstande, sådan nogle religiøse holdninger, er ødelæggende og destruktive for de vestlige demokratier. Derfor bør vi på en eller anden måde tage fat på det problem, som er meget større end blot lige de måske 5, 10, 15 eller 100, som går med burka i dag herhjemme. Det er et meget dybere problem, men jeg glad for, at hr. Naser Khader egentlig er enig i, at et samfund med den model, den holdning, faktisk overhovedet ikke kan udvikle sig på nogen måde. Jeg glæder mig så til at høre fra venstrefløjens ordførere, om det er noget, der gør indtryk på dem, at det faktisk forholder sig sådan.	Kl. 17:34
Jeg kunne så godt tænke mig at høre ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hvad forskellen er mellem at forbyde flerkoneri og at forbyde burka og niqab.	Kl. 17:30		
	Kl. 17:30		
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.		Formanden: Ordføreren.	
	Kl. 17:30		
Naser Khader (KF): Jeg er ikke jurist. Juristerne har konkluderet, at man godt kunne forbyde flerkoneri inden for grundlovens rammer. Men i forbindelse med forbuddet mod niqab og burka har de udtalt, at det kan være i konflikt med grundloven, og det respekterer og accepterer jeg.	Kl. 17:31		
	Kl. 17:31		
Formanden: Fru Liselott Blixt.			
	Kl. 17:31		
Liselott Blixt (DF): Når nu ordføreren ikke kan være med til et forbud på grund af det grundlovsstridige, kan ordføreren så tilslutte sig noget af en mildere grad, f.eks. nogle retningslinjer for, hvordan kvinders beklædning skal være i eventuelt offentlige erhverv?	Kl. 17:31		
	Kl. 17:31		
Formanden: Ordføreren.			

Kl. 17:34

Kl. 17:38

Naser Khader (KF):

Jeg glæder mig også til at høre venstrefløjens argumenter i forhold til burka og niqab.

Kl. 17:34

Formanden:

Så er der korte bemærkninger, og det er fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 17:34

Jesper Langballe (DF):

Det er meget interessant at høre, at når man tager De Konservative på ordet, tager dem alvorligt, er det at drille. Det synes jeg er morsomt. De Konservative får en idé, og så siger vi fra Dansk Folkeparti: Det var søreme en god idé, det vil vi gerne være med til. Så siger De Konservative: Åh, det siger I bare for at drille.

Det fremgik jo tydeligt af ordførertalen, at hr. Naser Khader er uenig med Justitsministeriets jurister og havde ønsket et andet resultat i det responsum. Burkaen og niqabben er et politisk Taleban-system, siger hr. Naser Khader. Må jeg så godt spørge: Når en konservativ justitsminister er uenig med sine jurister, hvem er det så egentlig, der er minister? Er det juristerne, der simpelt hen dikterer ministeren, som er fuldstændig retsløs – og også den konservative folketingsgruppe? Oven i købet siger hr. Naser Khader senere, da han får stillet et spørgsmål her i salen, at han jo ikke er jurist. Har vi juridisk enevælde, eller hvad er det for en demokratiopfattelse?

Kl. 17:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:36

Naser Khader (KF):

Hr. Jesper Langballe har altid været en drillenisse. Men det, jeg mener med drilleforslag, er, at man godt ved, at det ikke kan lade sig gøre. Juristerne siger, at det kan være i konflikt med grundloven og menneskerettighederne. At man fremsætter et beslutningsforslag med den baggrundsviden, forstår jeg egentlig ikke. Og jeg forstår heller ikke, hvorfor Dansk Folkeparti ikke tidligere har fremsat sådan et beslutningsforslag. Hvorfor lige nu, hvorfor ikke for et år eller to siden?

Kl. 17:36

Formanden:

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 17:36

Jesper Langballe (DF):

Vist er det da nemt at svare på. Det er, fordi der, når vi hører, at regeringen nu går ind for et burkaforbud, jo så er en realpolitisk mulighed for at komme igennem med det. Der er vel ingen, der tidligere har været i tvivl om Dansk Folkepartis mening om den ting. Pludselig ser vi, at vi nu kan komme igennem med det, for nu mener De Konservative det samme som vi. Men så kan vi forstå, at det, når vi siger det og giver De Konservative ret, så bare er for at drille. Det synes jeg er en mærkelig opfattelse.

Men jeg vil godt stadig væk spørge ind til hr. Nasers Khaders demokratiopfattelse. Når den konservative folketingsgruppe er uenig med justitsministerens jurister, hvem tegner så De Konservative? Er fortolkningen af grundloven helt overladt til juristerne, sådan at valgte folketingsmedlemmer og ministre er retsløse?

Kl. 17:38

Formanden:

Ordføreren.

Naser Khader (KF):

Det, jeg sagde i min ordførertale, var, at jeg egentlig godt kunne tænke mig, at juristerne var kommet med en anden vurdering. Men det er de ikke, og det respekterer og accepterer jeg.

Kl. 17:38

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kunne også godt tænke mig at finde ud af, hvem det egentlig var, der havde trukket stikket ud af den demokratiske radar på den ellers meget demokratioptagede ordfører her i august måned og omegn, men jeg vil så glæde mig over, at Justitsministeriets embedsfolk åbenbart er dem, der har sat stikket ind igen, sådan at vi nu er på rette spor.

For helt ærligt: Undertrykkende genstande er jo sådan set det, vi diskuterer nu. Findes der undertrykkende genstande? Altså, jeg troede, at der fandtes mennesker, der undertrykte andre mennesker. Det kan så være, at de bruger ting til det, men her er det, som om en genstand, et stykke stof, i sig selv er undertrykkende.

Jeg har to spørgsmål: 1) Er genstande undertrykkende i sig selv? 2) Tror hr. Naser Khader, at der findes bare én kvinde i Danmark, der har taget burka eller niqab på af egen fri vilje?

Kl. 17:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:39

Naser Khader (KF):

Altså, for mig er det at bære burka og niqab ikke en ytring, men en handling. Og handlinger kan man godt lovgive om, og det var det, der var udgangspunktet for vores politiske ønske eller de mange politiske ønsker, vi havde i vores integrationsudspil, bl.a. om under punktet kvindeundertrykkelse at gøre noget ved niqab og burka.

Så det er en handling, og det er meget mere end et stykke stof. Der er en forfærdelig islamistisk ideologi bag det at bære burka. Jeg er overbevist om, at de fleste af dem, der bærer burka, tilhører den islamistiske ideologi. Det kan godt være, at der er en eller to, der har valgt det frivilligt – jeg fatter ikke, at de gør det, men det kan være, at der er en eller to, der har valgt det frivilligt – men mit udgangspunkt, da vi præsenterede udspillet, var, at man nogle gange er nødt til at begrænse de fås frihed for at hjælpe flertallet med deres ufrihed og med at få dem frigjort.

Kl. 17:40

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er vi jo næsten tilbage ved det her med venstrefløjen i 1970'erne, der mente, at alle andre mennesker levede i en falsk bevidsthed eller noget i den stil.

Nu glemte jeg i øvrigt at rose ordføreren for at stille op til debat i Folketingssalen. Det synes jeg sådan set også er på sin plads, for der var sikkert mange, der havde troet, at man ville sende en anden. Så det synes jeg sådan set også lige at der skal kvitteres for.

Men jeg synes, at Det Konservative Folkeparti har et helt konkret problem. Man påstår, at der ligesom er et politisk forslag, og at der så er en juridisk virkelighed ved siden af. Altså, det her er jo en lovgivende forsamling. Det Konservative Folkeparti er en folketings-

gruppe, ikke bare en debatklub. Altså, i debatklubberne kan man jo diskutere hvad som helst, men i en lovgivende forsamling må man forvente, at det skal blive til noget konkret, til lovgivning, til jura. Det er jo næsten som at høre klimakonferencer, hvor der er politiske aftaler og juridiske aftaler.

Det Konservative Folkeparti må da have nogle holdninger til frihed, til personlig frihed, til, hvad jeg selv må, til, hvad jeg må udtrykke, og hvordan jeg må gå klædt. Hvorfor er det, at hr. Naser Khader skal bestemme, hvordan andre mennesker må gå klædt – og så selv om den påklædning provokerer hr. Naser Khader?

Kl. 17:41

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:41

Naser Khader (KF):

Tak for ros. Hvorfor skulle jeg ikke deltage i debatten? Der er ikke noget at skamme sig over. Jeg er da glad for, at vi har igangsat en meget, meget vigtig debat, der handler om kvindeundertrykkelsen. Så der er ikke noget at flygte fra.

Det, vi gjorde i sommer, var at komme med et politisk udspil, et integrationsudspil med ca. 90 politiske ønsker. Og et af de ønsker viste sig senere ikke at kunne lade sig gøre juridisk, og det accepterede vi, men vi har så mange andre politiske ønsker, som vi i den kommende tid vil præsentere. Men at et af de 90 forslag kan give problemer med grundloven, respekterer vi.

Med hensyn til det der med den personlige frihed vil jeg sige, at der altså også er grænser. En gang imellem er man også nødt til at sige: Hertil og ikke længere. Vil Liberal Alliance, der er meget liberale, acceptere, hvis manden i et ægteskab vælger at give kvinden halsbånd på og gå rundt med hende? Der vil man da sige: Det vil vi da ikke acceptere, der må være en grænse for den personlige frihed.

Kl. 17:43

Formanden:

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 17:43

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes jo, at hr. Naser Khader slap for let om ved svaret på Enhedslistens ordførers spørgsmål. Jeg synes ikke, at vi fik noget klart svar på, hvad konsekvensen skal være for de kvinder, som vælger at gå med burka. Hvad skal konsekvensen være, hvis de gør det alligevel? Det kan vi da ikke bare overlade til juristerne. Hr. Naser Khader må have en forventning til, hvad vi skal stille op med de mennesker, som insisterer på at gå med en burka efterfølgende. Hvad skal konsekvensen være for de kvinder? Hvad skal konsekvensen være for de mænd, som tvinger kvinderne til at gå i burka, hvis det forholder sig sådan?

Der er jo i virkeligheden tale om to forskellige spørgsmål: Hvad skal konsekvensen være for dem, som måske af hensyn til deres religion gerne vil gå i en burka? Hvad skal konsekvensen være for de andre, hvis mænd tvinger dem til at gå i en burka?

Kl. 17:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:44

Naser Khader (KF):

Jamen tvang er jo i forvejen ulovligt. Man kan i forvejen ikke tvinge nogen til noget.

Jeg fatter egentlig ikke, at man forsøger at afspore debatten og fokuserer på, hvad konsekvensen skal være. Hvorfor ikke fokusere

på, hvad vi kan gøre for at komme burka og niqab til livs i verden? Hvad kan vi gøre ved det? Nu kan det ikke lade sig gøre at lovgive om det, men hvordan kan vi overtale og overbevise kvinderne og eventuelt dem, der tvinger dem til det, til ikke at bære burka?

Kl. 17:45

Formanden:

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:45

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det interessante er jo også, hvis der er en kvinde, der vælger at gå i burka. Skulle hun så efter hr. Naser Khaders forslag tvinges til at tage den burka af? Det synes jeg er et spørgsmål, vi ikke har fået svar på.

I det hele taget synes jeg, at det er interessant, om hr. Naser Khader har været ude at tale med de her kvinder. Har hr. Naser Khader kendskab til, at de kvinder er undertrykte? Kender hr. Naser Khader de kvinder i Danmark, som går i burka, og hvad motiverne er for det? Og hvad er egentlig årsagen til, at man ikke har taget tørklæderne med – er de ikke også kvindeundertrykkende? Hvorfor skal vi ikke også have et forbud mod tørklæder? Hvor går grænsen egentlig?

Til sidst vil jeg også gerne vide, hvilke ting hr. Naser Khader har med i posen til de kvinder, som i virkeligheden er undertrykte? Hvilke forslag har De Konservative så med i posen til de udenlandske kvinder, som bliver undertrykt af deres mænd – når man ikke kan realisere sit burkaforslag, som man mener er så saliggørende?

Kl. 17:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:46

Naser Khader (KF):

Noget af det mest centrale og den røde tråd i vores integrationsudspil er at gøre noget ved den demokratiske integration. Når folk bliver demokratisk integreret, undertrykker de ikke deres kvinder, og de tvinger heller ikke deres børn til at gifte sig med nogen, de ikke ønsker at gifte sig med. Det, det handler om for os, er derfor at få folk demokratisk integreret. Demokratiske familier tvinger ikke deres børn og kvinder til at gøre noget bestemt; de respekterer den enkeltes ret til at bestemme over eget liv, krop, seksualitet, uddannelse, ægteskab og fremtid.

Kl. 17:46

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 17:46

Kristen Touborg (SF):

Tak. Jeg synes, at ordføreren slap lidt for let hen over at svare fru Geisler Andersen på spørgsmålet om, om der ved et forbud mod burkaer ikke kunne være en risiko for, at de kvinder aldrig kom ud. Så sagde ordføreren: Jeg er ikke jurist, så det kan jeg ikke svare på. Altså, det er sandsynligvis rigtigt, at ordføreren ikke er jurist, men jeg troede, at ordføreren var politiker, og så vidt jeg kan se, er det et meget politisk spørgsmål. Det er sådan noget, hvor vi virkelig skal tage stilling til, om det ikke kan være en fare. Så jeg vil egentlig gerne gentage spørgsmålet og så høre, om ordføreren nu har et svar på det.

Kl. 17:47

Formanden:

Ordføreren.

Naser Khader (KF):

Jeg tror, at SF's ordfører sammensætter to af mine svar. Det er ikke i den sammenhæng, jeg har sagt, at jeg ikke er jurist. Det, jeg talte om, da jeg sagde, at jeg ikke er jurist, var, at jeg jo ikke er den, der har vurderet, om det kan lade sig gøre at forbyde burka og niqab i overensstemmelse med grundloven.

Med hensyn til om kvinderne må forlade deres hjem, så har vi da flere eksempler – hvoraf nogle er kommet til offentlighedens kendskab – på kvinder, der er blevet afvist fra bestemte job, fordi de bærer niqab eller burka.

Kl. 17:47

Kl. 17:48

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 17:48

Kristen Touborg (SF):

Jamen hvad er ordførerens holdning til det som politiker? Ville det ikke kunne indebære den risiko, at de kvinder aldrig kom ud, fordi de netop ikke kunne vise sig udenfor på grund af deres tro og religion? Er det slet ikke muligt at få et bare nogenlunde reelt svar på det spørgsmål?

Kl. 17:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:48

Naser Khader (KF):

Hvis mændene tvinger dem til ikke at forlade deres hjem, er det ulovligt, og så kan vi allerede i dag komme efter dem.

Kl. 17:48

Formanden:

Tak til hr. Naser Khader. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

På linje med regeringen og en række andre ordførere kan heller ikke Det Radikale Venstre støtte det fremsatte beslutningsforslag. Det strider imod grundloven og menneskerettighederne. Vi tror så i øvrigt også, at et burkaforbud i det offentlige rum måske direkte kan være mere skadeligt for kvinderne, og at det kan føre til endnu mere isolation for disse kvinder, end tilfældet er i dag.

Til det her, som hr. Naser Khader i sin sidste bemærkning sagde, om, at tvang allerede i dag er forbudt, vil jeg sige: Jo, jo, men problemet bliver jo at bevise, om der er tale om en tvangssituation eller en frivillig holden sig inden for hjemmets døre. Det er jo sådan set det, der er ret afgørende i den her sammenhæng. Vi er ikke tilhængere af, at kvinder bærer burka eller niqab, men fordi vi nu ikke kan lide et klædningsstykke, er det altså ikke sådan, at vi skrider til at ville forbyde det. Vi er overbevist om, at bærerne af disse klædningsstykker i en lang række tilfælde er undertrykt, det er bare meget svært at bevise totalt og konkret i de enkelte tilfælde. Vi må derfor overlade det til kvinderne selv at afgøre, om de vil bære burka eller niqab. Frem for alt er det vigtigt at sætte kvinderne i stand til selvstændigt at træffe den beslutning.

Efter vores opfattelse er den eneste reelle vej frem til virkelig ligestilling også for disse kvinder, at kvinderne tjener eller har deres egne penge og derved har den første forudsætning for at kunne sige nej til undertrykkelse. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at der er jobmuligheder også for kvinder, der bærer burka. Disse jobmuligheder

skal være der, for at der overhovedet kan blive tale om økonomisk selvstændighed. Som situationen er, tror vi altså ikke – i modsætning til hr. Naser Khader – at det vil føre til mindre undertrykkelse, men nok snarere til mere undertrykkelse, hvis burkaen i det offentlige rum faktisk blev forbudt.

Vi er ikke tilhængere af, at man bærer burka eller niqab, men vi mener bare, at et forbud kan føre til mere undertrykkelse, end tilfældet er i dag.

Kl. 17:51

Formanden:

Der er ønske om kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 17:52

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil gerne spørge fru Lone Dybkjær, i hvilke jobmuligheder og hvor hun anser en burkaklædt kvinde kan agere.

Kl. 17:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:52

Lone Dybkjær (RV):

Nu er jeg jo ikke jobkonsulent, men man kunne da sagtens forestille sig forskelligt arbejde, hvor der bare ikke lige præcis er kontakt til f.eks. andre personer, og derfor kan mere rutineprægede job f.eks. være en udmærket mulighed, og man kan da også sagtens forestille sig it-job. Man kan forestille sig en række job, hvor det sådan set ikke betyder noget, om man bærer en burka eller ej.

Kl. 17:52

Formanden:

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 17:52

Per Dalgaard (DF):

Jeg går stærkt ud fra, at fru Lone Dybkjær ikke selv tror på det, hun lige siger. Altså, uanset hvor en sådan kvinde vil blive placeret, vil det da være fuldstændig besynderligt for kolleger eller sikkerhedsmæssigt, at hun render rundt i sådan et flagrende lagen, hvor man stort set ikke kan se andet end lige ud igennem et par små huller.

Der er da en simpel sikkerhedsrisiko, og der er også en simpel asocial holdning til vedkommendes kolleger eller til de kunder, vedkommende skal betjene. Så jeg forstår simpelt hen slet ikke svaret.

Kl. 17:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:53

Lone Dybkjær (RV):

Nej, det forundrer mig sådan set ikke, at hr. Per Dalgaard ikke forstår svaret. Men med hensyn til det sikkerhedsmæssige mener jeg godt, at man kan klare det. Det kan man jo også klare i forbindelse med paskontrol. Der skal der bare være mulighed for at kunne se ansigtet, og det kunne man også forestille sig i det her tilfælde.

Så talte jeg i øvrigt om nogle specielle job, hvor man ikke nødvendigvis var i kontakt med kunder ansigt til ansigt. Der kunne da sagtens være tale om f.eks. gode it-egenskaber, hvor man sagtens kunne sidde med en computer og lave en hel masse, samtidig med at man sad i en burka.

Kl. 17:53

Formanden:

Så er der korte bemærkninger fra hr. Naser Khader.

Kl. 17:54

Naser Khader (KF):

Det under mig lidt, at en meget, meget stærk og fremtrædende kvindesagsforkæmper, fru Lone Dybkjær, har sådan en moderat laissez faire-holdning til det at bære burka og tørklæde. Hvis de vælger det, er det deres valg, bliver der sagt. Men problemet er, at sådan et tilvalg hindrer dem i at deltage aktivt i det danske liv, på arbejdsmarkedet, uddannelse m.v.

Nu kan vi ikke lovgive om det, for det er i konflikt med grundloven, så det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at spørge fru Lone Dybkjær om, er: Hvad skal vi ellers gøre for at komme burka og niqab til livs?

Kl. 17:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:54

Lone Dybkjær (RV):

For det første har jeg jo ikke sagt, at jeg er tilhænger af burka og niqab. Jeg har ikke stået og råbt op om, at vi skulle forbyde det, fordi jeg sådan set godt ved, at det er i strid med grundloven. Så jeg er ikke i hr. Naser Khaders situation. Jeg synes, man skal prøve at gøre disse kvinder økonomisk selvstændige. Det var det, jeg sagde. Det er i virkeligheden den bedste mulighed for at forhindre, at kvinderne bliver undertrykt. Det er det, vi har gjort i det danske samfund igennem mange, mange år, og det har virket, og det tror jeg også det vil gøre her.

Så for mig at se drejer det sig i virkeligheden om, at disse kvinder får så gode uddannelsesmuligheder som overhovedet muligt, for kun derved kan de opnå en reel selvstændighed, og kun derved kan de faktisk opnå at sige fra, nøjagtig som danske kvinder har opnået at kunne sige fra, gennem at de blev økonomisk selvstændige.

Nu er jeg jo altså noget ældre end hr. Naser Khader, og det er jo ikke sådan, at jeg i min tid ikke har oplevet kvindeundertrykkelse. Det har jo eksisteret her. Det er noget pjat at sige, at vi ikke kendte det i Danmark, før vi fik andre folkeslag ind. Det er noget sludder og vrøvl.

Kl. 17:55

Formanden:

Hr. Naser Khader.

Kl. 17:55

Naser Khader (KF):

Jeg vil spørge, om sandsynligheden er større for, at man bliver økonomisk uafhængig og aktiv deltager i samfundslivet, hvis man bærer burka/niqab, end hvis man ikke gør. Hvor er de største muligheder: med eller uden?

Kl. 17:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:56

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror da ikke, det klædningsstykke er fremmede, lige så vel som jeg heller ikke tror, at en lang række andre klædningsstykker er fremmede. Jeg tror heller ikke, det er fremmede – for nogle i hvert fald – hvis de optrådte i bikini, for andre er det sikkert. (*Formanden:* Men man skal ikke opfordre til det). Nej. Sådan er det da, men det er jo ikke det, det handler om. Det, det handler om, er, om det, hvis man nu forbyder burkaer i det offentlige rum, vil gøre tingene bedre eller værre for kvinderne. Der er det, jeg siger, at jeg tror, det alt andet lige er bedre at gøre så meget som muligt, for at kvinderne kom-

mer ud i det offentlige rum, at kvinderne får noget arbejde, og at kvinderne søger noget arbejde, der virkelig kvalificerer dem, og hvor det sker mere eller mindre uafhængigt af, om de nu sidder i den ene eller anden klædningsdragt.

Kl. 17:56

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører.

Kl. 17:57

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg er så glad for at bo i et land, hvor der ikke er nogen, der fortæller mig, hvad for noget tøj jeg skal have på. Og jeg støtter op om de mænd og kvinder i Iran, der går op imod det præstestyre, der bl.a. har sat politiet til at kontrollere, hvordan kvinderne går klædt.

I et demokrati og i en retsstat er den personlige frihed helt afgørende, herunder retten til selv at bestemme, hvad for noget tøj man går i. Jeg bryder mig ikke om burkaer, men i Enhedslisten har vi den meget klare opfattelse, at staten ikke skal bestemme, hvordan voksne mennesker skal gå klædt, den slags hører hjemme i Saudi-Arabien og Iran, og der forsøger de mennesker, der bor der, at komme af med det.

Det kommer sådan set ikke bag på mig, at lige præcis Dansk Folkeparti angriber de grundlæggende borgerlige frihedsrettigheder uden at blinke, men at Det Konservative Folkeparti tager så let på frihedsrettighederne, at de i fuldt alvor kan finde på at foreslå et burkaforbud, kommer faktisk bag på mig, ligesom jeg synes, det er en smule påfaldende, at et parti, der ikke bare rummer en justitsminister, men også den tidligere justitsminister, ikke har overvejet, om forslaget er i strid med den danske grundlov og ikke mindst i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention.

Jeg synes, det her spørgsmål om, hvordan man skal straffes for at være undertrykt, er yderst interessant. Hvad skal straffen være for at gå med burka eller niqab? For argumentationen for forbuddet imod burka og niqab er, så vidt jeg forstår, at de her beklædningsgenstande er undertrykkende. Spørgsmålet er så, om man skal straffes med bøde, fængsel eller måske med samfundstjeneste for at være undertrykt. Der er naturligvis ingen tvivl om, at hvis man f.eks. er tvunget til at gå med burka, er man undertrykt. Hvorfor er det så den kvinde, der er undertrykt, der skal straffes, og ikke den person, der har tvunget hende til at gå med burkaen, der skal straffes? Altså, hvis vi forestiller os, at en mand tvinger sin kone til at gå med et meget stramt korset og nogle meget højhælede, lange læderstøvler, er det så konen, der skal straffes? Skal vi forbyde korsetter og lange støvler? Eller skal vi gå efter den mand, der tvinger sin kone til at gå i noget, hun ikke har lyst til, og noget, som i øvrigt begrænser hendes frihed, fordi det er svært at gå med høje hæle og man ikke rigtig kan trække vejret, når man har korset på?

Derudover er det sådan, at der med det her forslag er en betydelig risiko for, at lige præcis de kvinder, man påstår man vil hjælpe, bliver isoleret yderligere. For hvis man rent faktisk får sådan et forslag her igennem om et forbud mod at bære burka, risikerer vi jo altså, at de kvinder, som rent faktisk er tvunget til at have burka på, bare vil blive holdt inden døre, medmindre man altså samtidig er villig til at vedtage en lov, der pålægger kvinder f.eks. at opholde sig 3 timer, kunne vi sige, dagligt i det offentlige rum, eller medmindre hr. Naser Khader holder fast i, at burkaen skal være forbudt over det hele, altså også hjemme i privaten, og at man ikke må have den liggende.

Jeg kan forstå, at Jyllands-Posten fik sat en stopper for forslaget i sin tid. Det synes jeg er meget fornuftigt. Til det med, at Jyllands-Posten blander sig, vil jeg sige, at det må De Konservative og Jyllands-Posten selv finde ud af, men jeg synes, at det ville være noget underligt noget, hvis politiet skulle bruge ressourcer på at gå og ban-

ke på dørene for at tjekke, om der nu er en burka inde på den anden side af døren. Det kan være, hr. Naser Khader stadig synes, det er en god idé, jeg ved det ikke.

Jeg går ind for et Danmark, hvor der ikke er nogen, der bliver tvunget af deres mænd eller af deres familier til at klæde sig på en bestemt måde. Men det her forslag handler ikke om at hjælpe undertrykte kvinder. Hvis det handlede om at hjælpe kvinder, der bliver tvunget til at gå med burka, hvorfor skal de så straffes? Det her forslag handler ikke om ligestilling. Det her forslag handler om skræmmebilleder, det handler om symbollovgivning, det er udtryk for banal populisme.

Hvor ville jeg dog ønske, at Dansk Folkeparti rent faktisk interesserede sig for ligestilling for lige præcis den her gruppe kvinder, for hvis man gjorde det, ville man forholde sig til, at vi har en 7-års-regel i den danske udlændingelov, der betyder, at kvinder tvinges til at blive fastholdt i forhold med mænd, der banker dem, fordi de vil blive udvist af landet, hvis de forlader dem. Så ville man også fra Dansk Folkeparti forholde sig til, at vi har en 300-timers-regel, som nu bliver gjort til en 450-timers-regel, en regel, der primært rammer kvinder med indvandrerbaggrund, og hvor kvinder bliver gjort hundrede procent økonomisk afhængige af deres mænd. Det har været et mantra i velfærdsstaten siden 1950'erne, at kvinder skulle være økonomisk uafhængige af deres mænd, så de kunne gå fra dem, hvis mændene var nogle dumme svin. Men når det kommer til kvinder med indvandrerbaggrund, er man åbenbart fuldstændig ligeglad.

Det her forslag handler ikke om ligestilling, det handler om skræmmebilleder, om symbollovgivning – det er populisme.

Kl. 18:02

Formanden:

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Per Dalggaard.

Kl. 18:02

Per Dalggaard (DF):

Jeg synes, det er fantastisk at høre Enhedslistens ordfører sige, at Dansk Folkeparti med det her forslag er imod frihedsrettighederne. Altså, nu vil jeg ikke begynde at diskutere, hvorledes Enhedslistens gamle rødder egentlig har haft det med hensyn til frihedsrettigheder og frihed for andre; det kan vi tage ved en anden lejlighed.

Men jeg vil gerne have lov til at sige noget om argumentet om, at det at tvinge piger til at gå med korsetter og lange støvler osv. er det samme som at tvinge dem til at gå med burka. Gør det, som hr. Naser Khader fremførte, slet ikke noget indtryk på Enhedslistens ordfører, nemlig at det at gå med burka og niqab er et politisk symbol run- det af en religion/politisk bevægelse, som ikke har en pind med demokrati at gøre? Det vil Enhedslisten fremme. Jamen jeg synes, det er fantastisk.

Kl. 18:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:03

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil sige til hr. Per Dalggaard, at jeg i modsætning til Dansk Folkeparti går ind for den grundlæggende frihedsrettighed, det er selv at kunne bestemme, hvad for noget tøj man har på. Altså, jeg har ikke lyst til at leve i en stat, hvor staten fortæller mig, hvad for noget tøj jeg må gå med, og hvad for noget tøj jeg ikke må gå med.

Til gengæld er det klart, at vi skal slå ned på det, når kvinder tvinges til f.eks. at tage en burka på. Og jeg kan simpelt hen ikke forstå logikken – det kan være, hr. Per Dalggaard kan forklare mig det – for nu har jeg stillet både justitsministeren og hr. Naser Khader dette meget simple spørgsmål: Hvordan vil man straffe kvinder, der er så undertrykt, at de bliver påtvunget en burka? For det er altså det,

det her forslag handler om, må jeg sige til hr. Per Dalggaard. Det her forslag handler om, at de her kvinder skal straffes, fordi de har en burka på. Hvordan skal de straffes – med bøde, fængsel eller samfundstjeneste?

Kl. 18:04

Formanden:

Hr. Per Dalggaard, kort bemærkning.

Kl. 18:04

Per Dalggaard (DF):

Nu skal jeg jo igen ikke svare på spørgsmål, men jeg kan da godt prøve at løfte sløret: Hvem siger egentlig, at det er de pågældende kvinder, der skal straffes? Det, det handler om, er at forbyde en burka. Der er da ingen, der siger, at det er kvinden selv, der skal straffes. Det fremgår da, så vidt jeg ved, ikke lige af forslaget. Det kan da meget vel være, at det er den pågældende mand, der tvinger kvinden, der skal straffes.

Med hensyn til, hvor de pågældende kvinder skal integreres på arbejdsmarkedet, vil jeg igen også her spørge: Hvor kan man forestille sig en burkklædt eller niqabklædt kvinde kan arbejde? Altså, hvilke sociale relationer kan vedkommende få til sine arbejdskolleger eller til de kunder, der står foran vedkommende?

Kl. 18:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:05

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

At tvinge sin kone til at tage burka på er i forvejen ulovligt. Og det er ikke det, der står i det beslutningsforslag, som hr. Per Dalggaard selv har været med til at fremsætte. Hr. Per Dalggaard er medlem af Dansk Folkeparti, der har fremsat det forslag, vi behandler i dag. Det handler ikke om, at mænd, der tvinger deres kone til at gå med burka, skal straffes, for det er allerede i dag ulovligt. Forslaget handler om at forbyde burkaen.

Jeg har i dag gentagne gange spurgt om, hvad konsekvensen så skal være, hvis man alligevel har burka på. Altså, hvordan er det, de her kvinder, som undertrykkes til at tage en burka på, skal straffes? Jeg vil sige, at det er et gennemgående tema for debatten i dag, at det ikke er muligt at få svar på det meget, meget simple spørgsmål.

Med hensyn til hr. Per Dalggaards andet spørgsmål om, hvor man kan være en del af arbejdsmarkedet, vil jeg sige: Det er der da mange steder man kan, men i øvrigt er det ikke et argument for at forbyde noget, at det er svært at komme ind på arbejdsmarkedet, hvis man ser ud på en bestemt måde. I modsætning til Dansk Folkeparti er jeg så glad for at leve i en stat, hvor der ikke er nogen, der fortæller mig, hvad for noget tøj jeg skal gå med.

Kl. 18:06

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Naser Khader.

Kl. 18:06

Naser Khader (KF):

Jeg ved ikke, hvor meget ordføreren kender til nogle af de mest fremtrædende islamiske feminister: Fatima Mernissi, Taslima Nasrin, Nawal al-Sadawi, Hirsi Ali, Mona Eltahaway. Det er nogle af de mest fremtrædende frihedskæmpere for de muslimske kvinder rundt om i verden. Da Mona Eltahaway var i Århus, blev hun interviewet af Martin Krasnik ved Århus Festuge. Hun blev spurgt om niqab- og burkaforbud, og da sagde hun:

For mig er ansigtet essens af menneskelig kommunikation, og ved at tildække det sletter man kvinderne fra samfundet. Jeg kan se,

at kun ganske få går med burka i Danmark, men jeg vil have det bandlyst i hele verden, ikke kun i Europa, men også i Egypten og i Saudi-Arabien.

Så siger hun videre:

I har demokrati og mener dybest set, at alle skal have lov til at gøre, som de vil. Men jeg kan ikke støtte noget, som virker så fornærmende mod kvinder, bare fordi nogle få kvinder har valgt at leve med det.

Gør citatet indtryk på ordføreren?

Kl. 18:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:07

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg tror ikke, at hr. Naser Khader på noget tidspunkt har hørt mig sige, at jeg synes, det er godt at gå med burka. Det er der ikke nogen i oppositionen der har sagt i dag.

Jeg synes ikke, at burka er godt. Men jeg vil ikke forbyde en burka, for konsekvensen af at forbyde en burka vil være to ting. For det første vil det være et meget voldsomt angreb på den grundlæggende personlige frihed, som det danske samfund bl.a. bygger på. For det andet er risikoen for, at de kvinder, som hr. Naser Khader påstår at ville hjælpe, isoleres yderligere, fordi de så slet ikke kan komme udenfor, meget, meget stor.

Jeg synes, det er en skam, at hr. Naser Khader ikke har villet svare på det – heller ikke på det spørgsmål – i dag, ligesom jeg synes, det er så ærgerligt, at hr. Naser Khader bliver ved med at sige, at han vil hjælpe de her kvinder, men når jeg så spørger, hvorfor han vil straffe dem, han siger at han vil hjælpe, kan jeg ikke få noget svar. Det er da virkelig en skam.

Kl. 18:08

Formanden:

Hr. Naser Khader.

Kl. 18:08

Naser Khader (KF):

Jamen pointen med disse fremtrædende islamiske feminister er, at de faktisk gerne vil hjælpe deres medsøstre, og en af metoderne er faktisk at bandlyse burka og niqab, som de opfatter som dybt undertrykkende.

Men det, jeg vil spørge ordføreren om, er: Hvis vi forestiller os, at der dukker en ny sekt op, som bosætter sig i Danmark, og som har den tradition, at når manden og kvinden forlader deres hjem, skal kvinden være i halsbånd og snor, og så skal manden trække kvinden rundt i byen, vil Enhedslisten så acceptere det eller forbyde det?

Kl. 18:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:09

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Hvis kvinden bliver tvunget til at have et halsbånd om sin hals og blive trukket rundt omkring i byen – sikke nogle voldsomme billeder, hr. Naser Khader har i sit hoved – vil vi da selvfølgelig ikke støtte det. Det er da allerede forbudt, vil jeg sige til hr. Naser Khader. Man må ikke tvinge andre mennesker til noget, ligesom man ikke må tvinge nogen til at tage en burka på. Og det er jo det, som er så underligt ved den her sag.

Jeg vil sige til hr. Naser Khader, at det allerede er forbudt at tvinge folk til at gøre noget, de ikke vil, herunder bl.a. at gå med en burka. Og hr. Naser Khader siger nu igen i sin kommentar, at han øn-

sker at hjælpe de her kvinder, at hjælpe de muslimske medsøstre, jamen hvorfor vil hr. Naser Khader så give dem en bøde, sætte dem i fængsel eller give dem samfundstjeneste, eller hvad det nu er, hr. Naser Khader vil? Vi kan jo ikke få svar på det.

Det forslag, vi behandler i dag, og som i sin tid kom fra Det Konservative Folkeparti, har intet at gøre med at støtte kvinder, der bliver udsat for tvang – intet. Vi risikerer, 1) at de bliver isoleret yderligere, 2) at de skal have en eller anden form for straf for at være undertrykt. Det er ren og skær populisme. Det handlede i sin tid om, at hr. Naser Khader ønskede at trække stemmer fra Dansk Folkeparti; det tror jeg at de fleste der er til stede i dag ved.

Kl. 18:10

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:10

Jesper Langballe (DF):

Jeg sidder og spekulerer på, hvordan man skal være skruet sammen inde i hovedet for overhovedet at rejse tvivl om, at noget så barbarisk som en burka er tvang og kvindeundertrykkelse. Det er utroligt, men jeg må konstatere, at kulturradikalismen her i salen repræsenteret ved venstrefløjen og De Radikale efterhånden er villig til at sælge alt, hvad den har stået for, især om kvinders ligestilling, for at lefle for og tækkes en lovreligion, der vil lægge mennesker i bånd og bast.

Så vil jeg gerne, hvis jeg kan nå det, kommentere noget, som fru Johanne Schmidt-Nielsen sagde: Hvem skal straffes? Er det kvinden, der skal straffes? Ja, det er det jo, for rent praktisk kan det ikke lade sig gøre. Man kan ikke gennemskue, at der er tvang, og hvis der er tvang, ligger der jo netop det i det, at kvinden ikke vil sige noget om den, der har tvunget hende, så det er rigtigt nok. Man kan godt sige, at man retter bager for smed, men hvorfor gør man det? Det gør man for at befri den kvinde for burkaen og give hende påskud til at sige: Der er et myndighedsforbud, det kan jeg ikke sidde overhørig, for så bliver jeg arresteret. Så smider hun burkaen, det er en befrielsesakt.

Kl. 18:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:11

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak til hr. Jesper Langballe for endelig at komme med et svar på et spørgsmål, som jeg har stillet mange gange i dag. Tak, fordi hr. Jesper Langballe nu har fortalt her i Folketingssalen og til dem, der ser med, at det er de kvinder, man siger man vil hjælpe, som skal straffes. Jeg er glad for, at det blev gjort klart.

Jeg kan sige til hr. Jesper Langballe, at jeg jo også tit undrer mig over, hvordan hr. Jesper Langballe er skruet sammen i hovedet, så det er en gensidig undren. Men jeg er glad for, at hr. Jesper Langballe gjorde det helt klart, at de personer, der skal straffes som konsekvens af det forslag, vi behandler i dag, er de kvinder, man påstår man vil hjælpe. Det er dem, der skal straffes.

Kl. 18:12

Formanden:

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:12

Jesper Langballe (DF):

Ja, selv tak.

Jeg fik jo ikke nogen kommentarer til det, jeg egentlig sagde, nemlig om den måde at gøre det på ved at lave et myndighedspåbud. Myndighedspåbud skal jo altid være fulgt op af en straffesanktion, det er klart, men det er ikke afgørende her. Det afgørende her er at få

befriet de kvinder for den hæslige tvang, og det vil fru Johanne Schmidt-Nielsen blæse højt og flot på, for alle de store ord om kvinders ligestilling, der er blevet sagt af venstrefløjen i fortiden, betyder intet i dag – intet i forhold til det ene at lefle for og takkes og være underdanig over for en barbarisk lovreligion, som vil undertrykke kvinder med noget så forfærdeligt som at lukke dem inde i en sort sæk, så de kun kan se ud gennem en sprække. Det er det, fru Johanne Schmidt-Nielsen forsvare i frihedens navn.

Kl. 18:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:13

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

I modsætning til hr. Jesper Langballe og Dansk Folkeparti interesserer jeg mig rigtig, rigtig meget for kvinder med indvandrerbaggrunds muligheder for ligestilling, og det er derfor, jeg synes, det er sådan en stor skam, at Dansk Folkeparti bliver ved med at forsvare den 7-års-regel, der betyder, at kvinder med indvandrerbaggrund bliver fastholdt i ægteskaber, hvor de får bank. Det er også derfor, det er sådan en stor skam, at Dansk Folkeparti bliver ved med at stemme for den 300-timers-regel, der nu bliver lavet til en 450-timers-regel, og som betyder, at rigtig mange kvinder med indvandrerbaggrund bliver gjort hundrede procent økonomisk afhængige af deres mænd. Det er jeg ked af.

For at komme med et svar på det, hr. Jesper Langballe sagde: Vil det her så give de kvinder, der er tvunget til at gå med burka, et argument imod deres mænd eller deres familie, eller hvem der nu tvinger dem? Nej, må jeg sige til hr. Jesper Langballe. Risikoen er jo lige præcis, at de vil blive isoleret yderligere, at de slet ikke kommer udenfor, og hvis de slet ikke kommer udenfor, har vi ingen muligheder for at få fat i dem og hjælpe dem ud af den tvang, som i hvert fald jeg er meget interesseret i at komme af med. Jeg ved ikke, hvordan det står til i Dansk Folkeparti, for jeg tror ikke, forslaget her fra Dansk Folkeparti handler om at hjælpe nogle kvinder. Jeg tror, det handler om det, vi har set så mange gange før, nemlig skræmmebillede.

Kl. 18:15

Formanden:

Tak til fru Johanne Schmidt-Nielsen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 18:15

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I går fyldte Bent Fabricius Bjerre 85 år. Han skrev sangen »Jeg sætter min hat som jeg vil«. Man kunne jo godt mindes både teksten og den lidt lette tone, som måske også havde haft meget godt af at komme ind i debatten her i dag.

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg er imod knivvold, selv om jeg går ind for, at borgere skal kunne have en lommekniv på sig. Jeg er faktisk også imod at slå børn, selv om jeg ikke vil forbyde bambusstænger. Og så er jeg imod burka og niqab, selv om jeg heller ikke har tænkt mig at forbyde dem. Jeg håber så, at de her indledende nødvendige besværgelser er veloverstået, så vi kan forholde os til det indholdsmæssige. Hvis vi skal være helt ærlige, synes jeg faktisk, vi er kommet ret langt ud, når det her skal være en af de største og mest væsentlige diskussioner her i Folketinget. Det er ikke mere end 2-3 uger siden, Liberal Alliance havde en forespørgselsdebat om den fremtidige mangel på arbejdskraft og om, hvordan vi skal bevare velstanden i det danske samfund på lidt længere sigt. Der var ikke

helt den samme diskussionslyst, men det er jo et spørgsmål om prioritering.

For mig og Liberal Alliance er friheden en helt central værdi, friheden til at bestemme over eget liv, friheden til at bestemme sine egne værdier, friheden til at tro, tale og tænke frit. Og det gælder selvfølgelig også friheden til at gå klædt, som man vil.

Jeg tør næsten vædde på, at der findes kvinder i Danmark, der bliver tvunget til at gå med burka og niqab, men jeg tror også, der findes kvinder, der selv vælger det, og det er jeg faktisk blevet mere sikker på, end jeg var, da jeg skrev talen, for nu har jeg selv den konservative ordførers ord for, at de findes. Og så findes de helt sikkert! Jeg har svært ved at forstå det, men sådan er det. Hvis man har sådan en påklædning, kan det selvfølgelig også give nogle konsekvenser for ens personlige muligheder, men det er jo ens eget valg. Et forbud vil næppe hjælpe nogen, det er der også blevet boret i her i dag, og det vil helt sikkert indskrænke friheden.

Det er så kommet som en meget stor overraskelse for landets justitsminister, for den tidligere justitsminister, for den konservative integrationsordfører, for Socialdemokraternes formand og for den socialdemokratiske politiske ordfører. De vendte dog alle sammen på en tallerken, efter at Justitsministeriet havde gennemgået forslaget. Her kom man nemlig ikke overraskende frem til, at det hverken var i overensstemmelse med grundloven eller med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – stor overraskelse! For at De Konservative ikke skulle tabe ansigt, har man så nedsat et såkaldt burkaudvalg. Det kommer der næppe heller noget overraskende ud af, men så har man da i hvert fald haft ro så længe mellem Dansk Folkeparti og De Konservative, som skiftes til at være drillenisser, og stakkels Venstre, som tidligere i dag personificeret ved hr. Kim Andersen måtte stå og gyde olie på vandene.

Så er der det her element om, hvad det skulle være. Kvindeundertrykkelse har været et fremherskende element i debatten. Jeg tror overhovedet ikke på, at det her er for kvindernes skyld. Lad det være sagt rent ud: Jeg tror ikke, det er derfor, Dansk Folkeparti har fremsat forslaget.

Og til sidst tvang. Tvang er ulovlig i forvejen, sagde forslagets oprindelige idémand, hr. Naser Khader. Jamen hvis det er det, hvorfor har vi så brugt 4 timer på den her debat? Tvang er ulovlig i forvejen, vil jeg sige til hr. Naser Khader. Det skulle hr. Naser Khader og hele den konservative folketingsgruppe inklusive to justitsministre måske have tænkt over lidt før. Det her forslag er fuldstændig unødvendigt. Det er ren symbolpolitik, det indskrænker borgernes frihed, og derfor stemmer vi selvfølgelig nej. Justitsministeren sagde: Vi lever ikke i et frit, liberalistisk samfund, hvor enhver kan gøre, som han selv vil. Men hvis han ikke skader andre, hvorfor i alverden kan han så ikke gøre det?

Kl. 18:19

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Naser Khader.

Kl. 18:19

Naser Khader (KF):

Jeg er ikke enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at blot fordi vi har større problemer, skal vi ikke diskutere burka og tvang og kvindeundertrykkelse. Jeg opfatter diskussionen om kvindeundertrykkelse som noget meget, meget vigtigt, og fordi der er større problemer, eksempelvis klimaproblemer, skal vi da ikke sige: Nå, men så stopper vi diskussionerne om alt det andet. Alting kan godt diskuteres parallelt, så jeg er ikke enig i, at fordi der er noget, der er større, kan vi ikke diskutere det her.

Det, jeg vil spørge om, er, hvor grænsen går for Liberal Alliance. Er der ingen grænse? Skal vi genindføre revselsesretten? Det begrænser jo forældrenes personlige frihed. Skal vi genindføre pigeo-

mskæringen? Hvor går grænsen, er der ingen grænse for den personlige frihed?

Kl. 18:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:20

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er meget enig med hr. Naser Khader i, at man også skal kunne se det store i det små, og hvis der var noget stort i det her forslag – udtænkt af hr. Naser Khader – havde vi også gerne diskuteret det. Men de to eksempler, hr. Naser Khader bruger, viser jo til fulde, at ordføreren egentlig ikke har sat sig ind i forskellen på, hvad frihed for den enkelte, der ikke skader andre, er, og hvad frihed, der skader andre, er. De to eksempler handler jo netop om at skade andre, slå børnene eller skære i børnene. Det er meget tydeligt for enhver, at man gør noget dårligt ved børnene.

Men sådan er det ikke her. Her kan der være nogle, der gør det frivilligt – det har vi hr. Naser Khaders egne ord for fra Folketingets talerstol i dag – og der er nogle, der kan blive udsat for tvang til at gøre det. Ja, og det kan være, jeg tvinger hr. Naser Khader eller andre til at blive siddende, det ved jeg ikke. Men hvis jeg tvinger, kan jeg blive straffet for det, og hvis det er frivilligt, at hr. Naser Khader sidder på stolen derovre, kan jeg selvfølgelig ikke blive straffet for det, for så er der ingen, der har begået en forbrydelse.

Kl. 18:21

Formanden:

Der er ikke flere, der ønsker ordet for korte bemærkninger. Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, der får ordet. Det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 18:21

(Ordfører for forslagsstillerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Vi har i hvert fald kunnet konstatere fra dagens debat – og det er jo altid interessant – at man godt kan forbyde ting, der er religiøst betinget. Det synes jeg i hvert fald er interessant at få konkluderet fra Folketingets talerstol, fra justitsministerens side og også fra andres side herinde. Det synes jeg i hvert fald er interessant at vi i hvert fald er enige om det, så så langt så godt. Man kan godt forbyde ting, der er religiøst betinget og religiøst begrundet.

Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at der skal indføres et forbud mod at bære de heldækkende klædedragter burka og niqab i det offentlige rum. Debatten om de heldækkende klædedragter er ikke af ny dato. Emnet har ofte været diskuteret i så vel medierne som i Folketinget. Det, der aktualiserer det her beslutningsforslag, er udmeldingen fra regeringspartiet Det Konservative Folkeparti på partiets sommergruppemøde i midten af august måned 2009 om at forbyde klædedragterne. Følgende fremgik af berlingske.dk den 17. august 2009 i artiklen: Brian Mikkelsen står inde for burkaforslag. Ministeren udtalte, og jeg citerer:

»Forslag om at forbyde burka er skinbarlig konservativ politik...«

Vi vil godt erklære os helt enige med justitsministeren og Det Konservative Folkeparti. Det er god konservativ politik at forbyde burka, og som et nationalt konservativt parti er vi indstillet på ikke bare at tage en debat om emnet, det er naturligvis også vigtigt og relevant, men vi er faktisk indstillet på at sætte handling bag ordene. Når alt kommer til alt føler jeg mig overbevist om, at der bredt i samfundet er opbakning til det forslag, vi her i dag behandler. Jeg føler mig overbevist om, at langt de fleste uanset baggrund kan se det rimelige og fornuftige i vores forslag, og det er min klare opfattelse, at langt de fleste har gennemskuet argumentationen imod for-

buddet. Det handler grundlæggende om at beskytte og værne om dansk identitet og kultur; det er det, der er sagens kerne.

Det er flere gange fremgået af debatten, også i medierne, at forslaget skulle være i strid med grundloven, men her vil jeg igen henvise til justitsministeren, der har udtalt følgende, og jeg citerer ministeren:

»Jeg vil sige, at man i den danske stat kan gøre, hvad man vil, hvis man holder sig inden for de principielle rettigheder. Vi kan godt lovgive om, at man ikke skal være fuldstændig tildækket af hensyn til kvindernes ligestilling. Når man lovgiver for, at alle skal behandles ordentligt, og at der skal være ligestilling mellem kønnene, så tvivler jeg på, at det overhovedet kan være på kant med grundloven.«

Det er jo klar tale fra landets justitsminister. Der var altså ingen slinger i valsen, da fru Lene Espersen, hr. Brian Mikkelsen og hr. Naser Khader ønskede det forslag, som vi behandler i dag, fremsat. Nu er det fremsat.

Det er også fremgået klart af debatten, at Socialdemokraterne ligeledes har støttet et forbud. Hr. Henrik Sass Larsen har udtalt, og jeg citerer:

»Vi kan ikke forbyde, hvad folk render rundt i derhjemme. Der kan man være nøgen eller gå ud i burka, det skal jeg ikke blande mig i. Men Socialdemokratiet er med på et forbud, der gælder, så snart man bevæger sig ud af gadedøren.«

Sådan sagde altså politisk ordfører, hr. Henrik Sass Larsen til Jyllands-Posten den 17. august 2009 i artiklen: »Burkaer splitter fløjene«.

Dansk Folkeparti var enige med Det Konservative Folkeparti. Vi var enige med Socialdemokraterne, og de to partier var enige med Dansk Folkeparti. Men nu er de to partier hverken enige med sig selv eller med Dansk Folkeparti. Det er jo lidt forvirrende, og jeg kan godt forstå, hvis der er nogle, der synes, at det har været en forvirrende debat. Jeg synes ikke, man skal gemme sig bag eksperternes udtalelser og bag godhedsindustriens uendelige klagesang, for den vil altid beklage sig. Man skal sige fra, når der er behov for at sige fra. De heldækkende klædedragter er udtryk for fanatisme og intolerance. Nogle gange bliver vi nødt til i tolerancens navn at sige fra over for intolerance og undertrykkelse. Folketinget bør sende et klart signal.

Jeg vil sige, at når man læser – som jeg også har været inde på i debatten før – det svar, der er givet til Folketingets Retsudvalg fra Justitsministeriet, er det jo tankevækkende, at man på den ene side fra Folketingets talerstol, som også flere har været inde på, siger, at flerkoneri er forbudt. Flerkoneri er religiøst betinget. Der er også mange andre ting, der er religiøst betinget, men de er forbudt i dag. Selvfølgelig skal de også være det, fordi vi har en parlamentarisk forsamling, der kan lovgive inden for grundlovens rammer, og man må godt som parlamentarisk forsamling sige og lovgive om, at noget, der er religiøst betinget, bliver forbudt. Det må man godt, og det er ikke i strid med grundloven.

Når man i Justitsministeriets svar til Folketinget siger, at det, der gør, at man i Justitsministeriet er tilbøjelig til at mene, at det er i strid med grundloven, er, at der er nogle muslimer, der mener, at det at bære burka og niqab er religiøst begrundet, så synes jeg faktisk, at man er ude på dybt vand. Hvordan kan man på den ene side have den opfattelse – og det må både være en politisk og en juridisk opfattelse – at det er i overensstemmelse med grundloven f.eks. at forbyde flerkoneri, som er religiøst begrundet, men at det ikke er i overensstemmelse med grundloven at forbyde burka og niqab, som nogle mener er religiøst begrundet? Jeg synes simpelt hen, at kæden der hopper af i argumentationen, og jeg synes, at det er meget gennemskueligt. Jeg synes, det er ærgerligt, at man ikke har taget det op her, for man har haft muligheden, og man har selv lagt op til at tage det, og så falder man ned. Jeg synes, det er trist ud over alle grænser.

Kl. 18:27

Så har der også været rejst spørgsmål om, hvordan man skulle håndhæve et sådant forbud. Der er det jo fuldstændig rigtigt, som bl.a. hr. Jesper Langballe har været inde på, at bødestraf er en klar mulighed, men det er en lige så klar mulighed, at hvis kvinden vidner mod sine undertrykkere, kan bødestraffen selvfølgelig gå videre til undertrykkerne, og har kvinden behov for beskyttelse, skal kvinden naturligvis tilbydes beskyttelse, og så kommer vi nok også over i nogle helt andre strafferammer. Så det her kan selvfølgelig administreres, det kan selvfølgelig vedtages i Folketinget. Det er der intet til hinder for.

Jeg synes, det er pudsigt at høre den argumentation, der bliver lagt for dagen fra de partier, som først var for, så var de imod, og i morgen er de måske noget andet. Hr. Naser Khader har i dag til Radioavisen udtalt, at juristerne måske ændrer holdning om 5 år, men jeg har simpelt hen svært ved at forstå, hvordan man kan sige det. Jeg ved ikke, om de går på pension, eller om hr. Naser Khader er ved at uddanne sig som jurist og så regner med på et tidspunkt at overtage butikken. Hvordan kan man sige det? Hvordan kan man stå på Folketingets talerstol og sige, at juristerne har konkluderet, at det er i strid med grundloven, men om 5 år konkluderer de nok noget andet? Man vil jo ikke ændre grundloven. Det giver ikke mening; det hænger simpelt hen ikke sammen.

Det er jo også tankevækkende, at i selv samme svar, som Justitsministeriet har givet Folketinget, står der, at der i grundlovens § 70, som flere har nævnt i dag, er en lighedsbestemmelse, en lighedsgrundtanke, en lighedssætning. Det skal der selvfølgelig være, men der står jo også, at der er undtagelsesmuligheder. Det står i svaret. Derfor er det da besynderligt, at man så firkantet siger, at juristerne har konkluderet, at det er i strid med grundloven. Det mener jeg ikke man kan læse af det, der er afgivet af svar til Folketinget, at juristerne har konkluderet.

Vi har også spurgt ind til, hvem der egentlig sidder i det her berømte burkaudvalg, som regeringen har nedsat. Vi kan forstå, at der sker en hel masse ting, når det her burkaudvalg kommer, og jeg synes da også, at det er lidt interessant at få at vide, hvem der sidder i burkaudvalget. Hvem er det, regeringen har sat til at formidle og formulere regeringens politik på det her område? Det er vel ret relevant at få det at vide. Hvorfor skal det være så hemmeligt? Hvorfor kan vi ikke få det at vide?

I forbindelse med at De Konservative kom med det her forbud, har landets statsminister været ude dels at afvise det, dels at sige til bl.a. Politiken, at Venstre vil begrænse brugen af burkaer. Det synes jeg jo er interessant, men vi har ikke her i dag fået noget bud på, hvad der så ligger i de begrænsninger, som man så mener der skal være. Statsministeren har jo bl.a. udtalt, og jeg citerer:

»Vi ønsker at bekæmpe det kvindesyn, der ligger bag. Og vi ønsker, at burkaen ikke stiller sig i vejen for, at samfundslivet i øvrigt udfolder sig de steder, hvor vi har brug for at se, hvem hinanden er: I paskontrollen, omkring færdsel og den slags ting ...«.

Hvad dækker »den slags ting« f.eks. over? Man må jo altså have nogle synspunkter på det her. Det er da for nemt bare at sige: Vi har et udvalg, så parkerer vi den der. Hvis det nu er sådan – og det er jo sådan – at der er et flertal i Folketinget, der mener, at burka og niqab er dybt problematiske i det danske samfund, hvorfor begrænser vi så os selv? Det er jo det, vi gør; vi begrænser os selv, når vi siger, at vi overlader det til juristerne at vurdere det her, nogle jurister, som er tilbøjelige til at mene noget, og som har en argumentation i forbindelse med det om flerkoneri, jeg nævnte før, som jo ikke helt holder – det kan man vel godt konkludere.

Det undrer mig også, når man kigger ud i den store verden og ser, hvad der sker rundtomkring, for det har jo været fremme flere gange, at det her forslag ikke bare skulle være i strid med grundloven, men også med menneskerettighederne. Hvis det er sådan, at et burkafor-

bud er i strid med menneskerettighederne – og det kan jeg så forstå det er – er det jo lidt pudsigt, at de selv samme menneskerettigheder forbyder kristne kors i italienske skoler. Der er noget, der går fuldstændig galt her. Jeg forstår simpelt hen ikke, at der ikke bliver sagt fra, for der er jo en masse eksempler på – og det er ikke kun den dom fra Menneskerettighedsdomstolen – at vi i det danske samfund, i folkeskolen osv. nedtoner noget af vores egen kultur og baggrund af hensyn til et mindretal. Men når det så handler om, at vi vil lovgive om det mindretals heldækkende dragter eller andre ting, slår vi bak; så tør vi godt komme med meldinger i pressen, men vi tør ikke stå ved dem i Folketingssalen. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 18:32

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger, og det er først hr. Naser Khader.

Kl. 18:32

Naser Khader (KF):

Hvis man læser Dansk Folkepartis beslutningsforslag, er det egentlig tankevækkende, at det eneste, beslutningsforslaget omfatter, er fire citater. Jeg bliver citeret, justitsministeren bliver citeret et par gange, og Socialdemokraternes politiske ordfører bliver også citeret en gang.

Jeg synes simpelt hen, det er en hån mod de kvinder, der bliver undertrykt rundtom i verden, og de kvinder, der bærer burka, at man ikke bruger plads til at beskrive problematikken med burka og med kvindeundertrykkelsen og komme med eventuelle forslag til, hvad man skal gøre ved det. Men det eneste, man bruger krudt på, er, hvad vi andre har sagt. Det får mig til at konkludere, at det handler om at drille Det Konservative Folkeparti, mere end det handler om at beskytte kvinderne og deres rettigheder.

Kl. 18:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:33

Martin Henriksen (DF):

De eneste, der gør sig skyldige i at håne nogen her i dag, er Det Konservative Folkeparti, der har lanceret et forslag, som bl.a. skulle gå på at værne kvinder imod undertrykkelse, og når forslaget så kommer i Folketingssalen, vil man ikke stemme for det.

Kl. 18:33

Formanden:

Hr. Naser Khader.

Kl. 18:33

Naser Khader (KF):

Hvis Dansk Folkeparti er så optaget af kvinderne og deres situation og rettigheder, hvorfor er der så ikke en linje om det i beslutningsforslaget?

Kl. 18:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:33

Martin Henriksen (DF):

Hvis hr. Naser Khader har fulgt debatten, vil han vide, at flere af Dansk Folkepartis medlemmer gentagne gange har problematiseret burka og niqab i forhold til kvinders ligestilling. Jeg vil bare sige, at det, der vil være det centrale – det kan man jo så mene om, hvad man vil – er vel, hvad der rent faktisk vil ske, hvis vi vedtager det

her forslag. Og der vil jo ske det, som hr. Naser Khader selv har foreslået.

Kl. 18:36

Kl. 18:34

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:34

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ganske kort her til sidst: Der var jo så dejligt, at hr. Jesper Langballe her på falderebet afslørede, at det er kvinderne, der skal straffes. Det er de kvinder, som man påstår er undertrykte, og som man påstår at ville hjælpe, som man med det her forslag ønsker at straffe. Jeg synes, at det er godt, at hr. Langballe her til sidst fik sagt det.

Så tænkte jeg bare på, om hr. Martin Henriksen så ikke her til allersidst lige kunne løfte sløret for, hvilken straf de skal have. Kunne ordføreren for Dansk Folkeparti løfte sløret for, om det skal være en bøde, hvor stor en sådan bøde eventuelt skal være, eller skal de i fængsel, og hvor lang tid skal de eventuelt side i fængsel, eller kunne det være en form for samfundstjeneste, eller hvad har man gjort sig af overvejelser i Dansk Folkeparti?

Kl. 18:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:35

Martin Henriksen (DF):

Jamen de overvejelser, vi har gjort os, er, at man kunne forestille sig en bødestraf, og hvis kvinden vidner mod sine undertrykkere, kan de få en bøde, og hvis det er nødvendigt, skal kvinden naturligvis tilbydes beskyttelse.

Jeg synes i øvrigt, at det er en meget interessant argumentation, som Enhedslisten lægger for dagen. Jeg kan forstå, at hver gang Dansk Folkeparti mener et eller andet, som på en eller anden måde involverer kvinder, som har en anden baggrund end dansk, er det for at straffe dem. Mener Enhedslisten også, at når Dansk Folkeparti har sikret flere midler til Dannerhuset i København, som jo tager imod mange muslimske kvinder, som er blevet fortrængt fra hjemmet på grund af kulturelle uoverensstemmelser, eller hvad man nu skal sige, skyldes det også, at vi har et ønske om at straffe dem?

Kl. 18:35

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:35

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det forslag, vi har behandlet i dag, og som der står hr. Martin Henriksens navn på – så jeg går ud fra, at ordføreren har læst det – handler om at straffe kvinder, der er undertrykt. Forslaget går ud på, at kvinder bliver undertrykt, fordi de går med burka, og derfor skal de straffes. Altså, jeg går ud fra, at ordføreren har læst sit eget forslag.

Men nu bliver der så sagt bøde. Kunne ordføreren så ikke fortælle os, hvor stor sådan en bøde eventuelt skulle være? Har man overhovedet gjort sig nogen tanker? Er det 600 kr., er det 1.000 kr., er det 10.000 kr., er det 20.000 kr.? Hvad forestiller man sig med hensyn til den her bøde, som undertrykte kvinder altså skal have for at være undertrykt?

Kl. 18:36

Formanden:

Ordføreren.

Martin Henriksen (DF):

Vi har ikke lagt os fast på et bestemt beløb. Altså, der er faktisk ikke omtalt en bødestraf eller noget i den stil i forslaget – så jeg kan jo sige det samme, altså at det kunne være nyttigt at læse det. Hvis forslaget blev vedtaget, ville det være sådan, at regeringen skulle fremsætte et lovforslag, der sørger for, at der er et forbud i Danmark mod burka og niqab i det offentlige rum. Der er jo ikke i beslutningsforslaget formuleret en bestemt straf.

Så er jeg blevet spurgt om, hvordan Dansk Folkeparti kunne forestille sig at en sådan straf skulle være. Det har jeg sådan set svaret på en gang, og så noterer jeg mig også bare, at fru Johanne Schmidt-Nielsen jo blandede en masse ting ind i det, bl.a. om 150-timers-reglen, og sagde, at det var noget, Dansk Folkeparti gjorde, fordi vi ønskede at straffe indvandrerkvinder, og at alt, hvad Dansk Folkeparti gjorde, var, fordi vi ønskede at straffe indvandrerkvinder. Så nævner jeg bare i al stilfærdighed, at det ud fra Enhedslistens logik – ud fra en socialistisk indfaldsvinkel til tingenes tilstand – vel også må være sådan, at når vi har bevilget ekstra midler til Dannerhuset, som jo bl.a. tager sig af voldsramte indvandrerkvinder, er det ud fra et ønske om at straffe dem. Den argumentation kan man jo have, og den kan man så have for sig selv.

Kl. 18:37

Formanden:

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 18:37

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man må sige, at Erasmus Montanus ikke har hærget den danske uddannelsessektor forgæves, når man hører den tale, hr. Martin Henriksen lige holdt.

Sagens kerne, blev der sagt på et tidspunkt, var et eller andet med nogle danske værdier eller et eller andet i den stil. Det er jo meget interessant, for nu har vi hørt sådan en hel perlerække af DF-folketingsmedlemmer, der har fremstillet det, som om sagens kerne var noget med kvindeundertrykkelse, og det er det jo i virkeligheden ikke. Hvorfor siger man det ikke bare, som det er, nemlig at man gerne vil være lidt efter det muslimske mindretal i Danmark, og at man derfor syntes, det var dejligt, at hr. Naser Khader var – undskyld udtrykket – så tosset at komme med det her forslag i august? Man greb så lejligheden til lige at kunne lave lidt bashing i den offentlige debat til herboende muslimer. Det er jo det, det handler om.

Kl. 18:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:38

Martin Henriksen (DF):

Jamen det er forkert, for det er ikke det, det handler om. Det er ikke det, det handler om. Der er jo masser af fornuftige mennesker med muslimsk baggrund i det her samfund, som ville være lykkelige for, at vi fjernede mange af de religiøse redskaber, kan man kalde det, som bliver brugt til at udøve social kontrol – kontrol af, om folk eksempelvis er rene eller urene, om de har den rigtige opførsel, om de ter sig på den rigtige måde, om deres religiøsitet er den rigtige.

Altså, der er jo masser af redskaber i islam – også uden for islam, det her kan sådan set være et af symbolerne eller et af tegnene på det – som rent faktisk har den virkning, og som er med til at holde dem nede, som vi egentlig gerne vil integrere i samfundet; som gerne vil det danske samfund, gerne vil den vestlige stil og den danske levestil. Og så synes jeg bare, at det er en god dansk værdi at kæmpe imod undertrykkelse.

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror også, at hr. Martin Henriksen kom til at lave en fortealelse i sin første tale, hvor han sagde noget med i tolerancens navn – det må i hvert fald have været en fejl.

Pointen er jo, at de vil leve efter den danske stil og bla, bla, bla, siges der. Altså, pointen er, at vi er et samfund, som bygger på nogle helt fundamentale frihedsrettigheder, nemlig retten til, at jeg bestemmer, hvordan jeg vil leve mit liv, og at det hverken bestemmes af hr. Martin Henriksen eller hr. Per Dalggaard, som i øvrigt nåede at snakke om muslimer rigtig mange gange i løbet af de spørgsmål, der skulle stilles – også noget, der ikke lige handlede om burkaer, tror jeg nok at vi kan garantere. Men det kan vi jo gennemgå i rundkreds bagefter, hvis det skulle have interesse.

Pointen er, at det her intet rykker i forhold til de undertrykte kvinder. Nogle af dem vil blive gemt væk, hvis de endelig er undertrykt. Andre vælger det selv, de vil ikke kunne gøre det. Det her er et forslag, som går imod frihed. Hvis man mener, at frihed er en grundlæggende dansk værdi, burde man også stemme imod det her forslag eller have droppet det helt. Men det handler jo om noget helt andet.

Kl. 18:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:40

Martin Henriksen (DF):

Men nu er det jo sådan, at selv om vi har religionsfrihed, og selv om vi har personlig frihed, og selv om vi kan tillade os rigtig mange ting i vores samfund – og gudskelov for det – er der også grænser. Der er jo grænser for den personlige frihed, og det skal der også være; det er klart.

Der vil ganske givet være nogle, der gør det helt frivilligt, fordi de mener, det er noget, som Gud pålægger dem eller siger til dem er i orden, f.eks. at indgå i et ægteskab, hvor der er flerkoneri. Jeg tror da godt, at man kan finde eksempler på kvinder, som med en stærk religiøs overbevisning synes, at det er i orden, og selv vælger det. Det tror jeg godt at man kan finde. Men derfor har vi stadig væk et regelsæt i Danmark, der siger, at det ikke er i orden, og det regelsæt synes vi i Dansk Folkeparti er en god idé, og sådan kan man sikkert også finde andre eksempler.

Så det er ikke jo sådan, at man bare siger: Ja, det er en god dansk værdi at værne om den personlige frihed, og ja, det er en god dansk værdi at værne om religionsfriheden, frihedsrettighederne osv. For det er altså også en god dansk værdi at sige: Der er også en balancegang i tingene.

Kl. 18:41

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:39

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:**Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brændemærkning af heste.**

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.
(Fremsættelse 03.11.2009).

Kl. 18:42

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 18:42

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Efter beslutningsforslaget pålægges regeringen inden udgangen af indeværende kalenderår at fremsætte lovforslag om forbud mod brændemærkning af heste. Beslutningsforslaget begrundes i bemærkningerne med, at heste ifølge eksperter påføres betydelig smerte i forbindelse med selve brændemærkningen og den efterfølgende sårheling. Forslagsstillerne anfører endvidere, at chipmærkning er en mere sikker identifikationsmærkning, ligesom den er mere skånsom end brændemærkning. Derudover fremgår det af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at brændemærkning af heste er forbudt i de øvrige EU-medlemslande, men at Danmark skulle have fået en undtagelse, så det stadig er tilladt her i landet.

Lad mig med det samme slå fast, at det ikke er korrekt, at brændemærkning af heste er forbudt i alle EU-medlemslande bortset fra Danmark, og at det skyldes, at Danmark har en særlig undtagelse, der gør det muligt. I juni sidste år blev der i EU vedtaget en ny kommissionsforordning om metoder til identifikation af enhovede dyr. Ifølge forordningen skal alle dyr af hesteslægten tildeles et pas og et livslangt identitetsnummer. Dyrene skal endvidere mærkes og registreres i en central database. Udgangspunktet efter forordningen er, at mærkning skal ske med chip, men der er mulighed for, at medlemslandene kan tillade, at heste identificeres efter passende alternative identifikationsmetoder, som f.eks. brændemærkning.

Det er imidlertid et krav, at medlemslandene sørger for, at der for hovedparten af dyrenes vedkommende ikke anvendes alternative metoder som eneste middel til kontrol af dyrenes identitet. Alternative metoder, herunder brændemærkning, vil således fortsat kunne anvendes i de EU-lande, der måtte ønske det, og vil også kunne respekteres som lovlig registrering i andre EU-lande, herunder Danmark.

Fødevareministeren, der er ansvarlig for implementering af forordningen i Danmark, har under et samråd om brændemærkning i september i år i Fødevareudvalget tilkendegivet, at forordningen vil blive implementeret i dansk ret ved en bekendtgørelse. Bekendtgørelsen vil fastsætte, at chipmærkning skal være den eneste mærkningsmetode i forhold til forordningen, og at alle heste, der registreres i Danmark, skal chipmærkes.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at regeringen er helt enig i, at det ikke skal være tilladt at brændemærke heste i Danmark. Og det har regeringen for øvrigt tilkendegivet ved flere lejligheder. Derfor er det et unødvendigt forslag, vi behandler i dag, for jeg tilkendegav faktisk allerede den 28. september i år over for Folketinget, hvor jeg besvarede spørgsmål nr. 450 fra Fødevareudvalget, at vi vil forbyde brændemærkning af heste. Af besvarelsen fremgår det, at set i lyset af den seneste tids offentlige debat om brændemærkning af heste er det min opfattelse, at det i alle tilfælde bør være udelukket at foretage brændemærkning af heste i Danmark. Endvidere fremgår det af besvarelsen, at fødevareministerens bekendtgørelse om chipmærkning af heste ikke vil udelukke, at heste bliver brændemærket i Danmark. Det nye regelsæt vil således blot sikre, at chipmærkning bliver

den eneste mærkningsmetode ved registrering af heste i Danmark i forhold til forordningen.

Derfor tilkendegav jeg også i besvarelsen, at jeg med hjemmel i dyreværnsloven vil udstede en bekendtgørelse, som sammen med fødevareministerens bekendtgørelse vil indebære et totalforbud mod at brændemærke heste i Danmark. Det er altså ikke nødvendigt at ændre dyreværnsloven for at indføre et forbud mod brændemærkning af heste i Danmark.

Et udkast til Justitsministeriets bekendtgørelse om forbud mod brændemærkning af heste blev sendt i høring i sidste uge, den 1. december, med høringsfrist til den 8. januar. På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, der, som det er fremgået, ikke vil føje noget nyt til den bekendtgørelse, som jeg allerede har sendt i høring. Men jeg vil samtidig gerne sige, at forslagsstillerne fortjener anerkendelse for, at de med beslutningsforslaget er lige så optaget som regeringen af at sikre dyrevelfærden på området. Det er et prisværdigt formål, man har fremsat forslag om, i det her tilfælde er vi blot gået i gang med arbejdet og har stillet forslag til en bekendtgørelse på området.

Kl. 18:46

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Julie Skovsby.

Kl. 18:46

Julie Skovsby (S):

Ministeren siger, at det her beslutningsforslag, der er fremsat af Dansk Folkeparti, er et unødvendigt forslag. Er ministeren enig i, at det sådan set er spild af Folketingets tid at behandle det her forslag i Folketinget?

Kl. 18:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:47

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er et hårdt udtryk, men jeg vil sige det sådan, at vi jo har taget fat på arbejdet. Det er tilkendegivet, også i svar til Retsudvalget, at der vil komme en bekendtgørelse på området. Det bekendtgørelsesudkast er sendt ud, så forslaget vil ikke kunne føje noget som helst nyt til det, der er sat i gang.

Kl. 18:47

Formanden:

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Julie Skovsby.

Kl. 18:47

Julie Skovsby (S):

Ministeren siger, at det at spille Folketingets tid er et hårdt udtryk, men det er jo også i den grad forkert at bruge Folketingets tid på den måde, og vores tid er vel kostbar. Er ministeren ikke enig i, at de ting, der behandles her i Folketinget, skal være gennemarbejdede og skal give mening?

Kl. 18:48

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:48

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jo, det er jeg, men jeg vil aldrig stille mig til dommer over de forslag, som kommer i Folketinget fra alle mulige partier, for så tror jeg, at diplomaten i mig vil eksplodere. Men det her forslag er altså et noget, som vi har sat i gang, og bekendtgørelsen er sendt ud i hø-

ring, og det er et forslag, som jeg egentlig tror at alle Folketingets partier er enige om.

Kl. 18:48

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:48

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan se én grund til, at Dansk Folkeparti fremsætter det her forslag, nemlig at regeringen jo mildest talt har været en smule i strid med sig selv om, hvad det er, de har ment igennem forløbet her. Så mit spørgsmål nu er: Er regeringen helt sikker på, at også fødevareministeren vil gå ind for et forbud mod brændemærkning? For det har jo mildest talt ikke stået særlig klart i sagsforløbet hen over sommeren.

Kl. 18:49

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:49

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg udtaler mig jo på vegne af regeringen, og den bekendtgørelse, som vi har sendt ud, er på vegne af den danske regering. Så der kommer et forbud mod brændemærkning af heste, og det står hele regeringen bag.

Kl. 18:49

Formanden:

Så er der ønske om kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 18:49

Liselott Blixt (DF):

Et meget kort spørgsmål: Jeg vil spørge ministeren, om ministeren kan give mig ret i, at vi fremsatte forslaget for 1 år siden.

Kl. 18:49

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:49

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det må jeg indrømme at jeg ikke ved noget om.

Kl. 18:49

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 18:49

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil blot nu efter de tidligere spørgere gøre opmærksom på, at vi fremsatte det samme beslutningsforslag for 1 år siden, hvor man stemte imod. Derfor undrer det mig, at man undrer sig over, at vi tager et beslutningsforslag op igen nu, når vi hører, at der er et begyndende flertal for det. Er det ikke meget logisk? At man så i sidste uge har sendt en bekendtgørelse ud til høring, er vel sket, efter at vi har fremsat det her forslag for anden gang. Kan ministeren give mig ret i det?

Kl. 18:50

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:50

Kl. 18:53

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Årsagen til, at regeringen tager initiativ til det her støttet, tror jeg, af Folketingets partier, er, at fødevareministeren også udarbejder en bekendtgørelse om, at der skal mærkes med chip, når det drejer sig om heste. Så siger vi, at det vil være unødigt at påføre hestene den smerte, der er i forbindelse med at blive brændemærket. Årsagen til, at vi tidligere afviste det, var jo, at det ikke bevisligt var sådan, at det var så stor en smerte, at Dyrevelfærdsrådet mente, at det var problematisk. Nu gennemfører vi – og det bør alle jo sådan set være glade for – at det bliver forbudt at brændemærke heste i Danmark.

Kl. 18:51

Formanden:

Tak til justitsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det som ordfører hr. Flemming Møller fra Venstre.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

Dansk Folkepartis beslutningsforslag, B 40, kræver et forbud mod brændemærkning af heste ved lov på grund af den ikke ubetydelige smerte, dyret udsættes for, en smertepåvirkning, som i andre sammenhænge formentlig ville være i strid med dyreværnsloven. Når domstolene endnu ikke har kendt mærkningen i strid med dyreværnsloven, skyldes det, at brændemærkning indtil nu har været en officiel dansk mærkningsmetode. På den måde er der indirekte givet en faktisk dispensation fra loven, da smerten ved udførelse af en officiel mærkningsmetode betragtes som en nødvendig ulempe. Venstre er af den opfattelse, at denne indirekte dispensation ikke bør opretholdes, da der nu findes udmærkede og mindre smertevoldende alternativer.

På den baggrund hilser jeg også fødevareministerens udkast til bekendtgørelse, som ophæver brændemærkningens status som officiel mærkningsmetode, velkommen. Ud over denne bekendtgørelse fra fødevareministeren, der gør det muligt for domstolene at bedømme brændemærkningens reelle forhold til dyreværnsloven, har justitsministeren sendt et udkast til bekendtgørelse, der direkte forbyder brændemærkning, i høring.

Dansk Folkepartis beslutningsforslag minder på den baggrund mest om at løbe åbne døre ind. Der er ganske enkelt ingen mening i her i salen at forlange et lovindgreb mod brændemærkning gennemført, når justitsministeren allerede har sendt en bekendtgørelse, der forbyder brændemærkning af heste, i høring. Faktisk er beslutningsforslaget allerede imødekommet og dermed helt overflødigt. Af samme grund kan Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 18:53

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:53

Kristen Touborg (SF):

Da SF sidst i august måned bad om et samråd om det her spørgsmål med fødevareministeren, fik vi den melding, at fødevareministeren ville sikre, at alle heste blev chipmærkede, men at det ville være frivilligt, om man ville gå videre med at brændemærke. Så er mit spørgsmål til Venstres ordfører: Hvad er det, der har gjort, at Venstre har ændret holdning? Er det sådan, at Venstre har haft en mindretalsholdning, og at Venstre hele tiden er gået ind for dyrevelfærd, eller hvem har flyttet sig i den her sag?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:53

Flemming Møller (V):

Det er sådan, at de to bekendtgørelser rent faktisk ligger i to forskellige ressortområder, sådan at det er fødevareministeren, der skal ændre på reglerne om den officielle mærkningsmetode, hvorimod det er justitsministeren, der har hjemmel til at indføre et forbud. Det er såmænd det, der ligger i det.

Kl. 18:54

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:54

Kristen Touborg (SF):

Kan ordføreren bekræfte, at fødevareministeren på det samråd, hun deltog i sidst i august måned, sagde, at det fortsat ville være muligt at brændemærke hestene, blot de var chipmærket også?

Kl. 18:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:54

Flemming Møller (V):

Det kan jeg ikke umiddelbart bekræfte, for jeg var jo ikke til stede på det tidspunkt. Men det er da sådan, at den bekendtgørelse, som fødevareministeren har udsendt, ikke i sig selv forbyder brændemærkning af heste, men udelukkende indfører chipmærkning som den officielle mærkningsmetode. Og som jeg var inde på i mit indlæg, betyder det, at når det ikke er en officiel mærkningsmetode at brændemærke heste, kan det prøves på anden måde ved domstolene, om metoden er i strid med dyreværnsloven, og det vil den formentlig være.

Kl. 18:55

Formanden:

Tak til hr. Flemming Møller. Så er det fru Julie Skovsby som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 18:55

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Vi Socialdemokrater vil et forbud mod brændemærkning af heste. Vi ved, at der ved brændemærkning af heste opstår en smerte både under udførelsen og efterfølgende ved brandsårets heling. Der findes et bedre alternativ, nemlig chipmærkning. Så kan man spørge: Hvorfor så i det hele taget fortsætte med brændemærkning af heste? Nogle vil hertil svare, at et brændemærke på en hest er et godt reklamelogo. Det skal jeg ikke gøre mig klog på, men blot sige, at vi her ikke taler om reklamesøjler, men derimod om levende dyr, som føler smerte, endda en stor smerte.

Vi Socialdemokrater foretrækker chipmærkning af heste, som næsten er smertefri, og som giver en sikker og entydig identifikation af hesten – og her er vi Socialdemokrater ikke alene. Det mener et flertal i Folketinget, det mener man i EU, det mener regeringen, det mener justitsministeren, og det mener rigtig mange dyreværnsorganisationer, herunder Dyrenes Beskyttelse. Som vi har hørt justitsministeren redegøre for, er den lovgivningsmæssige proces i forbindelse med indførelsen af et forbud mod brændemærkning af heste allerede godt i gang. Derfor skal forslagsstillerne fra Dansk Folkeparti

ikke have ros for at bruge Folketingets tid på dette beslutningsforslag.

Kl. 19:01

Historikken bag indførelsen af et forbud mod brændemærkning af heste i Danmark er følgende: EU vedtager en ny kommissionsforordning i juni 2008. Udgangspunktet i EU-forordningen er, at heste skal mærkes ved chipmærkning, men der gives samtidig mulighed for, at et medlemsland kan tillade, at der for en mindre del af landets hestebestand anvendes alternative metoder, eksempelvis brændemærkning.

I et åbent samråd den 8. september i år meddeler fødevareministeren, at chipmærkning fremover vil være den eneste mærkningsmetode ved registrering af heste i Danmark, og at den danske regering dermed ikke ønsker at benytte sig af den undtagelsesbestemmelse, der tillader alternative mærkningsordninger, såsom brændemærkning.

Ved det samme møde den 8. september understreger fødevareministeren dog, at et dansk krav om chipmærkning ikke udelukker, at hesten bliver brændemærket, hvilket får justitsministeren til at følge op med et totalforbud mod at brændemærke heste, ligeledes i et åbent samråd, denne gang den 28. september. Justitsministerens afsluttende bemærkninger er således: Et udkast til Justitsministeriets bekendtgørelse om forbud mod brændemærkning af heste vil blive sendt i høring i løbet af kort tid.

Når nu man kender forløbet og historikken bag indførelsen af et forbud mod brændemærkning af heste i Danmark, kan man med rette stille de kritiske, men i den grad også relevante spørgsmål? Hvorfor står vi her? Hvorfor ønsker Dansk Folkeparti at bruge Folketingets tid på en sag, som er faldet på plads? Og sidst, men ikke mindst: Hvorfor fremsatte Dansk Folkeparti den 3. november dette beslutningsforslag, mere end 1 måned efter den 28. september, hvor sagen var faldet på plads i et åbent samråd i Folketinget?

Ja, det er spørgsmål, som kun Dansk Folkeparti kan svare på, måske især deres spindoktor. Og ja, det er spørgsmål, som jeg gerne vil have svar på fra Dansk Folkepartis ordfører, som til sidst i denne debat får 10 minutter til sin rådighed.

Vi Socialdemokrater kunne godt have ønsket os, at man fra regeringens side havde handlet hurtigere, end hvad tilfældet har været, men det berettiger ingen, heller ikke Dansk Folkeparti, til at spille Folketingets tid. Dertil kommer, at forslagsstillerne skriver i det beslutningsforslag, som vi i dag, tirsdag den 8. december, behandler, at man vil pålægge regeringen inden udgangen af indeværende kalenderår at fremsætte forslag. Inden udgangen af indeværende kalenderår vil sige her i december 2009.

Hertil har jeg kun ét spørgsmål, som jeg ønsker svar på fra Dansk Folkepartis ordfører, og det er: Er det i det hele taget fysisk muligt for regeringen, når nu høringssvarene først kommer ind den 8. januar 2010, eller er det blot flotte ord uden reel handling?

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 19:00

Liselott Blixt (DF):

Der var jo mange spørgsmål, og jeg skal se, om jeg kan få lejlighed til at svare på nogle af dem. Nu er det fru Marlene Harpsøe, der har haft sagen. Jeg har taget den, fordi hun ikke er her i dag, men jeg vil da gerne spørge ordføreren for Socialdemokraterne: Hvornår fremsatte Dansk Folkeparti første gang dette forslag, og hvad stemte Socialdemokraterne?

Kl. 19:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Julie Skovsby (S):

Så vidt jeg ved, så har Dansk Folkeparti ikke før fremsat præcis det forslag, som vi behandler her og nu.

Kl. 19:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 19:01

Liselott Blixt (DF):

Så kan jeg oplyse, at vi i sidste folketingssamling fremsatte det samme beslutningsforslag og ikke fik flertal. Så jeg vil da gerne spørge Socialdemokraterne: Hvis man kender så meget til historikken, hvorfor kender man så ikke til det fra sidste år, hvor man ikke kunne stemme for?

Kl. 19:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:01

Julie Skovsby (S):

Jeg kender ikke til, at Dansk Folkeparti har fremsat det her forslag. Derimod ved jeg godt, at Dansk Folkeparti har fremlagt en samlet pakke, som indeholdt mange andre ting, men det er første gang, at det her forslag bliver fremsat med den ordlyd, der nu er i det.

Kl. 19:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det SF's ordfører, hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:02

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Brændemærkning af heste er blevet foretaget gennem mange, mange år, men det betyder jo ikke, at man af den grund skal fortsætte med den form for dyremishandling. Det var godt, at Dyrenes Beskyttelse og dernæst pressen tog sagen op. Som i så mange andre henseender var det nødvendigt, for at vi politikere blev gjort opmærksomme på, at forholdene var, som de var.

SF kaldte i august to ministre i samråd med henblik på at få det her uvæsen stoppet. Det havde fødevareministeren ikke meget lyst til, så hun forsøgte at lave en smart manøvre, så alle heste skulle chipmærkes, men således at man frivilligt stadig kunne supplere med brændemærkning. Men efter lidt pingpong mellem justits- og fødevareministeren, hvor de hver især forsøgte på at anbringe aben på den andens skulder, ja, så endte det alligevel med, at justitsministeren den 28. september gik til biddet og meddelte, at der ville blive udstedt en bekendtgørelse, som forbyder brændemærkning af heste. Så vidt, så godt.

Vi fik regeringen til at erkende, at brændemærkning nok gør en smule ondt på dyrene, og det var årsagen til, at den langt om længe vågnede op. Men hvad Dansk Folkeparti så egentlig vil med beslutningsforslaget her i dag, ja, det er jo ikke helt så let at forstå. Sagen er jo afklaret. Justitsministeren vandt over fødevareministeren og har meddelt Folketingets Fødevareudvalg, at der bliver indført et forbud mod brændemærkning af heste i Danmark.

Dansk Folkepartis forslag kan således bedst betegnes som et forsøg på en feberredning, fordi de kom for sent ud af starthullerne i sommer, da sagen blev rejst i pressen. Og nu kan jeg så godt høre, at Dansk Folkepartis ordfører siger, at det jo er en genfremsættelse. Det mener jeg ikke at det er. Det er ikke en rigtig genfremsættelse, det er kun et element af en genfremsættelse, men under alle omstændigheder så er sagen her jo afsluttet den 28. september med justitsministe-

rens udsagn i Fødevareudvalget, og på det tidspunkt så må man jo sige, at Dansk Folkeparti vel så kunne have nået at stoppe den her sag, hvis de havde ønsket det, men som sagt er forslaget åbenbart genfremsat, fordi Dansk Folkeparti er kommet for sent ud af startullerne, og så vil man gerne have lidt ære af det her samtidig. Og det er da også i orden.

Jeg skal ikke bebrejde nogen, at man genfremsætter forslag. Jeg vil bare sige, at normalt når vi genfremsætter forslag, så er det, fordi de ikke er blevet gennemført. Så synes jeg, at det er fair nok, at man genfremsætter. Når de er gennemført, så er det en smule underligt at man gør det, men det er selvfølgelig op til Dansk Folkeparti, hvordan de synes, det skal være.

Kl. 19:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, fru Helle Sjelle.

Kl. 19:05

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Dansk Folkeparti ønsker med beslutningsforslag B 40 at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om forbud mod brændemærkning af heste. Men Dansk Folkeparti, der ellers ønsker at fremstå som dyrenes bedste ven, er simpelt hen i det her tilfælde for sent ude. Allerede i december udsendte Justitsministeriet nemlig en bekendtgørelse, der har til formål at forbyde brændemærkning af heste. Derfor vil vi i Det Konservative Folkeparti også stemme imod beslutningsforslaget. Det er slet og ret overflødigt. Alligevel vil jeg så knytte nogle kommentarer til selve forslaget.

For det første undrer det mig, at man overhovedet fremsætter forslaget. Allerede i september måned i år slog justitsministeren nemlig fast, at han havde til hensigt at udstede en bekendtgørelse indeholdende et totalforbud mod brændemærkning af heste, og det gjorde han, fordi forskellige undersøgelser pegede på de store smerter, som brændemærkning påfører heste, og fordi der allerede var planer om en chipordning. På den baggrund forekommer det som ren populisme, at Dansk Folkeparti har insisteret på, at vi skal spille de ærede folketingsmedlemmers knappe tid på at behandle forslaget her i dag.

For det andet vil jeg gerne understrege, at vi i Det Konservative Folkeparti mener, at husdyr skal behandles anstændigt og ikke udsættes for unødigt smerte. Lad mig minde dem, der måtte have glemt det, om, at det var en konservativ justitsminister, der i 1991 fremsatte og fik vedtaget Danmarks første dyreværnslov. Så uanset hvor meget man forsøger at fremstille sig som dyrenes bedste ven, vil Det Konservative Folkeparti altså altid have æren for at have gjort noget ved snakken allerede for mange år siden.

Endelig vil jeg blot endnu en gang slå fast, at vi ikke støtter forslaget fra Dansk Folkeparti, fordi forslaget er overflødigt.

Kl. 19:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så bliver det den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

I nogle kredse er det fremdeles reglen, at man brændemærker heste. Det virker på mig, som godt nok aldrig har været meget optaget af heste eller dyrket ridesportens fornøjelser, temmelig barbarisk, må jeg sige. Og når jeg siger, at jeg aldrig har dyrket ridesport, og derfor aldrig har været i det, man kalder hestemiljøerne, må jeg alligevel formode, at de miljøer har nogle argumenter for at gøre det. Der må være nogle begrundelser. Jeg kan ikke forestille mig, at det er for at

pine dyr unødvendigt. Det er der ikke nogen, der gør. Vi har også en lov, der siger, at det er forbudt at pine dyr unødvendigt, og vi Radikale mener nu altså, at loven skal holdes. Det hører jeg også alle andre partier sige.

Men lovgivning kan blive for detaljeret, og det her beslutningsforslag i dag er jo helt til overs, i og med at det er sat i værk. Jeg har bidt mærke i – og det er interessant – at i bemærkningerne til beslutningsforslaget står der, at de andre EU-lande har en lovgivning på det her område. Jeg noterede mig det, da jeg forberedte mig på det her beslutningsforslag, men jeg kan forstå på justitsministeren, at det ikke er tilfældet, i hvert fald ikke sådan som det står i bemærkningerne. Jeg ville ellers have foreslået, at vi skulle have undersøgt, hvordan de enkelte lande har skruet den lovgivning sammen, men det virker, som om der er helt klarhed over, at det ikke er helt sådan, at det forholder sig.

Chipmærkning er både en sikrere metode og langt mere skånsom metode end brændemærkning. Det mener vi også i Det Radikale Venstre.

I Det Radikale Venstre vil vi studere, hvordan regeringens udspil bliver. Det virker, som om Dansk Folkeparti har løbet en åben dør ind.

Kl. 19:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren fra Liberal Alliance hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 19:09

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så diskuterer vi brændemærkning, jeg var lige ved at sige: igen.

Det her forslag er der to grunde til at Liberal Alliance stemmer nej til. For det første gør vi det på grund af den argumentationskæde, som allerede har været ført fra flere andre ordføreres side, om, at det er at løbe en åben dør ind. Den anden årsag er den ganske enkle, at vi ikke er tilhængere af, at man forbyder brændemærkning af heste. Det er sådan set ikke, fordi vi har nogen særlig lyst til, at man skal skade dyr, tværtimod. Det handler mere om de udtalelser, der tidligere har været fra Dyreværnsrådet, der vurderede, at brændemærkning ikke nødvendigvis var en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varige mén og væsentlig ulempe. Vi lagde dog mærke til, at de anbefalede, at brænde- og frysemærkning kun anvendes i situationer, hvor der ikke findes mindre smertefremkaldende metoder som bl.a. chipmetoden, som nu kommer ind i billedet i større grad, samt at der kan være en række tilfælde, hvor det kan være nødvendigt, at man lige præcis laver den her brændemærkning.

Vi synes, at man går for meget i detaljer. Vi håber, at der kommer en mere moderne teknologi, som gør, at man generelt kan behandle dyrene bedre, men vi har ikke som sådan et ønske om, at man laver det her forbud. Når det så bliver gjort, er det jo ikke sådan, at vi har tænkt os at gøre en stor sag ud af at have det modsatte synspunkt og vil skamride det i den offentlige debat fremover. Vi lever fint med det flertal, der er i Folketinget for den beslutning, som jeg tror er truffet fra justitsministerens side.

Kl. 19:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 19:11

Kristen Touborg (SF):

En af hr. Simon Emil Ammitzbølls kolleger fra hr. Simon Emil Ammitzbølls tidligere parti har sagt, at man må se at finde sig et ledigt standpunkt, og det er vel det, hr. Ammitzbøll gør i den her sag.

Mit spørgsmål er ganske enkelt: Tror hr. Simon Emil Ammitzbøll, at det gør ondt på dyrene at blive brændemærket, eller tror ordføreren ikke, at det gør ondt?

Kl. 19:11

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:12

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, at det gør ondt på dyrene at blive brændemærket, men jeg synes også, det er vigtigt, at man ikke ender i en situation, hvor man tror, at dyr er mennesker, og i enhver sammenhæng vil behandle dyr på en sådan måde, som man ville gøre med et menneske. Men det er jo en smagssag.

Når det er sagt, vil jeg sige til hr. Kristen Touborg, at jeg ikke gør det her for at finde et ledigt standpunkt. Jeg vil sige, at hvis Liberal Alliance skal markere sig med særlige standpunkter, der skal vinde stort gehør i den offentlige debat, er jeg ikke sikker på, at lige præcis det her er det mest velegnede.

Kl. 19:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:12

Kristen Touborg (SF):

Det står ret klart af sagsforløbet og sagsbehandlingen, at chipmærkning er langt mere sikker end brændemærkning er. Så det underer mig lidt, at ordføreren synes, at man alligevel skal udsætte dyrere for den lidelse, som ordføreren erkender at det er. Hvorfor skulle man det, når det rent faktisk står klart, at chipmærkning er væsentlig mere sikkert, og at der er mange flere usikkerheder i at brændemærke, fordi det ikke er afgjort, at man efterfølgende kan identificere dyret så klart? Så hvad er begrundelsen for, at man skal pine dyrene ekstra?

Kl. 19:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er det ikke, fordi jeg synes, at det er morsomt – det er jo ikke morsomt at pine dyr – at jeg siger det her, jeg mener ikke det her for at pine dyrene, det er sådan set ikke derfor, jeg siger, som jeg gør.

Vi har sagt – og jeg tror også, at jeg sagde det i min ordførertale – at vi foretrækker, at man generelt bruger chipmærkning frem for brændemærkning, så det er sådan set ikke det, som har været det afgørende for os. Vi håber, at man generelt går over til metoder, som er bedre for dyrene, men vi har ikke ment, at det var nødvendigt med et lovindgreb på det her område.

Kl. 19:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren. Så bliver det ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt.

Kl. 19:13

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg er ordfører på dette forslag, da fru Marlene Harpsø desværre ikke kan være her i dag.

Skal det være tilladt at brændemærke heste? I Dansk Folkeparti mener vi nej, og derfor fremsatte vi allerede i sidste folketingsår et beslutningsforslag, som bl.a. pålagde regeringen at forbyde brænde-

mærkning af heste. Men vi kunne ikke komme igennem med vores forslag. Der var simpelt hen ikke et flertal, der bakkede op.

For et par måneder siden kom sagen op i pressen, og nu fik flere politikere lige pludselig rygvind og ville være med til at forbyde denne brændemærkning. I Dansk Folkeparti kunne vi se, at der nu tegnede sig et flertal for forbud mod brændemærkning af heste, og derfor har vi nu fremsat vores forslag om det.

I Dansk Folkeparti synes vi, det er glædeligt, at lidt presseomtale kan medvirke til at åbne så mange øjne, så der kan skabes et flertal for vores forslag her i dag. Det er glædeligt for hestens skyld, idet det er helt unødvendigt at brændemærke heste.

Fortalerne for brændemærkning siger, at det er en måde at identificere hestene på. Men der findes alternativer, der er knap så smertefulde. Der findes f.eks. chipmærkning, og det er en meget sikker metode at bruge.

Når avlsforbundene brændemærker deres heste, sker det for at fremhæve statusen på den pågældende hest: at det er en særlig avlshest, som er blevet avlet til at være en særlig dygtig hest. Jeg har hørt om eksempler på, at heste ikke kan sælges, medmindre de er brændemærket, og om eksempler på, at heste ikke kan genkendes, medmindre de er brændemærket.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det er noget vrøvl. Brændemærkningen, som man f.eks. bruger i avlsforbundene, er et salgsslogo og en hestekulturel tradition, det er ikke sund fornuft. Ifølge dyreværnslovens § 1 skal dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Det er mere smertefuldt at blive brændemærket end at blive chipmærket, og derfor har vi også en forpligtelse til at sikre, at dyrene bliver beskyttet bedst muligt.

Både justitsministeren og fødevareministeren har i samråd i Retsudvalget og Fødevareudvalget sagt, at de ikke bryder sig om brændemærkning af heste, men at de i øvrigt ikke vil forbyde det. Jaså! Men pludselig skifter regeringen mening. Ministeren havde ellers i et samråd i Retsudvalget den 27. august sagt, at ministeren ikke havde umiddelbare planer om at forbyde brændemærkningen. Og af et svar til Retsudvalget i slutningen af september fremgår det, at ministeren alligevel vil tage initiativ til at få forbudt brændemærkning af heste. Måske var det, fordi ministeren øjnede, at et flertal i Folketinget var parat til at forbyde brændemærkning. Men det er positivt, at Dansk Folkeparti, selv om vi ikke fik flertal for vores forslag i sidste folketingsår, nu kan få opbakning til vores forslag alligevel.

Det er godt af hensyn til dyrene, de heste, som hvert år bliver brændemærket. Det er smertefuldt at blive brændemærket, det behøver man ikke være ekspert for at vide. Og nu forbyder vi fænomenet. Dyreværnsrådet mener, at brændemærkning ikke bør anvendes, og at identifikationsmærkning bør ske med chip. En undersøgelse har påvist, at det gør ondt, når heste bliver brændemærket. Et speciale fra Det Biovidenskabelige Fakultet ved KU påviser, at brændemærkning volder betydelig mere smerte end andre identifikationsordninger.

I Dansk Folkeparti er vi glade for, at regeringen har ændret holdning, og at det dermed er et bredt flertal i Folketinget, som nu bakker op om et forbud mod brændemærkningen.

Kl. 19:17

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 19:17

Julie Skovsby (S):

Tak. Nu har jeg flere gange hørt fru Liselott Blixt sige, at det her forslag tidligere har været fremsat. Kan ordføreren bekræfte, at forslaget, B 40, som det ligger her, ikke har været fremsat tidligere?

Så underer det mig, at ordføreren siger, at der er opbakning til forslaget her i Folketinget. Jeg kan ikke se, hvordan det er muligt at vedtage det, der står i det her beslutningsforslag, men det kan være,

at ordføreren kan hjælpe mig. Det var et af de spørgsmål, jeg bad ordføreren om at svare på her til sidst. Der står jo:

»Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende kalenderår at fremsætte lovforslag om forbud mod brændemærkning af heste.«

Men høringssvarene kommer først ind den 8. januar 2010. Skal vi så vedtage det, uden at have set høringssvarene, eller hvad forestiller Dansk Folkeparti sig?

Kl. 19:18

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Liselott Blixt (DF):

Som jeg tidligere sagde, er det fru Marlene Harpsøe, der har haft sagen. Jeg er kun ordfører for den i dag, så jeg kan desværre ikke gå dybt ind i de spørgsmål, der bliver stillet. Men jeg kan da sige det på den måde, at vi har fremsat forslaget, så hurtigt vi kunne, men vi kan jo ikke sige med bestemthed, hvilken dato det kommer op. Så om det er 3 uger før eller 1 måned før, ved vi desværre ikke.

Kl. 19:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:19

Julie Skovsby (S):

Nej, men det var jo den 28. september, der kom en klar melding fra justitsministeren, og Dansk Folkeparti fremsatte det her den 3. november. Det skulle da give god tid til lige at overveje den situation.

Jeg må igen spørge: Har ordføreren hørt det, som at der er flertal i Folketinget for det forslag, B 40, der ligger her?

Kl. 19:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Liselott Blixt (DF):

Nu kommer det meget an på, hvilke ører der lytter. Når jeg taler om et flertal, er det jo, fordi der netop er flertal for, at man skal ophøre med brændemærkningen, så mon ikke, det er det, der menes i talen? Men man kan jo høre det, som man vil høre det.

Kl. 19:20

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 19:20

Kristen Touborg (SF):

Det bliver jo spændende efterhånden, hvad det er for ører, man hører med. Jeg kan ikke helt forstå, at man kan høre det på mere end en måde her.

Jeg er enig i, at vi har en uskreven regel i Folketinget, der hedder, at hvis det ikke er den rigtige ordfører, der er der, stiller man ikke pinagtige spørgsmål, men det er altså ud fra, at det er et forslag, der foreligger fra et andet parti. Hvis man som Dansk Folkeparti her fremsætter sit forslag og fastholder sit forslag, efter at justitsministeren har gennemført det, kan det altså ikke nytte noget, at man kryber i skjul, når der kommer spørgsmål, for det er altså ikke omfattet af den der uskrevede regel. Jeg synes nok, at Dansk Folkeparti i den grad pynter sig med lånte fjer.

Jeg er nødt til at spørge: Hvorfor fremsætter Dansk Folkeparti det her forslag, når justitsministeren har gennemført det den 28. september? Mere end en måned efter fremsætter man så forslaget. Jeg synes

godt, at ordføreren må være i stand til at fortælle Folketinget, hvorfor man gør det. Det er jo ikke for at skaffe flertal, for det var der i forvejen.

Kl. 19:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Liselott Blixt (DF):

Jamen jeg prøver ikke at krybe i skjul. Min oplysning går på, at forslaget blev fremsat, inden man fik den vending.

Kl. 19:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:21

Kristen Touborg (SF):

Det er utroligt, hvad man skal høre, helt utroligt. Når der er gået over en måned, fra justitsministeren den 28. september nødtvunget eller mindre nødtvunget har erkendt i Fødevareudvalget, at nu stopper vi brændemærkningen, hvad er det så lige, der gør, at Dansk Folkeparti føler sig nødt til at blive ved med at holde fast i det her forslag og fremsætte det og vil køre det igennem?

Er der overhovedet andre logiske forklaringer på det her, end at man gerne vil forsøge at tage æren for, at det er Dansk Folkeparti, der har gennemført det, hvilket det jo så ikke er i den sammenhæng?

Kl. 19:22

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:22

Liselott Blixt (DF):

Jeg er helt sikker på, at i hvert fald grunden til, at man fremsætter det, er, at det ikke skal ende i en syltekrukke og aldrig blive til noget.

Kl. 19:22

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede straffe for vanvidskørsel.

Af Kim Christiansen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 05.11.2009).

Kl. 19:22

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):
Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 19:22

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Efter beslutningsforslaget skal regeringen fremsætte et lovforslag, som skærper straffene for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel eller særlig hensynsløs kørsel. Nærmere bestemt skal straffen for uagtsomt manddrab udgøre mindst halvdelen af strafferammen, dvs. mindst 4 års fængsel, og straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse skal udgøre mindst en femtedel af strafferammen, dvs. 1 år og 7 måneders fængsel, hvis forholdene er begået i forbindelse med spirituskørsel eller særlig hensynsløs kørsel og der ikke foreligger særlige formildende omstændigheder.

Som baggrund for forslaget har forslagsstillerne henvist til en række domme, hvor strafudmålingen efter forslagsstillerne opfattelse ikke afspejler den krænkelse af offeret, der er sket. På baggrund af praksisgennemgang har forslagsstillerne desuden anført, at der synes at have indsneget sig en slags strafmaksimum på 2½ års fængsel i sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med såkaldt vanvidskørsel.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen ser med den allerstørste alvor på den slags forbrydelser, som beslutningsforslaget handler om. Det er fuldstændig uacceptabelt, når almindelige lovlydige borgere mister livet eller førligheden eller oplever det tragiske tab af et familiemedlem, fordi andre groft tilsidesætter både færdslovens regler og hensynet til disse medmennesker.

Derfor er det regeringens helt overordnede intention, at trafikanter, der på baggrund af spirituskørsel eller særlig hensynsløs kørsel ender med at dræbe eller lemlæste andre, altså skal mødes med nogle endnu mere markante og konsekvente sanktioner end i dag. Derfor har vi også fremsat et sådant forslag. Vi har lanceret en sikker trafikpakke, som blev lanceret for 2-3 måneder siden, som indeholdt lige netop nogle af de skærper, som vi diskuterer her i dag.

Vi præsenterede det også allerede i lovprogrammet, hvor vi sagde, at vi i det her folketingsår ville fremsætte et lovforslag, der bl.a. havde til formål at skærpe straffene på de områder, der er nævnt her og nu.

Jeg vil senere vende tilbage til de enkelte elementer i de strafskærper, som regeringen vil lægge op til på området. Først vil jeg dog knytte nogle bemærkninger til de strafskærper, som foreslås i beslutningsforslaget.

Hvis jeg forstår forslagsstillerne ret, er det tanken, at der i forbindelse med uagtsomt manddrab, i forbindelse med spirituskørsel eller særlig hensynsløs kørsel indføres en slags minimumsstraf i normaltilfælde på 4 års fængsel. Så nævnes det direkte i forslaget, at straffen skal kunne nedsættes, hvis der foreligger formildende omstændigheder, så det er altså ikke et minimumsstrafforslag, som forslagsstillerne her fremsætter, i hvert fald ikke ifølge bemærkningerne.

Omvendt må forslaget også indebære, at straffen skal kunne forhøjes, hvis der er tale om grove tilfælde. Som jeg forstår forslaget, vil straffen altså i de groveste tilfælde kunne komme op på et noget højere niveau end 4 års fængsel.

Der henvises også til et par konkrete sager om økonomisk kriminalitet i forhold til de strafferammer, der har været. Jeg tror, det kan være vanskeligt at sammenligne personfarlig kriminalitet med økonomisk kriminalitet.

Hvis jeg sådan kigger på selve det konkrete her i forhold til det uagtsomme manddrab og i forhold til kørslen, er det vores opfattelse, at vi bliver nødt til at komme med nogle markante strafskærper, som batter noget, og som sender det signal, at vi ikke vil acceptere hensynsløs vanvidskørsel ude i trafikken.

Derfor kom vi også med det forslag for nogle måneder siden, at vi lavede en samlet palet af initiativer: strafskærper over hele linjen, mulighed for, at man kan få installeret alkoholåse i bilerne, alkoholbehandling efterfølgende. I det hele taget var det en bred palet af initiativer, som skulle være med til at sørge for, at folk ikke kører spirituskørsel og vanvidskørsel ude på landevejene. Vi vil også konfiskere bilerne hurtigere, og vi tager kortet ubetinget hurtigere fra dem, som kører vanvidskørsel eller spirituskørsel.

I forhold til sagerne om uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse lægges der op til ganske markante strafskærper. I regeringens forslag skal strafskærperne ikke kun ramme trafikanter, der kører i spirituspåvirket tilstand eller i øvrigt kører særlig hensynsløst. Også folk, der kører under påvirkning af narko eller medicin, vil udtrykkelig blive ramt af regeringens foreslåede skærper.

Kl. 19:27

Det er hensigten med det kommende lovforslag, at straffen for uagtsomt manddrab begået i forbindelse med spirituskørsel, narkokørsel eller særlig hensynsløs kørsel skal forhøjes med ca. 50 pct. i normaltilfælde. Samtidig vil regeringen lægge op til noget nær en fordobling af det nuværende straffniveau i de groveste tilfælde af uagtsomt manddrab. Her taler vi altså netop om den slags sager, hvor der – som forslagsstillerne er inde på – i dag udmåles straffe på 2½-3 års fængsel. Med regeringens forslag vil det blive forudsat, at straffe i den slags sager fremover skal være på fængsel i op til 5 år.

I sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse vil regeringen lægge op til, at straffen skal skærpes fra 2-5 måneders fængsel til 6-8 måneders fængsel i normaltilfælde, hvis forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, narkokørsel eller særlig hensynsløs kørsel. I de groveste tilfælde vil straffen, som i dag ligger på op til 8-10 måneders fængsel, også skulle op på et noget højere niveau.

Som det fremgår, er de straffe, som regeringen foreslår anvendt på området, meget konsekvente. De vil kunne mærkes. Der skal altså ikke herske tvivl om, at regeringen er af den opfattelse, at vanvidskørsel er fuldstændig uacceptabelt.

Af de grunde, jeg har været inde på – ikke mindst, at regeringen selv har fremsat forslagene for nogle måneder siden – kan regeringen altså ikke støtte beslutningsforslaget, men vi er helt enige i, at der er behov for tiltag mod vanvidskørsel. Derfor kommer der også et lovforslag på området fra regeringen. Vi skal have sendt det i høring hos de relevante myndigheder og organisationer, og de input, der kommer i den forbindelse, vil naturligvis indgå i de videre overvejelser. Når forslaget bliver fremsat i Folketinget, får vi lejlighed til igen at drøfte spørgsmålet om strafskærper på området, og jeg håber, at vi kan nå en fælles løsning på dette vigtige område.

Kl. 19:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 19:29

Kim Christiansen (DF):

Tak for det, og tak for ministerens tilkendegivelse. Jeg vil godt rose ministeren for de mange gode tiltag og for også at lytte til de mange ønsker, som Dansk Folkeparti har haft til skærper på det her område.

For lige at rette en lille misforståelse: Der er altså tale om minimumsstraffe; det er i hvert fald ment som minimumsstraffe. Så kan man jo tolke på forslaget, som man vil, men hvis vi nu slår fast, at det, Dansk Folkeparti ønsker, er minimumsstraffe, vil jeg bare have, at ministeren skal bekræfte over for mig, at det ikke er et element i den pakke, som ministeren er kommet med, nemlig tryk trafik-pakken.

Kl. 19:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Justitsministeren.

Kl. 19:30

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er rigtigt, for vi er imod minimumsstraffe på nuværende tidspunkt. Vi har bedt et udvalg om at se på konsekvenserne af minimumsstraffe, men vi har sagt i vores tryk trafik-pakke, at vi eksempelvis i de særlig grove tilfælde vil forhøje normalstraffen, som i dag går fra 2½ til 3 års fængsel – den vil vi sætte op til 5 års fængsel. Derfor er det også interessant at høre forslagsstillerne sige her, at det handler om minimumsstraf. Sådan har jeg ikke læst det, men det må forslagsstillerne jo selvfølgelig selv tolke, og det er da også en god oplysning at få for Folketingets partier.

Kl. 19:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kim Christiansen.

Kl. 19:31

Kim Christiansen (DF):

Tak. Det, jeg bare lige skal have præciseret her, er det med, at ministeren lægger op til strafskærpelse. Er det så nærmest ment som en henstilling til domstolene om at udmønte hårdere straffe? Det kan vel aldrig være andet end en hensigtserklæring, i og med at domstolene agerer frit inden for en strafferamme. Når man ikke vil acceptere minimumsstraffe, må man jo give domstolene den frihed til at agere. Men jeg kan så forstå, at ministeren gerne vil pålægge domstolene højere straffe end det, der er tilfældet i dag.

Kl. 19:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 19:31

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringen er af den opfattelse, at der er behov for markant skærpede straffe på hele trafikikkerhedsområdet. Derfor lancerede jeg i slutningen af september tryk trafik-pakken, som indebærer markant skærpede straffe for hensynsløs kørsel, for spirituskørsel, for alle former for uagtsomhed i det hele taget ude på landevejene. Det skriver vi ind i bemærkningerne til lovforslaget, og det vil sige, at vi vil få forhøjet straffniveauerne; normalstraffene vil blive forhøjet som følge af regeringens forslag.

Kl. 19:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Der er ingen tvivl i Venstre om, at vi har brug for strafskærper i forbindelse med færdselslovovertrædelser. Derfor fremlægger regeringen her efter nytår netop en pakke, hvor straffene bliver skærpet. Det centrale i det er at få skærpet straffene, før det går galt, altså at

få forebygget nogle af de færdselsuheld, der sker. Det kan man eventuelt gøre ved at gå ind og give højere bøder for trafikfarlige forseelser, således at borgeren, når borgeren kører på vejene, ved: Hov, nu kører jeg til 1.500 kr. – eller: Nu kører jeg til 5.000 kr. Det må jeg hellere lade være med, for det kan gå galt. Desværre er det mange gange den egoisme, der skal til, frem for hensynet til andre mennesker.

Når jeg så læser Dansk Folkepartis beslutningsforslag, kan jeg altså ikke se andet, end at der står, at straffen for uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel eller særlig hensynsløs kørsel skærpes, medmindre, står der så, formildende omstændigheder gør sig gældende – altså minimumsstraf, medmindre formildende omstændigheder gør sig gældende.

Nu husker jeg knivloven, hvor vi andre jo snakkede om 7 dage, og hvor Dansk Folkeparti snakkede om 30 dage. Da var der en retsordfører, der stod og hældte vand ud af ørerne og sagde: Jah, det var ikke det, der var meningen med lovforslaget. Jeg skal så spørge nu: Hvad med den unge pige, der med en promise på 0,55 ved et uheld kommer til at køre en cyklist ihjel – er det så særlig formildende omstændigheder, eller er det 4 år direkte i fængsel? Det kunne egentlig være sjovt at høre. For spirituskørsel er spirituskørsel; vi har afskaffet begrebet promillekørsel. Før i tiden hed det promillekørsel fra 0,5 til 0,8 og så derefter spirituskørsel. Nu er det altså spirituskørsel fra 0,5, og i forslaget står der spirituskørsel; det vil sige, at der efter forslaget formentlig ikke er nogen formildende omstændigheder, hvis promillen er 0,52 eller noget i den stil.

Men ellers vil jeg da sige, at beslutningsforslaget lægger op til en strafskærpelse, og bortset fra spørgsmålet om minimumsstraf, hvor vi ikke er enige, er vi enige i, at der skal en strafskærpelse til. Det, vi så også gerne vil have med, som ikke er med i det her beslutningsforslag, er en skærpet straf for narkokørsel, kørsel under påvirkning af hash, manglende søvn eller medicin. Det kommer med i det forslag, der er på vej fra justitsministeren. Personligt så jeg også gerne, at vi skruede op for brugen af varetægtsfængsling i de sager, hvor der er forvoldt betydelige legemsskader på folk i trafikken. Det er en ting, vi kan vende tilbage til i forbindelse med det forslag, der kommer her til foråret.

Men intentionerne er jeg enig i, og der kommer noget fra regeringen. Men det, der ligger her, kan vi altså ikke tiltræde fra Venstres side, og jeg er egentlig i tvivl om, om Dansk Folkeparti selv kan tiltræde det, når de pludselig står med en sag af kød og blod, hvor der er en eller anden, som – igen, ligesom det var tilfældet med knivloven – bliver ramt ret hårdt. For 4 år er altså lang tid at sidde inde, hvis man med en promise på 0,52 har været involveret i et færdselsuheld, som man måske ikke engang er skyld i. Dette ikke være sagt for overhovedet at forsvare en promise på 0,52, for det er for meget at køre med i blodet, og det er det, vi skal til livs. Men 4 års fængselsstraf som minimumsstraf tror jeg ikke lige er det instrument, vi skal trække på.

Så Venstre kan ikke støtte forslaget.

Kl. 19:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:36

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Baggrunden for det her beslutningsforslag er naturligvis de seneste års stigende antal af trafikulykker, som udløses af en kombination af høj hastighed, spiritus og umoden kørsel i trafikken. Naturligvis er det, som forslagsstillerne kalder vanvidskørsel, ikke noget at spøge med. Det dækker over hasarderet, uansvarlig, ukontrolleret og farlig bilkørsel, hvor bilisten oven i købet ofte er påvirket af stoffer eller

alkohol – i nogle tilfælde, og det er faktisk mange gange de allerværste, har føreren slet ikke noget kørekort.

Vi er i Socialdemokratiet fuldkommen enige i, at disse bilisters adfærd skal fordømmes; det er en fuldstændig gal adfærd. Vi er til gengæld også opmærksomme på, at det allerede er strafbart at færdes i trafikken på den her hensynsløse måde, og vi vil også gøre opmærksom på, at vi parallelt med dette forslag behandler justitsministerens lovpakke med højere strafferamme for spiritus-, narkotika- og vanvidskørsel. Den pakke er ministeren og hans støtteparti jo allerede enige om, så dette forslag må være udtryk for, at man ikke var ganske tilfredse med det, man kunne få i Justitsministeriet. Jeg forstår det sådan set slet ikke, for lovpakken indeholder mange skærper af straffelovens bestemmelser om groft hensynsløs kørsel. Men det må jo være en sag mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Ministerens foreslår i flere tilfælde strafferammen fordoblet, og samtidig ønsker han at indføre en alkoholås for bilister, som har en dom for spirituskørsel. Som det også vil være bekendt, vil justitsministeren bl.a. stille som betingelse for at få kørekortet tilbage efter en dom, at bilisten går i alkoholbehandling og i 2 år får sat en alkoholås i bilen, således at bilisten er afskåret fra at starte sin bil i påvirket tilstand.

Socialdemokraterne vil også have straffen skærpet, for der er alt for mange tragiske følger af de hasarderede kørsler, og jeg vil påpege, at vi ønsker alkoholåsen installeret som standard i alle nye biler samt taxaer og busser. Derfor vil jeg nøjes med at sige, at Socialdemokraterne vil lægge mest vægt på at drøfte justitsministerens samlede lovpakke i stedet for et enkelt initiativ som her fremlagt. I og for sig burde initiativet og beslutningsforslaget her være helt overflødig.

Socialdemokraterne kan derfor ikke støtte forslaget, som det er fremsat her.

Kl. 19:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

En kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 19:39

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Ja, man kan jo altid have en holdning til, hvad der er overflødig her i salen; det kunne jeg såmænd også godt af og til komme med nogle synspunkter om. Det vil jeg undlade i dag og så sige, at vi jo er fuldstændig enige i alle de her gode tiltag, der er, med alkoholåse osv.

Når vi fremsætter det her, er det, fordi der ikke er et eneste sted i den her lovpakke, hvor strafferammen bliver udvidet. Der er jo ikke tale om at udvide strafferammen, som hr. Flemming Møller Mortensen påstår. Nej, der er nogle hensigtserklæringer om, at domstolene skal udmønte nogle strengere straffe. Det kan vi så håbe på at de gør.

Vi vil så gerne komme dem en lille smule i forkøbet og, kan man sige, indsnævre deres råderum en smule ved at sætte det element ind, som nemlig mangler i ministerens lovforslag: at der er en minimumsstraf for at foretage de her vanvittige øvelser ude på vejene. I den sammenhæng vil jeg da gerne lige høre hr. Flemming Møller Mortensen, om ikke det er korrekt, at der ikke er tale om en udvidelse af strafferammen.

Kl. 19:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:40

Flemming Møller Mortensen (S):

Der er to ting, jeg gerne vil kommentere over for ordføreren. Den ene er, at jeg på samme måde som justitsministeren har tolket beslut-

ningsforslaget fra Dansk Folkeparti som et forslag, hvor det ikke drejede sig om minimumsstraffe.

Dernæst vil jeg gerne sige, at det, jeg jo kan se at justitsministeren lægger frem i sin lovpakke, er, at maksimumstraffen for trafikdrab skal skærpes fra 2½ til 5 års fængsel, og at straffen for hensynsløs kørsel skal op fra 10-14 dages fængsel til 30-40 dages fængsel. Det er blot nævnt som et par eksempler på, hvad vi fra socialdemokratisk side vil bruge vores energi på, når høringssvarene er inde og vi får lovforslaget fra justitsministeren.

Kl. 19:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 19:41

Kim Christiansen (DF):

Nu har jeg sådan gentagne gange sagt, at vi i det her beslutningsforslag – og jeg skal beklage, hvis der er en uheldig formulering i det – taler om minimumsstraffe. Kan hr. Flemming Møller Mortensen ikke bekræfte mig i, at strafferammen er 8 år, uanset om man står på talerstolen og taler om 2 år eller 5 år? Strafferammen er 8 år, det er vi enige om, ikke?

Kl. 19:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:41

Flemming Møller Mortensen (S):

Jo, det er vi enige om, og jeg skal også i den sammenhæng sige, at Socialdemokraterne ikke går ind for minimumsstraffe. Når tolkningen for mit vedkommende er, som den er, er det, fordi der i formuleringen i beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti står, at det skal gælde, medmindre særlige omstændigheder gør sig gældende, og det plejer normalt at være den formulering, man bruger, når det ikke drejer sig om en fast minimumsstraf.

Kl. 19:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:42

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Da SF's ordfører på området, fru Pia Olsen Dyhr, ikke har mulighed for at være til stede i øjeblikket, skal jeg på hendes vegne fremføre SF's synspunkter.

Dansk Folkeparti og SF har det tilfælles, at vi begge er meget opmærksomme på spørgsmålet om vanvidsbilister. Men her hører enigheden så også op, for mens Dansk Folkeparti er optaget af symbolpolitikken og af at lege dommer på vegne af dommerstanden, er vi i SF mere optagede af at løse de faktiske problemer. I SF ønsker vi at bruge de redskaber, som vi ved har en klar effekt. Og det primære virkemiddel er konfiskation af bilen, for vi ved, at de, der kører vanvidskørsel, også er de typer, der opfatter deres bil som en forlænget del af deres egen krop, så ved at fjerne bilen, rammer vi dem direkte i solar plexus og slår dem ud. Samtidig er det jo oplyst, at de uden bilen så heller ikke kan gentage den form for vild kørsel.

Dansk Folkepartis forslag fokuserer på strafudmålingen, indførelse af en minimumsstraf på 4 år, men i SF tvivler vi på, at det vil løse problemet. De typer, der kører vildt, tjekker jo nok ikke strafferammen, før de sætter sig ind i bilen. Der skal andre boller på suppen, og der skal sættes hårdt ind over for bilister, der kører vildt i trafikken. Men vi ønsker en fastholdelse af en tredeling af magten, hvor dom-

stolene er den dømmende magt, og derfor kan vi ikke støtte forslaget. Men der skal som sagt ske noget.

Vi vil gerne have, at følgende bliver indført: Automatiske fartkontrollmålere, der både måler øjeblikshastighed og gennemsnitsfart over længere distancer, skal placeres ved alle relevante steder i landet; der skal ske en reduktion af hastighedsgrænser fra 50 km/t. til 40 km/t. i tæt bebyggede områder; og der skal indføres obligatorisk ulykkesinformation samt fardræberinformation i pensum for teoriundervisningen. De 15-24-årige, der dømmes for vanvidskørsel, altså i bil, på motorcykel eller på knallert, skal idømmes samfunds-tjeneste, f.eks. i form af at rydde op efter trafikulykker og/eller arbejde på traumecentre. Når en bilist frakendes kørekortet på grund af spritbilisme, skal politiet samtidig gives beføjelser til at kunne konfiskere førerens bil. Alle med en dom eller et klip i kørekortet for spritkørsel inden for de senere år skal have installeret en alkoholås i deres bil. Vi vil gerne bruge hele paletten af muligheder, men det skal være de forslag, som vi reelt tror på vil ændre adfærden, og ikke bare symbolpolitik, som er det, Dansk Folkepartis forslag dækker over.

Vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 19:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 19:45

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Se, i forhold til vanvidskørsel har denne regering jo allerede skærpet strafudmålingerne – forstået på den måde, at før denne regering trådte til, var straffen jo groft sagt udmålt i måneder ved uagtsomt manddrab i trafikken. Det er heldigvis blevet ændret, så vi i dag udmåler straffen i år, når der skal ske strafudmåling i forhold til vanvidskørsel.

Men desværre må vi også konstatere, at der stadig væk er nogle, der kører helt vanvittigt i trafikken, som ikke respekterer andre trafikanter, og som ser stort på de risici, de skaber for andre trafikanter. Derfor har vi fra konservativ side, naturligvis i et godt samarbejde med regeringen, sørget for at sætte det her på dagsordenen og sørget for at italesætte lige præcis de trafikanter, som udgør den allerstørste ikke bare risiko, men også utryghedsskabende faktor i trafikken. Det er nemlig dem, der kører fuldstændig vanvittigt derude, dem, der påvirker af spiritus eller narkotika, som udgør en meget stor fare, og som skaber meget stor utryghed ved deres adfærd i trafikken.

Derfor har regeringen jo besluttet sig for det, som også fremgår af regeringens lovkatolog – det kan være, Dansk Folkeparti har behov for at skrive yderligere forslag af efter lovkatologet, men det er jo ligesom at sparke en åbentstående dør ind, og det må være en lidt tom fornemmelse, når man sætter foden på og opdager, at der slet ikke er nogen dør, der er ikke nogen forhindringer, man kan gå lige ind. Altså, det står i regeringens lovkatolog, at man har tænkt sig at komme med noget her, en stor tryghedspakke, som bl.a. handler om markante strafskærpselser, højere straffe, hurtigere konfiskation af køretøjer og skærpselse af reglerne for frakendelse af kørekort ved netop uagtsomt manddrab eller uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med spirituskørsel, narkotikakørsel og hensynsløs kørsel.

Derfor kommer der forslag på dette område, og netop fordi der er noget på vej, kan vi ikke støtte beslutningsforslaget her. Man kan sige, at selv om vi kunne stå inde for alt, hvad der står i beslutningsforslaget – det kan vi så ikke, men hvis vi kunne – ville det slet ikke give nogen mening at vedtage beslutningsforslaget her. På det tidspunkt, hvor vi når frem til en eventuel andenbehandling af beslutningsforslaget, har regeringen allerede fremsat sit lovforslag, og derfor er det ganske overflødig. Men det er da skønt, at vi får debatten,

og det er da dejligt, at vi får muligheden for at præcisere, at regeringen naturligvis også på dette punkt er forrest i førerfeltet.

Kl. 19:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så bliver det den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 19:48

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Da den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede, er det mig, der skal gøre rede for De Radikales holdning til forslaget her.

Vi siger nej, fordi vi er imod minimumsstraffe. Vi har også opfattet det sådan, at det er minimumsstraffe, det drejer sig om, og det er vi principielt imod.

Når det så er sagt, mener vi også, at de forbrydelser, som det jo er at køre i spirituspåvirket tilstand eller påvirket af andre stoffer eller køre vanvidskørsel og på den baggrund forårsage uagtsomt manddrab, skal straffes hårdt. Det mener vi også i Det Radikale Venstre, for det er fuldstændig uacceptabelt og et forfærdeligt fænomen i vores samfund nu om dage. Men vi mener, at straffen skal ses i sammenhæng med andre straffe, og vi vil derfor med det som udgangspunkt se på regeringens forslag, når det kommer.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 19:49

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo meget interessant, som de forskellige forslag i dag kædes sammen i forskellige mønstre. Først havde vi to forslag, som på hver sin måde handlede om brændemærkning, og det andet brændemærkningsforslag har det tilfælles med forslaget her, at det i virkeligheden er en i hvert fald næsten gennemførelse af en politik, som regeringen allerede har planlagt at foretage. Men sådan er der så meget.

Vi er sådan set åbne over for i Liberal Alliance, at man kan gribe mere ind i forhold til såkaldt vanvidskørsel. Jeg tror ikke, der er nogen af os, der ønsker at blive offer for hensynsløs kørsel og dermed få ændret vores eller vores families livsbane fuldstændig, enten ved invaliditet eller eventuelt dødsfald i familien.

Jeg har forstået det sådan, at regeringen vil fremlægge en pakke på netop dette område, og at den vil komme engang i det nye år i form af lovforslag og den slags. Når vi ser på beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, kan vi se, at bestemmelserne skal have virkning fra den 1. januar 2011, og det er vel så heldigt, at selv med den behandling, der nu skal være her i Folketinget, vil det vel kunne lade sig gøre, at regeringens forslag vil kunne virke inden den 1. januar 2011. Det må jo om ikke andet kunne glæde forslagsstillerne.

Med hensyn til det med minimumsstraffe må jeg sige, at jeg har læst forslaget på samme måde, som jeg også opfattede at Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo, har læst det, altså at der er tale om minimumsstraffe. Jeg lytter naturligvis til justitsministeren, især når han har talt med sine jurister i Justitsministeriet, og derfor må vi jo også forholde os til, at det skal der ikke helt konkret være i dette tilfælde. Derfor slipper forslagsstillerne for at høre en lang gennemgang af, hvad vi i Liberal Alliance generelt mener om minimumsstraffe, og hvad vi allerede har set de kan medføre i forhold til knivloven og lignende.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Christiansen.

Kl. 19:51 billigt! Dansk Folkeparti er tilsyneladende det eneste parti her i salen, der synes det, men det må vi så tage til efterretning.

Kl. 19:55

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil indledningsvis selvfølgelig takke ministeren for den lovpakke, som er fremsat. Jeg har ikke på noget tidspunkt været ude at kritisere nogen af de tiltag, der er i lovpakken. Jeg synes, der er mange gode og fornuftige tiltag i den, men det er bare ligesom ikke rigtig det, det handler om i dag. Det handler om, at det element, der mangler i den lovpakke, der kommer om kort tid, jo netop er det med, at der skal være nogle minimumsstraffe. Det kan man så have en holdning til, i Dansk Folkeparti synes vi, at der skal være minimumsstraffe, og det er der så andre, der ikke synes.

Jeg har ellers hørt i hvert fald et af regeringspartierne udtale, at det kunne være en rigtig god idé på det her område, men det er jo, når vi alle sammen står der, hvor kameraerne snurrer og der lige er slået endnu et menneske ihjel. Så er der jo ingen grænser for politikernes velvillighed, for så er der jo en lille smule pr-værdi i det. Så kan det godt harme en en lille smule, at man ikke vil sætte handling bag sine ord, når man står her i salen.

Hr. Kristen Touborg talte om symbolpolitik. Jeg er glad for, at hr. Kristen Touborg fik mulighed for at repetere hele SF's trafikpakke fra i sommer. Der var for så vidt ikke noget nyt under solen, og jeg er enig i langt det meste af det. Det, det bare handler om, er, at her manglede der også det element, der hedder minimumsstraffe.

Hr. Tom Behnke talte om en åben dør, men det er jo ikke en åben dør, når vi fremsætter et manglende element i det, som regeringen vil. Med hensyn til at regeringen er i førerfeltet, er det da dejligt, når den er det, men jeg skal bare lige gøre opmærksom på, at den en gang imellem er nødt til at bede Dansk Folkeparti om også at køre helt over målstregen. Man skal jo kunne tælle til 90 herinde.

Det kan godt være, at minimumsstraffe ikke bliver et element, og der er meget, der tyder på, at det er der ikke et flertal for. Men jeg er da trods alt glad for de mange tilkendegivelser, og jeg er under alle omstændigheder også glad for debatten. Det er godt, at vi får fokus på det her, og jeg glæder mig meget til at arbejde videre med den lovpakke, der nu også kommer fra justitsministeren.

Jeg er også glad for, at ministeren tilkendegiver, at han ved at undersøge konsekvensen af eventuelle minimumsstraffe. Jeg opfattede ministerens svar sådan, at det eventuelt kunne være et element, man kunne arbejde med fremadrettet. Det kan være fint at konfiskere et køretøj, når der er sket sådan en ulykke, men desværre er det jo bare sådan i dag, at man kan købe et nyt på relativt kort tid over internettet, og så er man kørende igen, kørekort eller ej. Her har vi også talt om sådan noget som objektivt ansvar, som vi gerne ville have haft med i det her, men det er så i et andet forslag, vi skal fremsætte det.

Der er ikke så meget mere at sige om det. Jeg kan forstå, at man ikke går ind for minimumsstraffe, man går ind for en form for skærpelse, hvis domstolene vil det, og så vil vi som sagt bare gerne have indskrænket det råderum, som domstolene har, en lille smule. Jeg tror nemlig, at efterladte efter ulykkesofre somme tider har meget svært ved at forstå, at det kan være en formildende omstændighed at drikke sig beruset eller oven i købet tage noget narko, før man tager bilen og kører ud og slår andre mennesker ihjel.

Jeg tror, de efterladte indimellem har meget, meget svært ved at forstå, hvor det formildende ligger, når vi har en strafferamme, som går op til 8 år, og man kan nøjes med 10-12 måneders fængsel. Sådanne domme foreligger jo, senest fra Randers, hvor føreren blev idømt 18 måneders fængsel for at slå tre mennesker ihjel. Det er for

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:55

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 9. december 2009, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Mødet er hævet. (Kl. 19:55).